แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี

ปีการศึกษา ๒๕๖๙

โรงเรียนบ้านหนองแล้ง

เครือข่ายสถานศึกษาที่ ๒๔ ดอนมดแดง ๑
สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ของโรงเรียนบ้านหนองแล้ง จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ของสถานศึกษาให้มีทิศทางและเป้าหมายการพัฒนาที่ชัดเจน บรรลุวัตถุประสงค์ตามพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ.2562 ที่มุ่งหวังให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพและเต็มความสามารถ พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ให้มีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และพัฒนาศักยภาพในการพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษาของครูผู้สอน

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรโรงเรียนบ้านหนองแล้ง ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ ให้ความร่วมมือในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ของโรงเรียนบ้านหนองแล้งจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารฉบับนี้จะถูกนำไปใช้เพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ “อุบลราชธานี...เมืองแห่งการเรียนรู้ ด้วยนวัตกรรมทางการศึกษา สู่วิถีชีวิตที่เป็นสุขอย่างยั่งยืน”

โรงเรียนบ้านหนองแล้ง

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ข้อมูลสถานศึกษา.....	๑
ข้อมูลพื้นฐาน.....	๑
วิสัยทัศน์.....	๒
พันธกิจ.....	๒
เป้าหมาย	๒
การบริหารจัดการสถานศึกษา.....	๓
ข้อมูลบุคลากรของสถานศึกษา.....	๔
ข้อมูลคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	๔
จำนวนนักเรียน ปีการศึกษา ๒๕๖๘.....	๔
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสถานศึกษา.....	๕
โครงการนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี.....	๗
นวัตกรรมการบริหารของผู้บริหาร	๒๐
นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู	๓๘

ข้อมูลสถานศึกษา

๑. ข้อมูลพื้นฐาน

ชื่อสถานศึกษา : โรงเรียนบ้านหนองแล้ง

ที่อยู่ : ตั้งอยู่หมู่ที่ ๖ ตำบลคำไฮใหญ่ อำเภอดอนมดแดง จังหวัดอุบลราชธานี ๓๔๐๐๐

สังกัด : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต ๑

โทรศัพท์ : ๐๙๕-๖๐๑-๔๐๙๖

ที่ตั้งของโรงเรียนมีอาณาเขต ดังนี้

ทิศเหนือ	จรดกับ	ที่ดินสวนชาวบ้าน
ทิศใต้	จรดกับ	ถนนสายแต้ใหม่-ดงบัง
ทิศตะวันออก	จรดกับ	ทุ่งนาและบ้านของชาวบ้าน
ทิศตะวันตก	จรดกับ	บ้านของชาวบ้าน

มีพื้นที่ทั้งหมด ๓ ไร่ ๓ งาน

พื้นที่เขตบริการประกอบด้วย บ้านหนองแล้ง หมู่ที่ ๖ ตำบลคำไฮใหญ่ อำเภอดอนมดแดง จังหวัดอุบลราชธานี

เปิดสอน ๒ ระดับ คือ ระดับก่อนประถมศึกษา ชั้นอนุบาล ๒ – อนุบาล ๓ และระดับประถมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ – ประถมศึกษาปีที่ ๖

สัญลักษณ์โรงเรียน

ตราประจำโรงเรียน

อักษรย่อ	น.ล.
สีประจำโรงเรียน	แดง – ขาว
สีแดง หมายถึง	ความรัก ความสามัคคี
สีขาว หมายถึง	ความดี มีคุณธรรม
ปรัญญาของสถานศึกษา	ปญฺญา โลกสฺมิ ปชฺโชโต ปัญญาเป็นแสงสว่างในโลก
อัตลักษณ์ของสถานศึกษา	รับผิดชอบ ไหว้สวย มีจิตสาธารณะ
เอกลักษณ์ของสถานศึกษา	กิจกรรมเด่น เน้นปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
ต้นไม้ประจำโรงเรียน	ต้นพะยอม

สภาพชุมชนโดยรวม

ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม คือ ทำนา ทำไร่(มันสำปะหลัง) อาชีพเสริมของชุมชน ได้แก่ การเลี้ยงโค กระบือ เป็ด ไก่ และการประมงตามลำน้ำมูล (เลี้ยงปลาในกระชัง) มีประชากรจำนวน ๘๓๙ คน บริเวณใกล้เคียงโดยรอบโรงเรียน ได้แก่ แม่น้ำมูล บ้านเรือนประชาชนและวัด

อาชีพหลักของชุมชน คือ ทำนา ทำไร่และทำการประมง เนื่องจากการทำนาและทำได้เพียงครั้งเดียวคือเพียงฤดูฝน การประมงตามลำน้ำมูลจึงเป็นอาชีพเสริม ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ประเพณีและศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เป็นที่รู้จักโดยทั่วไป คือ บุญมหาชาติ บุญกฐิน และประเพณีเข้าพรรษา ออกพรรษา ลอยกระทง วันสำคัญทางพุทธศาสนา เป็นต้น

ประชากรส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ประกอบอาชีพหลัก คือ การทำนาและทำไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙๐ อาชีพเสริม(การประมง) คิดเป็นร้อยละ ๑๐ นับถือศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ฐานะทางเศรษฐกิจ/รายได้โดยเฉลี่ยต่อครอบครัว ต่อปี ๓๖,๐๐๐ บาท จำนวนคนเฉลี่ยต่อครอบครัว ๔ คน

๒. วิสัยทัศน์ (Vision)

โรงเรียนบ้านหนองแล้งมุ่งพัฒนาการศึกษาอย่างมีคุณภาพตา มุ่งสู่มาตรฐานสากล ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมนักเรียนด้วยนวัตกรรมทางการศึกษา สู่วิถีชีวิตที่ยั่งยืน

๓. พันธกิจ (Mission)

๑) จัดการศึกษาทั้ง ๒ ระดับคือ ระดับก่อนประถมศึกษา และระดับประถมศึกษาให้แก่นักเรียนในเขตพื้นที่บริการทุกคน มีโอกาสได้รับการศึกษาโดยเท่าเทียมกันอย่างมีคุณภาพ

๒) พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ ประสบการณ์ มีความสามารถระดับมืออาชีพในการพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศให้เป็นระบบที่สมบูรณ์ สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารและการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

๔) พัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งในห้องเรียน ในโรงเรียน และนอกโรงเรียนให้มีสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยี ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์เครื่องอำนวยความสะดวก ให้ผู้เรียนสามารถค้นคว้าหาความรู้ได้ด้วยตนเอง ทุกเวลา และทุกสถานที่

๕) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครู นักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนได้น้อมนำเอาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและในการดำเนินชีวิตทุกคน

๖) ส่งเสริมและประสานความร่วมมือทั้งภาครัฐ เอกชน องค์กรอิสระ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรศาสนา ในการระดมทรัพยากรเพื่อการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการและความพึงพอใจของชุมชน

๔. เป้าหมาย (Goal)

๑. ผู้เรียนได้รับโอกาสอย่างเสมอภาคได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานกำหนด

๒. ผู้เรียนเป็นคนดี มีคุณธรรมมาตรฐานการศึกษา เรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีและกระบวนการที่หลากหลาย สามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองมีความพร้อมสำหรับการแข่งขัน

๓. พัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพระดับมืออาชีพสามารถปฏิบัติงานด้วยจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อหน้าที่ในการจัดกระบวนการเรียนรู้พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

๔. ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสียทุกคน ทุกระดับ มีความพึงพอใจในการจัดการศึกษาของโรงเรียน

๕. การบริหารจัดการสถานศึกษา

โครงสร้างการบริหารจัดการศึกษา

การบริหารจัดการการศึกษา โรงเรียนบ้านหนองแล้ง แบ่งโครงสร้างการบริหารงานเป็น ๔ ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายอำนวยการ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายกิจการนักเรียน และฝ่ายบริหารงานทั่วไป ผู้บริหารยึดหลักการบริหารแบบ PDCA

แผนภูมิการบริหารโรงเรียนบ้านหนองแล้ง

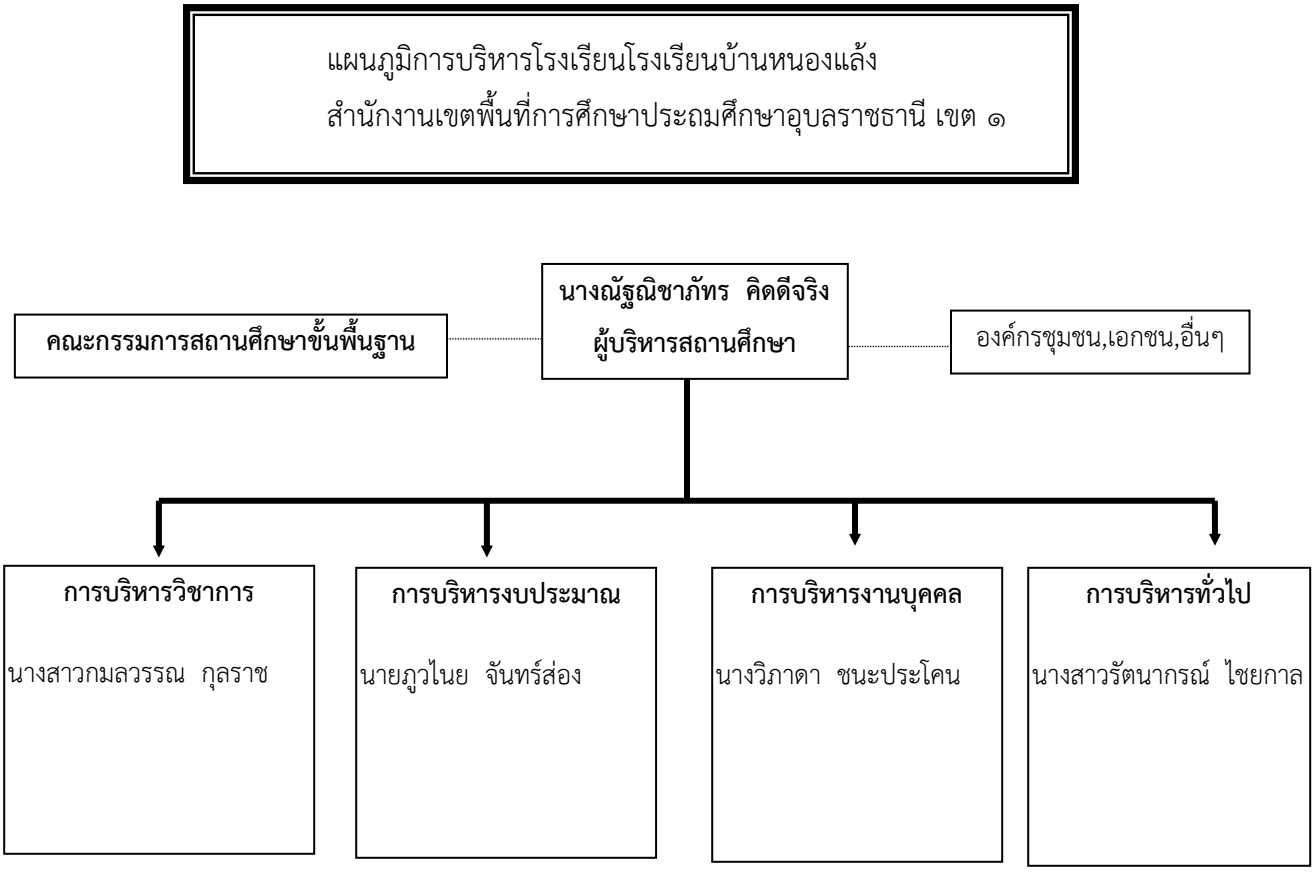

๖. ข้อมูลบุคลากร

ตำแหน่ง	วุฒิการศึกษา			เพศ			หมายเหตุ
	ป.โท	ป.ตรี	ต่ำกว่าป.ตรี	ชาย	หญิง	รวม	
ผู้อำนวยการ	๑	-	-	-	๑	๑	
ครู		๓	-	๑	๒	๓	
ลูกจ้างชั่วคราว	-	-	-	-	-	-	
ธุรการ	-	-	๑	-	๑	๑	
นักการภารโรง	-	-	๑	๑	-	๑	
รวม	๑	๓	๒	๒	๔	๖	

๗. ข้อมูลคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง
๑	นายจเร ผิวทอง	ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา
๒	นางกองแพง แสนทวีสุข	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๓	นางสุกรรณ์ พงษ์ทอง	ผู้แทนองค์กรชุมชน
๔	นายอุ่นณะ เกตุสิทธิ์	ผู้แทนองค์กรการปกครองส่วนท้องถิ่น
๕	นางพิสมัย น้อยเวียง	ผู้แทนผู้ปกครอง
๖	นางสาวเจนจิรา เกตุสิทธิ์	ผู้แทนศิษย์เก่า
๗	พระมานพ มหาวีโร	ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์
๘	นางวิภาดา ชนะประโคน	ผู้แทนครู
๙	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองแล้ง	กรรมการและเลขานุการ

๘. ข้อมูลนักเรียน ปีการศึกษา ๒๕๖๗

ชั้น	จำนวนนักเรียน		รวม	หมายเหตุ
	ชาย	หญิง		
อนุบาล ๒	๔	๓	๗	
อุนุบาล ๓	๔	๒	๖	
ประถมศึกษาปีที่ ๑	๔	๒	๖	
ประถมศึกษาปีที่ ๒	๔	๒	๖	
ประถมศึกษาปีที่ ๓	๓	๕	๕	

ประถมศึกษาปีที่ ๔	๑	๔	๕	
ประถมศึกษาปีที่ ๕	๒	๒	๔	
ประถมศึกษาปีที่ ๖	๒	๗	๙	
รวมทั้งสิ้น	๒๓	๒๘	๕๑	

๙. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสถานศึกษาปีการศึกษา ๒๕๖๗

ระดับปฐมวัย

ผลการประเมินพัฒนาการทั้ง ๔ ด้านของเด็กปฐมวัย
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒-๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๗

ผลพัฒนาการด้าน	จำนวนเด็กทั้งหมด	ร้อยละของเด็กตามระดับคุณภาพ					
		ดี		พอใช้		ปรับปรุง	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. ด้านร่างกาย	๑๒	๑๒	๑๐๐	-	-	-	-
๒. ด้านอารมณ์-จิตใจ	๑๒	๑๒	๑๐๐	-	-	-	-
๓. ด้านสังคม	๑๒	๑๒	๑๐๐	-	-	-	-
๔. ด้านสติปัญญา	๑๒	๑๒	๑๐๐	-	-	-	-

ผลการประเมินความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (Reading Test : RT)

เปรียบเทียบผลการทดสอบความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

ความสามารถด้านการอ่าน	จำนวนนักเรียนทั้งหมด	จำนวนนักเรียนที่เข้าสอบ	คะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ ปี ๒๕๖๖	คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบ ด้านการอ่าน			*** ผลต่างคะแนนเฉลี่ย (๔)	*** แปลผลพัฒนาการเทียบกับร้อยละ ๓ (๕)
				๒๕๖๔ (๑)	๒๕๖๕ (๒)	๒๕๖๖ (๓)		
อ่านรู้เรื่อง	๗	๗	๗๘.๐๖	๙๒.๐๐	๙๓.๓๓	๘๖.๐๐	-๗.๓๓	ไม่มีพัฒนาการ
อ่านออกเสียง	๗	๗	๗๙.๙๓	๘๖.๐๐	๘๖.๐๐	๙๒.๒๘	+๖.๒๘	มีพัฒนาการ

ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET)) ปีการศึกษา ๒๕๖๖

เปรียบเทียบผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

วิชา	จำนวนนักเรียนทั้งหมด	จำนวนนักเรียนที่เข้าสอบ	คะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ ปี ๒๕๖๖	คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบ (O-NET)		*** ผลต่างคะแนนเฉลี่ย (๔)
				๒๕๖๕ (๒)	๒๕๖๖ (๓)	
คณิตศาสตร์	๘	๒	๒๙.๙๖	๑๙.๕๐	๑๖.๒๕	-๓.๒๕
วิทยาศาสตร์	๘	๒	๔๐.๗๕	๒๗.๒๕	๓๕.๐๐	+๗.๗๕
ภาษาไทย	๘	๒	๕๗.๓๐	๔๓.๗๕	๕๑.๒๕	+๗.๕๐
ภาษาอังกฤษ	๘	๒	๓๗.๓๒	๒๘.๑๓	๓๙.๐๖	+๑๐.๙๓

โครงการนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี

โรงเรียน บ้านหนองแล้ง รหัสโรงเรียน ๑๐๓๔๗๑๐๙๕๕

ชื่อโครงการ : โครงการนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

ชื่อผู้บริหารสถามศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ : นางณัฐณิชาภัทร คิดดีจริง

ระยะเวลาดำเป็นการ : ๑ พฤษภาคม ๒๔๒๔๖๗ - ๓๐ เมษายน ๒๔๖๘

สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

๑) คิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน รวมทั้งเพื่อดำเนินการให้มีการขยายผลไปใช้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒) ลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา

๓) กระจายอำนาจและให้อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๔) สร้างและพัฒนากลไกในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน ภาคประชาชสังคมในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

สอดคล้องกับเป้าหมายในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน หรือ จุดเน้นของโรงเรียน ที่โรงเรียนกำหนดได้แก่

กลยุทธ์ที่ ๓ ขยายและสร้างโอกาสทางการศึกษาให้ครอบคลุมผู้เรียน ให้เข้าใจ เข้าถึง การบริการทางการศึกษาพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ

กลยุทธ์ที่ ๔ พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการการและจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ

กลยุทธ์ที่ ๔ พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารการจัดการศึกษา

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์/แผนการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาของจังหวัด ได้แก่

๑) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาระบบการบริหารจัดการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

๒) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนานวัตกรรมหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับพื้นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี

๓) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาคุณภาพและศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ลักษณะโครงการ

๑. หลักการและเหตุผล (ให้ระบุสภาพปัจจุบัน จุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหา สาเหตุของโรงเรียน/ผู้เรียน เช่น ด้านผลสัมฤทธิ์ ความเหลื่อมล้ำ การบริหารจัดการ การเรียนการสอน)

โรงเรียนบ้านหนองแล้งเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งโรงเรียนทุกแห่งแม้จะเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ย่อมต้องปฏิบัติงานพัฒนานักเรียนอย่างมีคุณภาพภายใต้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด อย่างไรก็ตามเนื่องจากความเปลี่ยนแปลงของสังคม โครงสร้างประชากรทำให้เกิดโรงเรียนขนาดเล็กจำนวนมาก ประกอบ กับภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ การบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กจำเป็นต้องปรับเปลี่ยน เพื่อนำไปสู่คุณภาพ และประสิทธิภาพ ดังนั้น การขับเคลื่อนนโยบายสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ มีภาวะความเป็นผู้นำ มุ่งเน้นการบริหารงานตามภารกิจสถานศึกษา โดยยึดหลักการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ใช้หลักแนวคิดตามหลักการและทฤษฎีทางการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ รวมถึงวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของนโยบากระทรวงศึกษาธิการ นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นโยบาย/พันธกิจของสถานศึกษา รวมถึงความต้องการจำเป็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม อันจะนำไปสู่ความยั่งยืนของสถานศึกษา รวมถึงการบริหารจัดการความสอดคล้องเป็นวงจรเชิงระบบ เช่น หลักการสร้างทีมงาน หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม การสร้างชุมชน แห่งการเรียนรู้และวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) มีการบริหารจัดการภายใต้วงจรคุณภาพ (PDCA) ด้วยการบริหารที่เป็นระบบ โดยการกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีการวิเคราะห์ผลการจัดการศึกษา(SWOT) ที่ผ่านมาจัดการประชุมระดมความคิดเห็น วางแผน กำหนดเป้าหมายในการจัดการศึกษาเพื่อให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โรงเรียนบ้านหนองแล้ง มีการบริหารจัดการภายใต้วงจรคุณภาพ PDCA ด้วยการบริหารที่เป็นระบบ โดยการกระจายอำนาจ และการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง **โดยใช้ หลักการ “บวร เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ตามรอยศาสตร์พระราชา สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน”**มีการวิเคราะห์ผลการจัดการศึกษา จัดการประชุม วางแผน กำหนดเป้าหมายในการจัดการศึกษาเพื่อให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นให้สอดคล้องกับ นโยบาย ของกระทรวงศึกษาธิการ เรียนดี มีความสุข โดยดำเนินการนำวิสัยทัศน์พันธกิจ เป้าประสงค์ มากำหนดกลยุทธ์นำไปสู่การจัดทำ แผนปฏิบัติการ โครงการและกิจกรรมต่าง ๆ และกำหนดผู้รับผิดชอบ กำหนดการประเมินหลังจากปฏิบัติตามแผน มีการวิเคราะห์ผลเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ในการดำเนินงานมีนวัตกรรมการบริหารโดยมีรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศโดยใช้ STCP-๔H Model คือ ๑) ระบบการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ ๒) การบริหารจัดการโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหาร สถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ๓) การบริหารจัดการหลักสูตรที่หลากหลาย ๔) การบริหารจัดการแบบมี ส่วนร่วม ส่วนผลสำเร็จของการดำเนินการในการพัฒนาสถานศึกษา สู่ความความสำเร็จและมีความสุข ประกอบด้วยความสุข ๔ ด้าน คือ ๔.๑) คุณภาพของนักเรียนที่แสดงถึงความสำเร็จและมีความสุข ๔.๒) โรงเรียนมีระบบการบริหารจัดการศึกษา ที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ ๔.๓) ผู้บริหารสถานศึกษาครูและบุคลากร มีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานวิชาชีพ ๔.๔) สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมที่ดีเอื้อต่อ

สุขภาวะที่ดีและเป็น มิตรกับสิ่งแวดล้อม และ ๔.๔) ภาคีเครือข่ายสถานศึกษาหรือผู้รับบริการหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง รวมถึงวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นโยบาย/พันธกิจของสถานศึกษา ความต้องการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม อันนำไปสู่ความยั่งยืน รวมถึงการบริหารจัดการความสอดคล้องเป็นวงจรเชิงระบบ เช่น หลักการสร้างทีมงาน การบริหารแบบมีส่วนร่วม การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้และวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) โดยใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์ Swot Analysis ระดมความคิดของคณะกรรมการบริหารโรงเรียนให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ นโยบาย พันธกิจของสถานศึกษา และเชื่อมโยงแนวคิดการบริหารและทฤษฎีระบบ

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาและยกระดับคุณภาพนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ตามเกณฑ์มาตรฐานที่สูงขึ้น ครู โรงเรียนบ้านหนองแล้งให้มคุณภาพและประสิทธิภาพ

๒. เพื่อพัฒนาสถานศึกษา มุ่งสู่ความสำเร็จ เป็นที่ยอมรับต่อชุมชน ผู้ปกครอง ท้องถิ่น และหน่วยงานภายในและภายนอกองค์กร

๓. เป้าหมาย

๓.๑ เชิงปริมาณ

๑. นักเรียนโรงเรียนบ้านหนองแล้ง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ถึงขั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ร้อยละ ๘๐ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้หลักเพิ่มสูงขึ้น

๒. ครูทุกคนมีนวัตกรรมการจัดการเรียนการสอน ผลิตสือและใช้สื่อการสอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน

๓.๒ เชิงคุณภาพ

๑. นักเรียนเกิดทักษะกระบวนการคิดขั้นสูง เกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองและเรียนรู้อย่างมีความสุขส่งผล - ให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น

๒. ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คณิตศาศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาต่าต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ถึงขั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จัดทำคู่มือ/ออกแบบนวัตกรรมการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัด

๓.ครูผลิตสื่อและใช้สื่อการสอน มีนวัตกรรม สร้างแหล่งเรียนรู้ จัดกิจกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับพื้นที่นวัตกรรม

๔. ชื่อนวัตกรรมการศึกษา (ที่จะคิดค้น พัฒนา หรือนำมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน/ห้องเรียน) ประเภทนวัตกรรม ระยะเวลาการดำเนินการ ผู้รับผิดชอบ

ที่	นวัตกรรมการศึกษา	ประเภทนวัตกรรม	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
๑	การพัฒนาสถานศึกษามุ่งสู่ความสำเร็จของโรงเรียนบ้านหนองแล้ง โดยใช้นวัตกรรม STCP-๕H Model “บวร เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา สู่ศาสตร์พระราชา อย่างยั่งยืน”	การบริหารสถานศึกษา	โรงเรียนบ้านหนองแล้ง ได้ดำเนินการพัฒนา นวัตกรรมส่งเสริมให้นักเรียนการพัฒนาคุณภาพการจัดการจนก่อเกิดความสำเร็จดังนี้ (๑)โรงเรียนบ้านหนองแล้งมีคุณภาพให้มีมาตรฐานที่สูงขึ้น ส่งผลให้เป็นที่ยอมรับของชุมชน ผู้ปกครองหน่วยงานภายนอก (๒)มีนวัตกรรมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเหมาะสมสอดคล้องกับบริบทพัฒนานักเรียนได้เต็มศักยภาพ (๓)นักเรียนมีคุณธรรม น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน	ปีการศึกษา ๒๔๖๘	นางณัฐณิชา ภัทร คิดดีจริง
๒	นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมทดลองเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนบ้านหนองแล้ง	การจัดกระบวนการเรียนรู้	**ผลที่คาดว่าจะได้รับต่อผู้เรียน** นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ จะมีพัฒนาการด้านความรู้และทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์อย่างชัดเจน โดยสามารถตั้งสมมติฐาน ทดลองอย่างเป็นระบบ วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลจากการเรียนรู้ด้วยตนเองได้อย่างถูกต้องและมีเหตุผล นอกจากนี้ นักเรียนยังจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น มี	ปีการศึกษา ๒๔๖๘	นายภูวไนย จันทร์ส่อง

			ความกระตือรือร้นในการเรียนรู้มากขึ้น กล้าแสดงออก แสดงความคิดเห็น และสามารถเชื่อมโยงความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ทั้งยังมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาวิทยาศาสตร์และการเรียนรู้แบบทดลองด้วยตนเอง **ผลที่คาดว่าจะได้รับต่อครู** ครูผู้สอนจะมีความสามารถในการออกแบบและจัดการเรียนรู้เชิงปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น สามารถพัฒนาทักษะในการส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีเหตุผล และการตั้งคำถามปลายเปิดที่กระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียนได้ดีขึ้น อีกทั้งยังมีแนวทางการประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลาย สามารถประยุกต์ใช้กิจกรรมเชิงปฏิบัติกับหน่วยการเรียนรู้ต่าง ๆ ได้อย่างคล่องแคล่ว และมีความภาคภูมิใจในพัฒนาการของนักเรียนที่เกิดจากกระบวนการเรียนรู้ที่ตนเองจัดขึ้น		
๓.	นวัตกรรมการเสริมสร้างความสามารถด้านภาษาอังกฤษพื้นฐานผ่านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์การสอบ O-	การจัดกระบวนการเรียนรู้	**ผลที่คาดว่าจะได้รับต่อผู้เรียน** นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จะมีพัฒนาการทางทักษะภาษาอังกฤษพื้นฐานเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด โดยเฉพาะในด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ใน	ปีการศึกษา ๒๔๖๘	ครูภูวไนย จันทร์ส่อง

	NET ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖		การสอบ O-NET ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนมีความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษมากขึ้น สามารถสื่อสารในสถานการณ์จริงได้คล่องแคล่ว มีทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นและเกิดเจตคติเชิงบวกต่อการเรียนภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ยังมีทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหาเบื้องต้นผ่านกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก **ผลที่คาดว่าจะได้รับต่อครู** ครูผู้สอนจะมีพัฒนาการในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและสามารถเลือกใช้สื่อและเทคนิคการสอนได้อย่างเหมาะสมกับบริบทของนักเรียน ครูมีความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากขึ้น สามารถสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่และมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีและสื่อดิจิทัลประกอบการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสามารถวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนได้อย่างเป็นระบบ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ต่อไป		
๔	นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมุดเล่มเล็กเพื่อพัฒนาการอ่าน การ	นวัตกรรมสื่อและเทคโนโลยี	**ผลที่คาดว่าจะได้รับต่อผู้เรียน** นักเรียนจะมีพัฒนาการด้านการอ่านจับใจความสำคัญได้ดีขึ้น สามารถวิเคราะห์และสรุป	ปีการศึกษา ๒๔๖๘	นางสาวนุชจรี พบลาภ

	เขียน		เนื้อหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงมีทักษะการเขียนที่ถูกต้องตามหลักภาษาไทย และสามารถถ่ายทอดความคิดของตนเองผ่านการเขียนอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ นักเรียนจะมีความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างเนื้อหาใหม่ ๆ ทั้งในรูปแบบเรื่องสั้น บทกลอน หรือบทความต่าง ๆ และเกิดความภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง ซึ่งช่วยส่งเสริมให้มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทย **ผลที่คาดว่าจะได้รับต่อครู** ครูผู้สอนมีแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมากขึ้น สามารถพัฒนาทักษะการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ การสรุปความ และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ครูยังมีเครื่องมือในการประเมินพัฒนาการด้านภาษาไทยของนักเรียนอย่างเป็นรูปธรรม และสามารถพัฒนาการสอนให้สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคนได้ดียิ่งขึ้น		
๕	นวัตกรรมการ	การจัด	การดำเนินนวัตกรรมนี้คาดว่าจะ	ปีการศึกษา	นางสาวนุช

	จัดการเรียนรู้บูรณาการทักษะชีวิตและทักษะอาชีพผ่านการแปรรูปผลผลิตท้องถิ่นด้วยกิจกรรมกล้วยๆ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 – 6 โรงเรียนบ้านหนองแล้ง	กระบวนการเรียนรู้	ก่อให้เกิดผลลัพธ์ที่สำคัญต่อผู้เรียน ครู และชุมชนในหลายด้าน ดังต่อไปนี้ **๑. ด้านผู้เรียน** **๑.๑ ด้านความรู้** ผู้เรียนสามารถเข้าใจหลักการและกระบวนการแปรรูปอาหารพื้นบ้านอย่างถูกต้อง มีความรู้เกี่ยวกับการวางแผนผลิต การจัดการต้นทุน และการออกแบบบรรจุภัณฑ์ในเบื้องต้น สามารถบูรณาการความรู้จากกลุ่มสาระต่าง ๆ (คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย ศิลปะ ฯลฯ) เข้ากับสถานการณ์จริง **๑.๒ ด้านทักษะ** ผู้เรียนมีทักษะชีวิตที่จำเป็น เช่น การทำงานร่วมกับผู้อื่น การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการจัดการเวลา ได้ฝึกทักษะอาชีพเบื้องต้น เช่น การผลิต การคำนวณราคาขาย การสร้างผลงานจริง และการนำเสนอ พัฒนาทักษะด้านการสื่อสารและการนำเสนอความคิดเห็นอย่างมั่นใจ **๑.๓ ด้านคุณลักษณะและเจตคติ**	๒๔๖๘	จรี พบลาภ

			ผู้เรียนมีความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนเองมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น ความรับผิดชอบ ความอดทน ความคิดสร้างสรรค์ ความมีวินัย และความเสียสละ มีทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้และการใช้ความรู้ในชีวิตจริง		
๖	นวัตกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ผ่านการศึกษานอกสถานที่เรื่องการผลิตและจำหน่ายเกลือสินเธาว์ เพื่อเสริมสร้างการคิดคำนวณและการใช้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนบ้านหนองแล้ง	การจัดกระบวนการเรียนรู้	**ผลที่คาดว่าจะได้รับต่อผู้เรียน** ผู้เรียนจะมีทักษะการคิดคำนวณและการใช้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ที่ดีขึ้น โดยการได้เรียนรู้ผ่านข้อมูลจริงจากการศึกษานอกสถานที่ ทำให้นักเรียนเข้าใจการนำความรู้ด้านการคำนวณไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง สามารถวิเคราะห์ข้อมูลต้นทุน รายได้ และกำไรอย่างมีเหตุผล อีกทั้งยังเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์จริง เห็นคุณค่าในภูมิปัญญาท้องถิ่น และตระหนักถึงบทบาทของตนเองในการอนุรักษ์และต่อยอดองค์ความรู้ชุมชน **ผลที่คาดว่าจะได้รับต่อครู** ครูจะมีพัฒนาการในด้านการออกแบบและจัดการเรียนรู้ที่เน้นประสบการณ์ตรง สามารถ	ปีการศึกษา ๒๔๖๕	นางวิภาดา ชนะประโคน

			บูรณาการแหล่งเรียนรู้ในชุมชนเข้าสู่กระบวนการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ครูยังมีโอกาสในการพัฒนาทักษะการประเมินผลแบบหลากหลาย และเรียนรู้วิธีการกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ ส่งผลให้กระบวนการสอนมีความน่าสนใจและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนมากยิ่งขึ้น		
๗.	นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาเชิงประสบการณ์ผ่านกิจกรรมเครื่องจักสานไม้ไผ่เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนบ้านหนองแล้ง	การจัดกระบวนการเรียนรู้	**ผลที่คาดว่าจะได้รับต่อผู้เรียน** นักเรียนจะมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการจักสานไม้ไผ่ สามารถอธิบายและลงมือปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง อีกทั้งยังได้พัฒนาทักษะชีวิตที่สำคัญ เช่น การทำงานร่วมกัน การคิดวิเคราะห์ การวางแผน และการแก้ไขปัญหาในสถานการณ์จริง นักเรียนจะเกิดความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของท้องถิ่น รวมถึงมีแนวคิดในการประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้รับเพื่อต่อยอดในการดำเนินชีวิตหรืออาชีพในอนาคตได้ **ผลที่คาดว่าจะได้รับต่อครู** ครูผู้สอนจะมีทักษะและประสบการณ์ในการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์	ปีการศึกษา ๒๔๖๗	ครูวิภาดา ขนะประโคน

			มากขึ้น โดยสามารถบูรณาการเนื้อหาวิชากับการเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นได้อย่างสร้างสรรค์ ครูจะมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ มากกว่าการสอนแบบเน้นเนื้อหาเพียงอย่างเดียว อีกทั้งยังสามารถพัฒนาวิธีการสอนที่หลากหลายเพื่อสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง		

๕. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามมาตรฐานและสูงขึ้นเพิ่มสูงขึ้งขึ้งขึ้น

๒. ครูผู้สอนมีความรู้ ความเข้าใจในการวิเคราะห์ปัญหา และนำผล ไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาออกแบบการจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผลการเรียนรู้ในมาตรฐาน/ ตัวชี้วัดที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. ครูผลิตสื่อและใช้สื่อการสอน มีนวัตกรรม สร้างแหล่งเรียนรู้ จัดกิจกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับพื้นที่นวัตกรรม

๖. งบประมาณ

กิจกรรม/รายการ	**ค่าใช้สอย**				**รวม**
	ค่าตอบแทน	ค่าใช้สอย	ค่าวัสดุ	อื่นๆ	-
กิจกรรมที่ ๑ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา นำร่องนวัตกรรม	๑๒๐๐	-	๑๘๐๐	-	๓,๐๐๐
กิจกรรมที่ ๒ พัฒนานวัตกรรมการบริหารจัดการ	๓,๖๐๐	๓,๕๐๐	๓,๕๐๐		๑๐,๖๐๐
กิจกรรมที่ ๓ สื่อ พัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู	-	๔,๔๖๐	๑๐,๕๔๐		๑๕,๐๐๐
กิจกรรมที่ ๔ การจัดกระบวนการเรียนการสอนของครู	-	-	-	-	-

รวม					๒๘,๖๐๐

๗. การประเมินผล

ตัวชี้วัดความสำเร็จ	**วิธีการประเมิน**	**เครื่องมือที่ใช้**
การบริหารจัดการเกิดคุณภาพ	รางวัล ผลงานต่างๆของ นักเรียน ครู และสถานศึกษา	นวัตกรรมด้านการบริหาร สถานศึกษา
นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) เพิ่มสูงขึ้งขึ้งขึ้น	- ทดสอบจากแบบทดสอบ -ประเมินจากแบบประเมิน -การนิเทศ กำกับติดตามจาก ผู้บริหาร	แบบทดสอบ -แบบประเมิน -แบบนิเทศ
ครูผู้สอนมีความรู้ ความเข้าใจในการวิเคราะห์ปัญหา และนำผลไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาออกแบบการจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผลการเรียนรู้ในมาตรฐาน/ ตัวชี้วัดที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	- แบบทดสอบ -แบบประเมิน	- แบบสังเกตการปฏิบัติ - แบบประเมิน
ครูผลิตสื่อและใช้สื่อการสอน มีนวัตกรรม สร้างแหล่งเรียนรู้	- ทะเบียนสื่อ แหล่งเรียนรู้	- แบบประเมินสื่อ

จัดกกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับพื้นที่นวัตกรรม		

นวัตกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

๑.ชื่อนวัตกรรม การพัฒนาสถานศึกษามุ่งสู่ความสำเร็จของโรงเรียนบ้านหนองแล้ง

โดยใช้นวัตกรรม STCP-๕H Model “บวร เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา สู่ศาสตร์พระราชา อย่างยั่งยืน”

๒. ผู้พัฒนานวัตกรรม นางณัฐณิชาภัทร คิดดดีจริง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองแล้ง

สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบสราชธานี เขต ๑ โทรศัพท์ ๐๙๕-๖๐๑๔๐๙๖

E-mail : kruoaae@gmail.com

๓. ระยะเวลาดำเนินการ

เริ่มวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๔๖๗ ถึง วันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๘

๔. ประเภทของนวัตกรรม

นวัตกรรมด้านระบบ รูปแบบของการบริการจัดการศึกษา

๕. ความเป็นมาและความสำคัญ

โรงเรียนบ้านหนองแล้งเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งโรงเรียนทุกแห่งแม้จะเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ย่อมต้องปฏิบัติงานพัฒนานักเรียนอย่างมีคุณภาพภายใต้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด อย่างไรก็ตามเนื่องจากความเปลี่ยนแปลงของสังคม โครงสร้างประชากรทำให้เกิดโรงเรียนขนาดเล็กจำนวนมาก ประกอบ กับภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ การบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กจำเป็นต้องปรับเปลี่ยน เพื่อนำไปสู่คุณภาพ และประสิทธิภาพ ดังนั้น การขับเคลื่อนนโยบายสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ มีภาวะความเป็นผู้นำ มุ่งเน้นการบริหารงานตามภารกิจสถานศึกษา โดยยึดหลักการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ใช้หลักแนวคิดตามหลักการและทฤษฎีทางการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ รวมถึงวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของนโยบากระทรวงศึกษาธิการ นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นโยบาย/พันธกิจของสถานศึกษา รวมถึงความต้องการจำเป็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม อันจะนำไปสู่ความยั่งยืนของสถานศึกษา รวมถึงการบริหารจัดการความสอดคล้องเป็นวงจรเชิงระบบ เช่น หลักการสร้างทีมงาน หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม การสร้างชุมชน แห่งการเรียนรู้และวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) มีการบริหารจัดการภายใต้วงจรคุณภาพ (PDCA) ด้วยการบริหารที่เป็นระบบ โดยการกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีการวิเคราะห์ผลการจัดการศึกษา(SWOT) ที่ผ่านมาจัดการประชุมระดมความคิดเห็น วางแผน กำหนดเป้าหมายในการจัดการศึกษาเพื่อให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โรงเรียนบ้านหนองแล้ง มีการบริหารจัดการภายใต้วงจรคุณภาพ PDCA ด้วยการบริหารที่เป็นระบบ โดยการกระจายอำนาจ และการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง **โดยใช้ หลักการ “บวร เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ตามรอยศาสตร์พระราชา สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน”**มีการวิเคราะห์ผลการจัดการศึกษา จัดการประชุม วางแผน กำหนดเป้าหมายในการจัดการศึกษาเพื่อให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นให้สอดคล้องกับ นโยบาย ของกระทรวงศึกษาธิการ เรียนดี มีความสุข โดย

ดำเนินการนำวิสัยทัศน์พันธกิจ เป้าประสงค์ มากำหนดกลยุทธ์นำไปสู่การจัดทำ แผนปฏิบัติการ โครงการและกิจกรรมต่าง ๆ และกำหนดผู้รับผิดชอบ กำหนดการประเมินหลังจากปฏิบัติตามแผน มีการวิเคราะห์ผลเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ในการดำเนินงานมีนวัตกรรมการบริหารโดยมีรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศโดยใช้ STCP-๔H Model คือ ๑) ระบบการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ ๒) การบริหารจัดการโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหาร สถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ๓) การบริหารจัดการหลักสูตรที่หลากหลาย ๔) การบริหารจัดการแบบมี ส่วนร่วม ส่วนผลสำเร็จของการดำเนินการในการพัฒนาสถานศึกษา สู่ความความสำเร็จและมีความสุข ประกอบด้วยความสุข ๔ ด้าน คือ ๔.๑) คุณภาพของนักเรียนที่แสดงถึงความสำเร็จและมีความสุข ๔.๒) โรงเรียนมีระบบการบริหารจัดการศึกษา ที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ ๔.๓) ผู้บริหารสถานศึกษาครูและบุคลากร มีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานวิชาชีพ ๔.๔) สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมที่ดีเอื้อต่อสุขภาวะที่ดีและเป็น มิตรกับสิ่งแวดล้อม และ ๔.๔) ภาคีเครือข่ายสถานศึกษาหรือผู้รับบริการหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง รวมถึงวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นโยบาย/พันธกิจของสถานศึกษา ความต้องการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม อันนำไปสู่ความยั่งยืน รวมถึงการบริหารจัดการความสอดคล้องเป็นวงจรเชิงระบบ เช่น หลักการสร้างทีมงาน การบริหารแบบมีส่วนร่วม การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้และวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) โดยใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์ Swot Analysis ระดมความคิดของคณะกรรมการบริหารโรงเรียนให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ นโยบาย พันธกิจของสถานศึกษา และเชื่อมโยงแนวคิดการบริหารและทฤษฎีระบบ

๖. วัตถุประสงค์

๑.เพื่อพัฒนคุณภาพนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ตามเกณฑ์มาตรฐาน ครู โรงเรียนบ้านหนองแล้งให้มคุณภาพและประสิทธิภาพ

๒. เพื่อพัฒนาสถานศึกษา มุ่งสู่ความสำเร็จ เป็นที่ยอมรับต่อชุมชน ผู้ปกครอง ท้องถิ่น และหน่วยงาภายในและภายนอกองค์กร

๗. กระบวนการพัฒนาผลงานหนึ่งโรงเรียน หนึ่งนวัตกรรม

๑) สภาพปัญหาก่อนการพัฒนา

โรงเรียนบ้านหนองแล้งเป้นโรงเรียนขนาดเล็กขนาดเล็กประสบปัญหา หลายด้าน เช่น ขาดแคลนครู โรงเรียนขนาดเล็กจึงมักจะประสบการจัดการเรียนการสอน ทำให้ผลสัมฤทธินักเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ ขาดสื่ออุปกรณ์ โรงเรียนทุกแห่งแม้จะเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ย่อมต้องปฏิบัติงานพัฒนานักเรียนอย่างมีคุณภาพภายใต้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด อย่างไรก็ตามเนื่องจากความเปลี่ยนแปลงของสังคม โครงสร้างประชากรทำให้เกิดโรงเรียนขนาดเล็กจำนวนมาก ประกอบ กับภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ การบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กจำเป็นต้องปรับเปลี่ยน เพื่อนำไปสู่คุณภาพ และประสิทธิภาพ

๒) การออกแบบนวัตกรรมเพื่อการพัฒนา

สร้างการมีส่วนร่วม การทำงานเป็นทีมในการบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมใน สถานศึกษา ให้เกิดการพัฒนาสถานศึกษาอย่างยั่งยืนปฏิบัติงานตามหลักการบริหารงานคุณภาพ (PDCA) ส่งผลให้ การบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ครูและบุคลากรของโรงเรียนสามารถปฏิบัติหน้าที่ ของ ตนเองได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาคุณภาพรอบด้าน ผลการประเมินสรุปได้ ดังนี้

๒.๑ โรงเรียนมีการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจสอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการพัฒนาของสถานศึกษา นโยบายการปฏิรูปการศึกษา ความต้องการของชุมชน ท้องถิ่นและ สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปตามแผนการศึกษาชาติ

๒.๒ โรงเรียนมีแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปีสอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย มีการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญตามมาตรฐานตำแหน่ง ข้อมูลสารสนเทศมีความถูกต้องครบถ้วน ทันสมัย นำไปประยุกต์ใช้ได้ ดำเนินการอย่างเป็นระบบ และมีกิจกรรมจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่กระตุ้นผู้เรียนให้ใฝ่ เรียนรู้

๒.๓ โรงเรียนมีการปรับแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปีให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการพัฒนาและนโยบายการปฏิรูปการศึกษา โดยผู้มีส่วนได้เสียมี ส่วนร่วมในการพัฒนาและร่วมรับผิดชอบ

๒.๔ ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายและเครือข่ายการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการร่วมวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและรับทราบ รับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษา

๒.๔ โรงเรียนมีการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการบริหาร และการจัดการศึกษาที่เหมาะสม เป็นระบบและต่อเนื่อง เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

๒.๖ โรงเรียนมีรูปแบบการบริหารและการจัดการเชิงระบบ โดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วมโดยยึดหลักธรรมาภิบาลและแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางปฏิรูป การศึกษา

๒.๗ โรงเรียนมีการระดมทรัพยากร เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจากเครือข่ายอุปถัมภ์ส่งผลให้สถานศึกษามีสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ

๒.๘ ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาตนเอง ได้แก่ การศึกษาต่อ การทำผลงานทางวิชาการเพื่อให้เลื่อน หรือมีวิทยฐานะสูงขึ้น การอบรมสัมมนาเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสิทธิภาพในสายงาน ส่งผลให้ครูและบุคลากร มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

๒.๙ ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการพัฒนาอาคารสถานที่ ห้องเรียนคุณภาพ (Smart Classroom) เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ โดยมีการปรับปรุงและพัฒนาอาคาร สถานที่อยู่เสมอ

๒.๑๐ โรงเรียนได้จัดหา ปรับปรุงและพัฒนาระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศให้ครอบคลุมเพื่อใช้ในการบริหารจัดการข้อมูล ส่งผลให้สถานศึกษามีระบบอินเทอร์เน็ตเพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ศึกษาค้นคว้า เข้าถึง

แหล่งข้อมูล ความรู้ได้อย่างทั่วถึงและบุคลากรสามารถเข้าถึงและเรียกใช้ข้อมูลสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างรวดเร็วและทันสมัย

๓) ขั้นตอนการดำเนินงานพัฒนา

ขั้นตอน ในการการพัฒนาสถานศึกษามุ่งสู่ความสำเร็จของโรงเรียนบ้านหนองแล้ง โดยใช้นวัตกรรม STCP-5H Model “บวร เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา สู่ศาสตร์พระราชา อย่างยั่งยืน”

ได้แก่

๑. หลักการของวงจรเดมมิ่ง (PDCA)

๒. การบูรณาการการดำเนินงานแบบองค์รวม ขั้นตอนการดำเนินงานประยุกต์ใช้หลักการบริหารจัดการศึกษา โดยใช้การมีส่วนร่วมของ ภาคีเครือข่าย

๑. หลักการของวงจรเดมมิ่ง (PDCA)

แผนผังขั้นตอนกระบวนการพัฒนาหรือขั้นตอนการดำเนินงาน

P : Plan = วางแผน

D : DO = ปฏิบัติตามแผน

C : Check = ตรวจสอบ / ประเมินผลและนำผลประเมินมาวิเคราะห์

A : Action = ปรับปรุงดำเนินการให้เหมาะสมตามผลการประเมิน

๑. การวางแผน (Plan: P) เป็นส่วนประกอบของวงจรที่มีความสำคัญ เนื่องจากการวางแผนเป็นจุดเริ่มต้นของงานและเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้การทำงานในส่วนอื่น เป็นไปอย่างมีประสิทธิผล การวางแผนใน

วงจรเดมมิ่ง เป็นการหาองค์ประกอบของปัญหา โดยวิธีการระดมความคิด การหาสาเหตุของปัญหา การหาวิธีการแก้ปัญหา การจัดทำตารางการปฏิบัติงาน การกำหนดวิธีดำเนินการ การกำหนดวิธีการตรวจสอบ และประเมินผล ในขั้นตอนนี้ มีการดำเนินการดังนี้

๑.๑ ตระหนักและกำหนดปัญหาที่ต้องการแก้ไข หรือปรับปรุงให้ดีขึ้น โดยสมาชิกแต่ละคนร่วมมือและประสานกันอย่างใกล้ชิด ในการระบุปัญหาที่เกิดขึ้น ในการดำเนินงาน เพื่อที่จะร่วมกันทำการศึกษาและวิเคราะห์หาแนวทางแก้ไขต่อไป

๑.๒ เก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับการวิเคราะห์และตรวจสอบการดำเนินงาน หรือหาสาเหตุ ของปัญหา เพื่อใช้ในการปรับปรุง หรือแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งควรจะวางแผนและดำเนินการเก็บข้อมูลให้เป็นระบบระเบียบ เข้าใจง่าย และสะดวกต่อการใช้งาน เช่น ตารางตรวจสอบ แผนภูมิ แผนภาพ หรือแบบสอบถาม เป็นต้น

๑.๓ อธิบายปัญหาและกำหนดทางเลือก วิเคราะห์ปัญหาเพื่อใช้กำหนดสาเหตุ ของความบกพร่อง ตลอดจนแสดงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งนิยมใช้วิธีการเขียนและวิเคราะห์แผนภูมิหรือแผนภาพ เช่น แผนภูมิก้างปลา แผนภูมิพาเรโต และแผนภูมิการควบคุม เป็นต้น เพื่อให้สมาชิกทุกคน ในทีมงานคุณภาพเกิดความเข้าใจในสาเหตุและปัญหาอย่างชัดเจน แล้วร่วมกันระดมความคิด (Brainstorm)

ในการแก้ปัญหา โดยสร้างทางเลือกต่างๆ ที่เป็นไปได้ ในการตัดสินใจแก้ปัญหา เพื่อมาทำการวิเคราะห์และตัดสินใจเลือกที่เหมาะสมที่สุดมาดำเนินงาน

๑.๔ เลือกวิธีการแก้ไขปัญหา หรือปรับปรุงการดำเนินงาน โดยร่วมกันวิเคราะห์ และวิจารณ์ทางเลือกต่างๆ ผ่านการระดมความคิด และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของสมาชิก เพื่อตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ไขปัญหาที่เหมาะสมที่สุดในการดำเนินงาน ให้สามารถบรรลุตามเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ซึ่งอาจจะต้องทำวิจัยและหาข้อมูลเพิ่มเติม หรือกำหนดทางเลือกใหม่ที่มีความน่าจะเป็นในการแก้ปัญหาได้มากกว่าเดิม

๒. การปฏิบัติตามแผน (Do: D) เป็นการลงมือปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้ในตาราง การปฏิบัติงานทั้งนี้สมาชิกกลุ่มต้องมีความเข้าใจถึงความสำคัญและความจำเป็นในแผนนั้นๆ ความสำเร็จของการนำแผนมาปฏิบัติต้องอาศัยการทำงานด้วยความร่วมมือเป็นอย่างดี จากสมาชิก ตลอดจนการจัดการทรัพยากรที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงานตามแผนนั้นๆ ในขั้นตอนนี้ ขณะที่ลงมือปฏิบัติจะมีการตรวจสอบไปด้วย หากไม่เป็นไปตามแผนอาจจะต้องมีการ ปรับแผนใหม่และเมื่อแผนนั้นใช้งานได้ก็นาไปใช้เป็นแผนและถือปฏิบัติต่อไป

๓. การตรวจสอบ (Check: C) หมายถึง การตรวจสอบดูว่าเมื่อปฏิบัติงานตามแผน หรือการแก้ปัญหางานตามแผนแล้ว ผลลัพธ์เป็นอย่างไร สภาพปัญหาได้รับการแก้ไขตรงตามเป้าหมายที่กลุ่มตั้งใจหรือไม่การไม่ประสบผลสำเร็จอาจจะเกิดจากสาเหตุหลายประการ เช่น ไม่ปฏิบัติตามแผนความไม่เหมาะสมของแผน การเลือกใช้เทคนิคที่ไม่เหมาะสม เป็นต้น

๔. การดำเนินการให้เหมาะสม (Action : A) เป็นการกระทำภายหลังที่กระบวนการ ๓ ขั้นตอน ตามวงจรได้ดำเนินการเสร็จแล้ว ขั้นตอนนี้เป็นการนาเอาผลจากขั้นการตรวจสอบ (C) มาดำเนินการให้เหมาะสมต่อไป

วงจรการพัฒนาคุณภาพ PDCA ของเดมิ่ง (Deming Cycle) เป็นกระบวนการที่มีการตรวจสอบตนเองอยู่ตลอดเวลาตั้งแต่ขั้นการวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผนหรือขั้นตอนที่วางไว้ (Do) การตรวจสอบหรือการประเมิน (Check) และการนำผลการประเมินย้อนกลับไปทบทวน ปรับปรุงแก้ไข วางมาตรฐาน/มาตรการกำหนดขั้นตอนกันใหม่ (Act) เพื่อการดำเนินงานต่อ ๆ ไป

นวัตกรรมการบริหารโดยมีรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความสำเร็จโดยใช้ STCP-๔H Model คือ

๑) ระบบการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ

๒) การบริหารจัดการโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ปลอดภัย

๓) การบริหารจัดการหลักสูตรที่หลากหลาย

๔) การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม

ผลสำเร็จของการดำเนินการในการพัฒนาสถานศึกษา สู่ความสำเร็จ และมีความสุข ประกอบด้วยความสุข ๔ ด้าน คือ ๔.๑) คุณภาพของนักเรียนที่แสดงถึงความสำเร็จ และมีความสุข ๔.๒) โรงเรียนมีระบบการบริหารจัดการศึกษา ที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ ๔.๓) ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากร มีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานวิชาชีพ ๔.๔) สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมที่ดีเอื้อต่อสุขภาวะที่ดีและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ ๔.๔) ภาคีเครือข่ายสถานศึกษาหรือผู้รับบริการหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง รวมถึงวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นโยบาย/พันธกิจของสถานศึกษา ความต้องการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม อันนำไปสู่ความยั่งยืน รวมถึงการบริหารจัดการความสอดคล้องเป็นวงจรเชิงระบบ เช่น หลักการสร้างทีมงาน การบริหารแบบมีส่วนร่วม การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้และวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) โดยใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์ Swot Analysis ระดมความคิดของคณะกรรมการบริหารโรงเรียนให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์นโยบาย พันธกิจของสถานศึกษา และเชื่อมโยงแนวคิดการบริหารและทฤษฎีระบบ

มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของโรงเรียน คือ โรงเรียนบ้านหนองแล้งมุ่งพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีคุณภาพ น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตาม **หลักการ “บวร เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ตามรอยศาสตร์พระราชา สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน”** และขับเคลื่อนสถานศึกษาโดยใช้นวัตกรรมการบริหาร ด้วยรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ **STCP-๔H Model**

S : System of management ระบบการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ โดยการกำหนดนโนบาย วัตถุประสงค์ และกระบวนการต่างๆ เพื่อดำเนินการให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ ตามแนวทางของโรงเรียนตามมาตรฐานการศึกษา

T : Technology digital platform and Information การบริหารจัดการโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล การบริหารจัดการโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย ๓ ด้าน

๑) ด้านการจัดการเรียนการสอน มีการจัดสภาพความพร้อมในห้องเรียนให้เป็นห้องเรียนคุณภาพที่เพียบพร้อมไปด้วยสื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสม โดยมีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนสร้างและใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล รวมถึงการเก็บข้อมูลนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้ระบบวัดและประเมินจากส่วนกลาง จัดตารางเรียนให้นักเรียนได้สืบค้นข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้จากคอมพิวเตอร์ทุกคน และเปิดให้บริการห้องคอมพิวเตอร์นอกเวลาเรียน

๒) ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา มีการบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล และแพลตฟอร์มในการบริหารจัดการข้อมูลอย่างเป็นระบบ การจัดระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา ผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมถึง มีระบบการดูแลความปลอดภัยของผู้เรียน ระบบอำนวยความสะดวกในการบริหารจัดการสถานศึกษาทุกกลุ่มบริหารงาน และการประชาสัมพันธ์ผลงานของสถานศึกษาต่อสาธารณชน โดยโรงเรียนมี เวปเพจโรงเรียน facebook โรงเรียนบ้านหนองแล้ง ส่งผลให้ ครูผู้สอนได้รับรางวัล
ครูดีเด่นด้านสถานศึกษาปลอดภัย จากสมาคม ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา อำเภอดอนมดแดง

๓) ด้านการบริการเครือข่ายสถานศึกษา มีการบริหารจัดการเครือข่ายภาคี ๔ ฝ่าย โดย ทางโรงเรียนจัดบริการอำนวยความสะดวกให้กับภาคีเครือข่ายสถานศึกษา ในการของดิจิตอล การใช้สถานที่ประชุมอบรมต่างๆอย่างสม่ำเสมอ

C : Curriculum for Education การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านหนองแล้งมีความหลากหลายเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีสมรรถนะตามหลักสูตร และส่งเสริมผู้เรียนตามของศักยภาพของแต่ละบุคคล โรงเรียนบ้านหนองแล้งจึงได้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ดังนี้

หลักสูตรปฐมวัย โรงเรียนบ้านหนองแล้ง หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี หลักสูตรต้านทุจริตศึกษา ส่งผลให้นักเรียนโรงเรียนบ้านหนองแล้ง เป็นคนดี คนเก่ง มีคุณธรรมจริยธรรม และมีสมรรถนะตามหลักสูตร ทำให้ผู้ปกครองเชื่อมั่นในการส่งบุตรหลานเข้ามาเรียนในโรงเรียน

P : Participative management การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม การบริหารสถานศึกษาสู่ความสำเร็จ ได้รับความร่วมมือจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เครือข่ายผู้ปกครอง คณะกรรมการบริหารโรงเรียน คณะกรรมการสภานักเรียน นักเรียน ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินงาน ร่วมประเมินผล ร่วมปรับปรุงพัฒนา และร่วมชื่นชนความสำเร็จ

๓.๓ สร้างหรือนำนวัตกรรม เทคโนโลยี ดิจิทัล มาใช้ในการพัฒนาการศึกษา

ความสำเร็จของสถานศึกษาอันเกิดจากการนำ STCP-๔H Model ลงสู่การปฏิบัติ ทำให้เกิดการพัฒนาสู่ความสำเร็จและมีความสุขของสถานศึกษาใน ๔ ด้าน ดังนี้

๑. Happy Students ผู้เรียนมีความสุขและมีคุณภาพ ด้วยการจัดกิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาทางด้านวิชาการทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนเน้นให้นักเรียนมีความสุขกับการเรียน การจัดเตรียมความพร้อมการสอบของนักเรียนชั้น ป.๖ เพื่อศึกษาต่อ การจัดกิจกรรมค่ายคุณธรรมจริยธรรม การจัดกิจกรรมชุมนุมเพื่อเสริมศักยภาพทักษะด้านอาชีพ ส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาที่หลากหลาย ส่งเสริมด้านกีฬาทุกคน ดังรางวัลที่นักเรียนได้รับ

- นักเรียนได้รับรางวัลเหรียญทอง รายการวาดภาพระบายสี ป.๑ - ป.๓ เนื่องในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนครั้งที่ ๗๒ ระดับเขตพื้นที่การศึกษา
- นักเรียนได้รับรางวัลเหรียญทอง รายการ จักสานไม้ไผ่ เนื่องในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนครั้งที่ ๗๒ ระดับเขตพื้นที่การศึกษา
- นักเรียนได้รับรางวัลเหรียญเงิน คีตะมวยไทย เนื่องในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนครั้งที่ ๗๒ ระดับเขตพื้นที่การศึกษา
- นักเรียนได้รับรางวัลเหรียญเงิน การตัดต่อภาพยนต์สั้น เนื่องในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนครั้งที่ ๗๒ ระดับเขตพื้นที่การศึกษา
- นักเรียนได้รับรางวัล รองชนะเลิศอันดับที่ ๒ การแข่งขันวอลเล่ย์บอล ในงานกีฬานักเรียน สพป. อุบลราชธานี เขต ๑ ครั้งที่ ๑

๒. . Happy School โรงเรียนคุณภาพแห่งความสุข โรงเรียนมีระบบบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ดังจะเห็นได้จาก การบริหารจัดการในรูปแบบออนไลน์ การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ระบบดูแลความปลอดภัยของผู้เรียน

ดังรางวัลที่นักเรียนได้รับ

- โรงเรียนบ้านหนองแล้งได้รับตราพระราชทาน “บ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย” ระดับ ปฐมวัย ประจำปีการศึกษา ๒๔๖๖

- โรงเรียนบ้านหนองแล้ง ผ่านการพิจารณาเป็นโรงเรียนอีโก้สคูล ระดับต้น ปี ๒๔๖๗-๒๔๗๐ จากกรมการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศและสิ่งแวดล้อม

- โรงเรียนบ้านหนองแล้ง สพป.อุบลราชธานี เขต ๑ ผ่านการประเมิน สถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข ประเภทผลงานดีเด่น ระดับทอง จากสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุบลราชธานี

-โรงเรียนบ้านหนองแล้งได้รับการประกันคุณภาพภายนอก (พ.ศ. ๒๔๖๖-๒๔๗๐) จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน)

-โรงเรียนบ้านหนองแล้ง เป็นโรงเรียนต้นแบบด้านทันตสุขภาพ จังหวัดอุบลราชธานี ระดับดี ประจำปี ๒๔๖๗ จากสาธารณสุขจังหวัดอุบลราชธานี

-โรงเรียนบ้านหนองแล้ง ได้รับการคัดเลือกคลิปวิดีโอ สุขาดี มีความสุข ระดับดี ประจำปี ๒๔๖๗ ระดับเขตพื้นที่การศึกษา

๓. Happy Teachers ครูคุณภาพและมีความสุข ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานวิชาชีพ ผลิตสื่อและนวัตกรรมทางการศึกษาอย่างมีคุณภาพ มีภาวะผู้นำทางวิชาการและเป็นแบบอย่างที่ดี โดยมีการจัดอบรมหลักสูตรสมรรถนะสู่กระบวนการเรียนรู้แบบ ACTIVE LEARNING และยกเลิกเวรโรงเรียน

- ครูผู้ฝึกสอนนักเรียนได้รับรางวัลเหรียญทอง รายการวาดภาพระบายสี ป.๑ - ป.๓ เนื่องในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนครั้งที่ ๗๒ ระดับเขตพื้นที่การศึกษา

- ครูผู้ฝึกสอนนักเรียนได้รับรางวัลเหรียญทอง รายการ จักสานไม้ไผ่ เนื่องในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนครั้งที่ ๗๒ ระดับเขตพื้นที่การศึกษา

- ครูผู้ฝึกสอนนักเรียนได้รับรางวัลเหรียญเงิน คีตะมวยไทย เนื่องในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนครั้งที่ ๗๒ ระดับเขตพื้นที่การศึกษา

- ครูผู้ฝึกสอน นักเรียนได้รับรางวัลเหรียญเงิน การตัดต่อภาพยนต์สั้น เนื่องในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนครั้งที่ ๗๒ ระดับเขตพื้นที่การศึกษา

- ครูผู้ฝึกสอนนักเรียนได้รับรางวัล รองชนะเลิศอันดับที่ ๒ การแข่งขันวอลเล่ย์บอล ในงานกีฬานักเรียน สพป.อุบลราชธานี เขต ๑ ครั้งที่ ๑

- นางสาววิภาดา ชนะประโคน ได้รับการคัดเลือกเป็นครูผู้สอนดีเด่น เครือข่ายสถานศึกษาที่ ๒๔ เนื่องในวันครู ประจำปี ๒๔๖๖

-นางสาวกมลวรรณ กุลราช คุณครู กมลวรรณ กุลราช ครูผู้สอนภาษาไทย
โรงเรียนบ้านหนองแล้ง ได้รับ รางวัลระดับ “ดีเยี่ยม” ครูภาษาไทยต้นแบบส่งเสริมสมรรถนะการอ่านสู่ความเป็นเลิศ ระดับ ป.๔-๖ ระดับเขตพื้นที่การศึกษา เนื่องในวันภาษาไทยแห่งชาติ ปี ๒๔๖๗

๔. Happy Environmentes สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมที่ดีเอื้อต่อสุขภาวะที่ดีและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องจัดทำแผนพัฒนาอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมให้

เพียงพอต่อการใช้งาน บำรุงดูแลรักษาซ่อมแซมอาคารสถานที่ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน มีความสะอาด ร่มรื่น สวยงาม ปลอดภัย จัดทำแนวปฏิบัติ คำแนะนำเกี่ยว กับการใช้อาคารสถานที่ที่ถูกต้องเพื่อประโยชน์การใช้งาน มีแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ นักเรียนปลอดภัย มีความสุข

๔. Happy networks เครือข่ายการศึกษาที่มีคุณภาพ การบริหารสถานศึกษาสู่ความสำเร็จที่มีเครือข่ายการศึกษาคุณภาพ และมีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ทำให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทางการศึกษาเกิดความพึงพอใจ มีทัศนคติที่ดีต่อการรับบริการ และมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องในการจัดการศึกษา ร่วมระดมทรัพยากรในการจัดการศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง โดย

- คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง เป็นมีส่วนในการร่วมวางแผนในโครงการ กิจกรรมต่างๆ ของทางโรงเรียน เช่น กิจกรรมวันเด็กแห่งชาติ กิจกรรมปัจฉิมนิเทศ และอื่นๆ จนทำให้การจัดกิจกรรมเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและประสบผลสำเร็จ
- มีระดมทุนและมอบทุนการศึกษาให้กับนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองแล้ง
- มีการระดมทรัพยากรทางการศึกษา เพื่อปรับปรุงบริบท ซื้ออุปกรณ์ทางการเรียน เข้ามามีส่วนร่วมในการปรับปรุงโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

๓.๔ สร้างการมีส่วนร่วม การทำงานเป็นทีมในการบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมในสถานศึกษา ให้เกิดการพัฒนาสถานศึกษาอย่างยั่งยืน

ปฏิบัติงานตามหลักการบริหารงานคุณภาพ (PDCA) ส่งผลให้การบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ครูและบุคลากรของโรงเรียนสามารถปฏิบัติหน้าที่ของ ตนเองได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาคุณภาพรอบด้าน ผลการประเมินสรุปได้ ดังนี้

๒.๑ โรงเรียนมีการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจสอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการพัฒนาของสถานศึกษา นโยบายการปฏิรูปการศึกษา ความต้องการของชุมชน ท้องถิ่นและ สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปตามแผนการศึกษาชาติ

๒.๒ โรงเรียนมีแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปีสอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย มีการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญตามมาตรฐานตำแหน่ง ข้อมูลสารสนเทศมีความถูกต้องครบถ้วน ทันสมัย นำไปประยุกต์ใช้ได้ ดำเนินการอย่างเป็นระบบ และมีกิจกรรมจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่กระตุ้นผู้เรียนให้ใฝ่ เรียนรู้

๒.๓ โรงเรียนมีการปรับแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปีให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการพัฒนาและนโยบายการปฏิรูปการศึกษา โดยผู้มีส่วนได้เสียมี ส่วนร่วมในการพัฒนาและร่วมรับผิดชอบ

๒.๔ ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายและเครือข่ายการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการร่วมวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและรับทราบ รับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษา

๒.๔ โรงเรียนมีการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการบริหาร และการจัดการศึกษาที่เหมาะสมเป็นระบบและต่อเนื่อง เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

๒.๖ โรงเรียนมีรูปแบบการบริหารและการจัดการเชิงระบบ โดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วมโดยยึดหลักธรรมาภิบาลและแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางปฏิรูป การศึกษา

๒.๗ โรงเรียนมีการระดมทรัพยากร เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจากเครือข่ายอุปถัมภ์ส่งผลให้สถานศึกษามีสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ

๒.๘ ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาตนเอง ได้แก่ การศึกษาต่อ การทำผลงานทางวิชาการ เพื่อให้เลื่อน หรือมีวิทยฐานะสูงขึ้น การอบรมสัมมนาเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสิทธิภาพในสายงาน ส่งผลให้ครูและบุคลากร มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

๒.๙ ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการพัฒนาอาคารสถานที่ ห้องเรียนคุณภาพ (Smart Classroom) เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ โดยมีการปรับปรุงและพัฒนาอาคาร สถานที่อยู่เสมอ

๒.๑๐ โรงเรียนได้จัดหา ปรับปรุงและพัฒนาระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศให้ครอบคลุมเพื่อใช้ในการบริหารจัดการข้อมูล ส่งผลให้สถานศึกษามีระบบอินเทอร์เน็ตเพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ศึกษาค้นคว้า เข้าถึงแหล่งข้อมูล ความรู้ได้อย่างทั่วถึงและบุคลากรสามารถเข้าถึงและเรียกใช้ข้อมูลสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างรวดเร็วและทันสมัย

๒. การบูรณาการการดำเนินงานแบบองค์รวม ขั้นตอนการดำเนินงานได้ประยุกต์ ใช้หลักการบริหารจัดการศึกษา โดยใช้หลักความร่วมมือของภาคีเครือข่าย

หลักความร่วมมือ (Cooperatoin) หมายถึง ความเต็มใจของแต่ละคนในการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อไปสู่เป้าหมายใดเป้าหมายหนึ่ง ขององค์การหรือหน่วยงาน ความร่วมมือเป็นการช่วยเหลือซึ่งกันและกันด้วยความสมัครใจ แม้จะไม่มีหน้าที่โดยตรง อาจจะทำเรื่องเดียวกันในเวลาเดียวกันหรือต่างเวลาก็ได้ แม้กระทั่งอาจให้ความร่วมมือทำบางเรื่องบางเวลา การมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบปฏิบัติด้วยความสามัคคี สมานฉันท์และมีประสิทธิภาพที่สุด เพื่อให้ทุกๆฝ่ายร่วมมือปฏิบัติงานเป็น น้ำหนึ่งใจเดียวกัน ขับเคลื่อนให้ตรงกับวัตถุประสงค์

ซึ่งนำไปสู่ แนวคิด รูปแบบ **การพัฒนาสถานศึกษามุ่งสู่ความสำเร็จ โดยใช้นวัตกรรม STCP-๕H Model**

“บวร เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา สู่ศาสตร์พระราชา อย่างยั่งยืน”

และนโยบายขององค์กร ที่สำคัญต้องรับรู้ว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มตามโครงสร้างที่มีอยู่ในองค์กรและผู้ปฏิบัติงาน ต่างก็เกิดความพอใจในการทำงานนั้นด้วย

โดยมีกระบวนการดำเนินงานดังต่อไปนี้

๑. จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา เครือข่ายผู้ปกครอง องค์กรต่าง ๆ และบุคลากรภายในโรงเรียน เพื่อชี้แจงรายละเอียดและวัตถุประสงค์ของการจัดทำนวัตกรรมรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข โดยใช้ภาคีเครือข่าย ตลอดจนร่วมเสนอแนวทางในกำหนดรูปแบบการจัดกิจกรรม ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของนวัตกรรมโดยเน้นการมีส่วนร่วม

๒. แต่งตั้งคณะทำงาน และจัดให้มีการประชุมคณะทำงานเพื่อวางแผนการดำเนินงานและเตรียมการจัดกิจกรรมต่างๆ

๓. ประชาสัมพันธ์การดำเนินกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ เช่น เว็บบล็อกของโรงเรียน ป้ายประชาสัมพันธ์ จดหมายข่าวถึงผู้ปกครอง หนังสือเชิญหน่วยงานและองค์กรต่างๆ

๔. ดำเนินงานตามกิจกรรม ดังต่อไปนี้

การพัฒนาสถานศึกษามุ่งสู่ความสำเร็จ โดยใช้นวัตกรรม STCP-๔H Model “บวร เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา สู่ศาสตร์พระราชา อย่างยั่งยืน”	
P : Plan	**System of management ระบบการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ**
D : DO	**T : Technology digital platform and Information การบริหารจัดการโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ๑) ด้านการจัดการเรียนการสอน ๒) ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ๓) ด้านการบริการเครือข่ายสถานศึกษา**
C : Check	**C : Curriculum for Education การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อให้สอดคล้องและหลากหลาย เกิด ผลลัพธ์ ๑. Happy Students ผู้เรียนมีความสุขและมีคุณภาพ ๒. . Happy School โรงเรียนคุณภาพแห่งความสุข ๓. Happy Teachers ครูคุณภาพและมีความสุข ๔. Happy Environmentes สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมที่ดีเอื้อต่อสุขภาวะที่ดีและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม**

	๔. Happy networks เครือข่ายการศึกษาที่มีคุณภาพ
A : Action	P : Participative management การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม

๔) ผลงานที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน

จากการดำเนินงานของโรงเรียนบ้านหนองแล้ง โดยใช้ นวัตกรรม STCP-๕H Model“บวร เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา สู่ศาสตร์พระราชา อย่างยั่งยืน” ในระยะเวลา ๓ ปี ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของนักเรียน โรงเรียน ผู้บริหาร ครู และชุมชนท้องถิ่น ที่สามารถเป็นแบบอย่างได้ ดังนี้

๑ ผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

๑.๑ ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET)) ปีการศึกษา ๒๔๖๖ เปรียบเทียบผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

วิชา	จำนวนนักเรียนทั้งหมด	จำนวนนักเรียนที่เข้าสอบ	คะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ ปี ๒๔๖๖	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบ (O-NET)		*** ผลต่างคะแนนเฉลี่ย (๔)
				๒๔๖๔ (๒)	๒๔๖๖ (๓)	
คณิตศาสตร์	๘	๘	๒๙.๙๖	๑๙.๔๐	๒๐.๒๑	+๐.๗๑
วิทยาศาสตร์	๘	๘	๔๐.๗๔	๒๗.๒๔	๓๔.๐๐	+๗.๗๔
ภาษาไทย	๘	๘	๔๗.๓๐	๔๓.๗๔	๔๑.๒๔	+๗.๔๐
ภาษาอังกฤษ	๘	๘	๓๗.๓๒	๒๘.๑๓	๓๙.๐๖	+๑๐.๙๓

สรุปผล การเปรียบเทียบนักเรียนระดับขั้น ป.๖ โรงเรียนบ้านหนองแล้ง มีผลคะแนนโอเน็ตเพิ่มขึ้นในทุกรายวิชา โดย รายวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นมากที่สุด โดยเพิ่มขึ้นเฉลี่ย ร้อยละ ๑๐.๙๓

๑.๒ นักเรียนโรงเรียนบ้านหนองแล้งผ่านเกณฑ์มาตรฐาน จบหลักสูตรระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ และเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ๑๐๐ เปอร์เซน

๑.๓ นักเรียนประสบผลสำเร็จได้รับการยอมรับในระดับต่าง ๆ ดังนี้

๑.๓.๑ เด็กชายวีรภัฎ หิรัญพันธ์ ได้ระดับค่อนข้างดี ผลการทดสอบวิชาภาษาไทย ปีการศึกษา ๒๔๖๖ ในการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน(o-net) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ๑ .๓ .๒ นักเรียนโรงเรียนบ้านหนองแล้ง ได้รับรางวัล ระดับดีมาก ในการแข่งขัน บริษัทสร้างการดี ในโครงการโรงเรียนสุจริต ประจำปี ๒๔๖๗

๑.๓.๓ นักเรียนโรงเรียนบ้านหนองแล้งได้รับรางวัล รองชนะเลิศอันดับ ที่ ๒ วอลเลย์บอลหญิง รุ่นอายุไม่เกิน ๑๒ ปี ในรายการ กีฬานักเรียน ประจำปี ๒๔๖๗ สพป.อุบลราชธานี เขต ๑

๑..๓.๔ นักเรียนโรงเรียนบ้านหนองแล้งได้รับรางวัล ชนะเลิศ กีฬาเปตอง รายการ กีฬาเครือข่ายสถานศึกษาที่ ๒๔ ดอนมดแดง ๑ ประจำปี ๒๔๖๗

๑.๓.๔ นักเรียนได้รับรางวัลเหรียญทอง รายการวาดภาพระบายสี ป.๑ - ป.๓ เนื่องในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนครั้งที่ ๗๒ ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ประจำปีการศึกษา ๒๔๖๗

๑.๓.๖ นักเรียนได้รับรางวัลเหรียญทอง รายการ จักสานไม้ไผ่ เนื่องในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนครั้งที่ ๗๒ ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ประจำปีการศึกษา ๒๔๖๗

๑.๓.๗ นักเรียนได้รับรางวัลเหรียญเงิน คีตะมวยไทย เนื่องในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนครั้งที่ ๗๒ ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ประจำปีการศึกษา ๒๔๖๗

๑.๓.๘ นักเรียนได้รับรางวัลเหรียญเงิน การตัดต่อภาพยนต์สั้น เนื่องในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนครั้งที่ ๗๒ ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ประจำปีการศึกษา ๒๔๖๗

๑.๓.๙ นักเรียนได้รับรางวัล รองชนะเลิศอันดับที่ ๒ การแข่งขันวอลเล่ย์บอล ในงานกีฬานักเรียน สพป.อุบลราชธานี เขต ๑ ครั้งที่ ๑

๑.๓.๑๐ ได้รับรางวัลระดับเหรียญทอง กิจกรรมการสร้างสรรค์ภาพด้วยการฉีก ตัด ปะ กระดาษ ระดับชั้น ปฐมวัยเนื่องในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนครั้งที่ ๗๑ ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ประจำปีการศึกษา ๒๔๖๖

๑.๓.๑๑ ได้รับรางวัลระดับเหรียญทอง กิจกรรมการสร้างสรรค์ภาพด้วยการฉีก ตัด ปะ กระดาษ ระดับชั้น ปฐมวัยเนื่องในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนครั้งที่ ๗๑ ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ประจำปีการศึกษา ๒๔๖๖

๑.๓.๑๒ ได้รับรางวัลระดับเหรียญทอง กิจกรรมคีตะมวยไทย ชั้น ป.๑-๖ เนื่องในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนครั้งที่ ๗๑ ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ประจำปีการศึกษา ๒๔๖๖

๑.๓.๑๓ ได้รับรางวัลระดับเหรียญทองกิจกรรมการแข่งขันวาดภาพระบายสี ชั้น ป.๑-๓ เนื่องในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนครั้งที่ ๗๑ ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ประจำปีการศึกษา ๒๔๖๖

๑.๓.๑๔ ได้รับรางวัลระดับเหรียญทองกิจกรรมการแข่งขันวาดภาพระบายสี ชั้น ป.๑-๔ เนื่องในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนครั้งที่ ๗๑ ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ประจำปีการศึกษา ๒๔๖๖

๒. ผลต่อการพัฒนาคุณภาพครู

๒.๒.๑ นางสาวรัตนากรณ์ ไชยกาล และ นายศิริชัย บุญจันทร์ ได้รับรางวัลชมเชย กิจกรรมประกวดสื่อสร้างสรรค์ส่งเสริมเครือข่ายครอบครัวคุณธรรม หัวข้อ "เรื่องดีๆ ที่บ้านฉัน" ระดับจังหวัดประจำปี ๒๔๖๔

๒.๒.๒ นางสาวรัตนากรณ์ ไชยกาล เป็นครูผู้ฝึกสอนการสวดมนต์หมู่สรรเสริญพระรัตนตรัย ทำนองสรภัญญะ ระดับจังหวัด ประจำปีการศึกษา ๒๔๖๔

๒.๒.๓ นายศิริชัย บุญจันทร์ เป็นครูผู้ฝึกสอนการบรรยายธรรม ระดับจังหวัด ประจำปี พ.ศ. ๒๔๖๔

๒.๒.๔ ครูผู้ฝึกสอนนักเรียนได้รับรางวัลเหรียญทอง รายการวาดภาพระบายสี ป.๑ - ป.๓ เนื่องในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนครั้งที่ ๗๒ ระดับเขตพื้นที่การศึกษา

๒.๒.๖ ครูผู้ฝึกสอนนักเรียนได้รับรางวัลเหรียญทอง รายการ จักสานไม้ไผ่ เนื่องในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนครั้งที่ ๗๒ ระดับเขตพื้นที่การศึกษา

๒.๒.๗ ครูผู้ฝึกสอนนักเรียนได้รับรางวัลเหรียญเงิน คีตะมวยไทย เนื่องในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนครั้งที่ ๗๒ ระดับเขตพื้นที่การศึกษา

๒.๒.๘ ครูผู้ฝึกสอน นักเรียนได้รับรางวัลเหรียญเงิน การตัดต่อภาพยนต์สั้น เนื่องในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนครั้งที่ ๗๒ ระดับเขตพื้นที่การศึกษา

๒.๒.๙ ครูผู้ฝึกสอนนักเรียนได้รับรางวัล รองชนะเลิศอันดับที่ ๒ การแข่งขันวอลเล่ย์บอล ในงานกีฬานักเรียน สพป.อุบลราชธานี เขต ๑ ครั้งที่ ๑

๒.๒.๑๐ นางสาววิภาดา ชนะประโคน ได้รับการคัดเลือกเป็นครูผู้สอนดีเด่น เครือข่ายสถานศึกษาที่ ๒๔ เนื่องในวันครู ประจำปี ๒๔๖๖

๒.๒.๑๑ นางสาวกมลวรรณ กุลราช คุณครู กมลวรรณ กุลราช ครูผู้สอนภาษาไทย โรงเรียนบ้านหนองแล้ง ได้รับ รางวัลระดับ “ดีเยี่ยม” ครูภาษาไทยต้นแบบส่งเสริมสมรรถนะการอ่านสู่ความเป็นเลิศ ระดับ ป.๔-๖ ระดับเขตพื้นที่การศึกษา เนื่องในวันภาษาไทยแห่งชาติ ปี ๒๔๖๗

๓. ผลต่อสถานศึกษาและชุมชนท้องถิ่น

โรงเรียนได้รับการยอมรับ ยกย่อง เชิดชูเกียรติ ดังนี้

๓.๑.๑ โรงเรียนต้นแบบโรงเรียนปลอดขยะ ระดับเงิน ประจำปี ๒๔๖๔

๓.๑.๒ โรงเรียนต้นแบบนักเรียนไทยสุขภาพดี รุ่นที่ ๖ ระดับประเทศ ประจำปี ๒๔๖๔

๓.๑.๓ โรงเรียนบ้านหนองแล้งได้รับตราพระราชทาน “บ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย” ระดับปฐมวัย ประจำปีการศึกษา ๒๔๖๖

๓.๑.๔ โรงเรียนบ้านหนองแล้ง ผ่านการพิจารณาเป็นโรงเรียนอีโก้สคูล ระดับต้น ปี ๒๔๖๗-๒๔๗๐ จากกรมการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศและสิ่งแวดล้อม

๓.๑.๔ โรงเรียนบ้านหนองแล้ง สพป.อุบลราชธานี เขต ๑ ผ่านการประเมิน สถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข ประเภทผลงานดีเด่น ระดับทอง จากสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุบลราชธานี

๓.๑.๖ โรงเรียนบ้านหนองแล้งได้รับการประกันคุณภาพภายนอก (พ.ศ. ๒๔๖๖-๒๔๗๐) จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน)

๓.๑.๗โรงเรียนบ้านหนองแล้ง เป็นโรงเรียนต้นแบบด้านทันตสุขภาพ จังหวัดอุบลราชธานี ระดับดี ประจำปี ๒๔๖๗ จากสาธารณสุขจังหวัดอุบลราชธานี

๓.๑.๘ โรงเรียนบ้านหนองแล้ง ได้รับการคัดเลือกคลิปวิดีโอ สุขาดี มีความสุข ระดับดี ประจำปี ๒๔๖๗ ระดับเขตพื้นที่การศึกษา

๓.๑.๙ โรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ระดับ ๓ ดาว ประจำปีการศึกษา ๒๔๖๗

๔) สรุปสิ่งที่เรียนรู้และการปรับปรุงให้ดีขึ้น

โรงเรียนบ้านหนองแล้ง ได้ดำเนินการพัฒนา นวัตกรรมส่งเสริมให้นักเรียนการพัฒนาคุณภาพการจัดการจนก่อเกิดความสำเร็จดังนี้

(๑)โรงเรียนบ้านหนองแล้งมีคุณภาพให้มีมาตรฐานที่สูงขึ้น ส่งผลให้เป็นที่ยอมรับของชุมชน ผู้ปกครองหน่วยงานภายนอก

(๒) มีนวัตกรรมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเหมาะสมสอดคล้องกับบริบทพัฒนานักเรียนได้เต็มศักยภาพ

(๓) นักเรียนมีคุณธรรม น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน

๖) การขยายผลและเผยแพร่ผลการพัฒนา

นวัตกรรม **การพัฒนาสถานศึกษามุ่งสู่ความสำเร็จของโรงเรียนบ้านหนองแล้ง โดยใช้ นวัตกรรม STCP-๕H Model “บวร เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา สู่ศาสตร์พระราชา อย่างยั่งยืน”**

ได้รับการยอมรับและนำไปเผยแพร่ ดังนี้

(๑)เผยแพร่ใน Social network https://www.facebook.com/โรงเรียนบ้านหนองแล้ง

(๒) เผยแพร่ในยังหน่วยงานทางการศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑

๖. ข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

โรงเรียนบ้านหนองแล้ง ดำเนินการมุ่งผลสัมฤทธิ์สู่ความสำเร็จของนักเรียนตามหลักพหุปัญญาของ ศาสตราจารย์โฮวาร์ด การ์ดเนอร์ (Howard Gardner) นักจิตวิทยามหาวิทยาลัยฮาวาร์ด เชื่อว่าเด็กทุกคนมีสติปัญญาที่แตกต่างกัน**โดยใช้ นวัตกรรม STCP-๕H Model “บวร เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา สู่ศาสตร์พระราชา อย่างยั่งยืน”**

มาส่งเสริมนักเรียนให้เกิดการพัฒนาตามความถนัด ความสนใจ และศักยภาพของนักเรียน การดำเนินการเสริมสร้างทักษะชีวิตอย่างเป็นรูปธรรม

(๑) ครูทุกคนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ นำไปใช้บูรณาการทักษะชีวิตของนักเรียนในการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

(๒) จัดกิจกรรม/โครงการที่เสริมสร้างนักเรียนในทุกด้าน ได้แก่ ค่ายเสริมความรู้ ค่ายพัฒนาทักษะชีวิต การอบรมนักเรียนแกนนำโครงงานโรงเรียนคุณธรรม การพัฒนาศักยภาพยุคใหม่ในศตวรรษที่ ๒๑ กิจกรรมวันงดสูบบุหรี่โลก กิจกรรมวันต่อต้านยาเสพติดโลก กิจกรรมสภานักเรียน เป็นต้น

(๓)นักเรียนทุกคนได้รับการเสริมสร้างทักษะชีวิต ด้วยวิธีการที่เหมาะสม เช่น การทัศนศึกษา การอบรม การจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมแนะแนว เป็นต้น ทำให้นักเรียนมีปัญหาด้านพฤติกรรมลดลง

(๔) ครูทุกคนมีการใช้พฤติกรรมเชิงบวกในการจัดการชั้นเรียนและพฤติกรรมนักเรียน

๗. จุดเด่น หรือลักษณะพิเศษของผลงานนวัตกรรม

การพัฒนาสถานศึกษามุ่งสู่ความสำเร็จของโรงเรียนบ้านหนองแล้ง โดยใช้ นวัตกรรม STCP-๕H Model

“บวร เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา สู่ศาสตร์พระราชา อย่างยั่งยืน”

ได้นำ**หลักการบริหารทรัพยากรมนุษย์** และหลักการ **เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา** มาใช้ในการพัฒนานวัตกรรม ดังนี้

(๑) ด้านบุคลากร (Man) โดยใช้หลัก ๔ ประการของการใช้ประโยชน์ที่มีประสิทธิภาพ ได้แก่ จัดหาคนที่มีความสามารถและเต็มใจร่วมงาน ทำหน้าที่ที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถและความสนใจ ให้การศึกษาและให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทำให้คนทำงานมีความพอใจในงาน จนได้รูปแบบการบริหารจัดการ ที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืน

(๒) ด้านการเงินและงบประมาณ (Money and Budgeting) มีการจัดทำแผนงาน/โครงการส่งเสริมบรรจุลงในแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ **โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ในการบริหารจัดการ**

(๓) ด้านสถานที่ วัสดุอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวก (Material ดำเนินการโดยควรยึดหลัก ใช้วัสดุตามความเหมาะสม ใช้ให้ได้ผลคุ้มค่า ใช้อย่างประหยัดทั้งแรงงาน เงินและเวลา ระวังอย่าให้การใช้อุปกรณ์ต้องติดขัดระหว่างใช้

(๔)ด้านการจัดการ (Management) โดยบริหารจัดการบนพื้นฐาน ๔ ประการ ประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ การนำ และการควบคุม ในรูปของคณะกรรมการ

เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา เป็นศาสตร์พระราชาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงใช้เป็นวิธีการทรงงานมาตลอดรัชสมัย คำว่า “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” คือ

การเข้าใจ

คือ การสร้างให้เกิดความเข้าใจในข้อมูลพื้นฐาน ด้วยการศึกษาข้อมูลทุกมิติของชุมชน ค้นหารากของปัญหาและรวบรวมองค์ความรู้

การเข้าถึง

เป็นเรื่องการสื่อสารและสร้างการมีส่วนร่วม มุ่งสื่อสารสร้างความเข้าใจและความมั่นใจกับชุมชน ร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของชุมชน ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนามากที่สุด

การพัฒนา

เป็นการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสถานศึกษา มุ่งเน้นพัฒนาแบบมีส่วนร่วม การออกแบบหลักสูตรและการพัฒนาการศึกษาดูงานท้องถิ่นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ รวมทั้งการให้คำแนะนำใน ชุมชนและติดตามสนับสนุนประเมินผล

ภาพประกอบ **การพัฒนาสถานศึกษามุ่งสู่ความสำเร็จของโรงเรียนบ้านหนองแล้ง**
โดยใช้ นวัตกรรม STCP-๕H Model “บวร เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา สู่ศาสตร์พระราชา อย่างยั่งยืน”

นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู

๑. ชื่อผู้จัดทำนวัตกรรม

นายภูวไนย จันทร์ส่อง ตำแหน่ง ครูผู้ช่วย โรงเรียนบ้านหนองแล้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑

๒. ชื่อนวัตกรรมการเรียนรู้

นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมทดลองเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนบ้านหนองแล้ง

๓. ระยะเวลาดำเนินการ

๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๘ – ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๙

๔. แนวทางการคิดค้นนวัตกรรม

☑ แนวทางที่ ๑ แสวงหานวัตกรรมการเรียนการสอนจากแหล่งต่าง ๆ ที่เคยมีผู้สร้างหรือทำไว้แล้ว แล้วนำมาปรับปรุงหรือพัฒนาใหม่

☐ แนวทางที่ ๒ การสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนใหม่

๕. ประเภทของนวัตกรรม

นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้

๖. หลักการและเหตุผล ความเป็นมา

การจัดการศึกษายุคปัจจุบันมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ ๒๑ ได้แก่ ทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การทำงานร่วมกับผู้อื่น และการใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ การจัดการเรียนรู้จึงจำเป็นต้องพัฒนาไปจากรูปแบบดั้งเดิมที่เน้นการถ่ายทอดความรู้เพียงอย่างเดียวมาสู่การจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง มีส่วนร่วมในกระบวนการสร้างองค์ความรู้ และสามารถเชื่อมโยงความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ถือเป็นพื้นฐานสำคัญในการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะทางวิทยาศาสตร์ การคิดเชิงระบบ การตั้งสมมติฐาน การทดลองเพื่อพิสูจน์ข้อสันนิษฐาน และการสรุปผลอย่างมีเหตุผล วิชาวิทยาศาสตร์จึงไม่ควรจำกัดเพียงการท่องจำเนื้อหา แต่ต้องมุ่งเน้นการลงมือทดลอง การสืบเสาะหาความรู้ด้วยตนเอง (Inquiry-Based Learning) และการสร้างประสบการณ์ตรงผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย

จากการติดตามผลการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนบ้านหนองแล้ง พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ยังอยู่ในระดับที่ต้องได้รับการพัฒนา นักเรียนจำนวนไม่น้อยมีทักษะการคิดวิเคราะห์ที่จำกัด ไม่สามารถเชื่อมโยงเนื้อหาวิชากับสถานการณ์จริงได้ และขาดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ในการทดลองและสังเกตการณ์ นอกจากนี้ การเรียนการสอนในบางครั้งยังเน้นการอธิบายทฤษฎีมากกว่าการสร้างประสบการณ์ตรง ทำให้นักเรียนขาดแรงจูงใจและความสนุกสนานในการเรียนรู้

ดังนั้น ผู้จัดทำจึงได้พัฒนา "นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมทดลองเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนบ้านหนองแล้ง" ขึ้น โดยมีแนวคิดในการจัดทำ "ชุดกิจกรรมทดลอง" ที่ออกแบบให้สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้ในหลักสูตรวิทยาศาสตร์ เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจริงในรูปแบบกิจกรรมที่กระตุ้นการตั้งคำถาม การทดลอง การสังเกต และการสรุปผลอย่างเป็นระบบ

นวัตกรรมนี้มุ่งเน้นการเปลี่ยนบทบาทของผู้เรียนจากผู้รับสารเป็น "ผู้ลงมือปฏิบัติและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง" อาศัยการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และกระบวนการเรียนรู้เชิงสืบเสาะ (Inquiry-Based Learning) เป็นหลัก เพื่อพัฒนาความเข้าใจอย่างลึกซึ้งของนักเรียน และส่งผลโดยตรงต่อการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติทางวิทยาศาสตร์ นอกจากนี้ ยังช่วยเสริมสร้างความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การทำงานร่วมกับผู้อื่น และการประยุกต์ความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

๗. วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม

๗.๑ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิทยาศาสตร์ ผ่านการเรียนรู้ด้วยการทดลองอย่างเป็นระบบ

๗.๒ เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียน

๗.๓ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนให้สูงขึ้น จากการมีส่วนร่วมลงมือปฏิบัติจริงผ่านชุดกิจกรรมทดลอง

๘. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนบ้านหนองแล้ง จำนวน ๔ คน

เป้าหมายเชิงปริมาณ

- นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนบ้านหนองแล้ง จำนวน ๔ คน เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมทดลอง
- นักเรียนอย่างน้อย ๗๕% ต้องมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังใช้ชุดกิจกรรม เพิ่มขึ้นอย่างน้อย ๒๐% เมื่อเทียบกับคะแนนก่อนเรียน
- นักเรียนอย่างน้อย ๗๕% ต้องเข้าร่วมกิจกรรมการทดลองครบทุกกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้

เป้าหมายเชิงคุณภาพ

- นักเรียนสามารถแสดงทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ และแสดงความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมทดลอง
- นักเรียนมีพัฒนาการด้านการคิดอย่างมีเหตุผล และสามารถอธิบายผลการทดลองเชื่อมโยงกับหลักการทางวิทยาศาสตร์ได้อย่างถูกต้อง

๙. หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่ใช้ในการพัฒนานวัตกรรม

หลักการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Learner-Centered Approach)

กระบวนการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ เน้นการให้ "ผู้เรียน" เป็นศูนย์กลาง (Learner Centered) โดยมุ่งส่งเสริมให้นักเรียนมีบทบาทอย่างแข็งขันในการเรียนรู้ ค้นคว้า และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ กระตุ้นให้นักเรียนได้แสดงออกทางความคิด กล้าแสดงความคิดเห็น และลงมือปฏิบัติจริง

ในการพัฒนานวัตกรรมนี้ จึงออกแบบชุดกิจกรรมทดลองที่เปิดโอกาสให้นักเรียน

- ได้ ลงมือทดลองด้วยตนเอง
- ตั้งสมมติฐาน และ พิสูจน์สมมติฐาน ด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์
- อภิปรายผลการทดลอง และ สรุปองค์ความรู้ ร่วมกันในชั้นเรียน

ทั้งนี้ เพื่อตอบสนองต่อแนวทางการเรียนรู้แบบ Active Learning ซึ่งได้รับการส่งเสริมจากกระทรวงศึกษาธิการ และเป็นหนึ่งในกลยุทธ์หลักในการขับเคลื่อนการศึกษาไทยในยุคปัจจุบัน (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๖๐)

แนวคิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experiential Learning Theory) ของ David A. Kolb

David A. Kolb (๑๙๘๔) ได้นำเสนอทฤษฎี "การเรียนรู้จากประสบการณ์" (Experiential Learning Theory) ซึ่งเน้นว่าการเรียนรู้ที่แท้จริงเกิดขึ้นจากการมีประสบการณ์ตรงและการสะท้อนคิดต่อประสบการณ์นั้น ผ่านวงจร ๔ ขั้นตอน คือ

๑. **Concrete Experience (การมีประสบการณ์จริง)**
   นักเรียนได้ทำการทดลอง ลงมือปฏิบัติจริง เช่น สังเกตการเปลี่ยนแปลงในกิจกรรมทดลอง
๒. **Reflective Observation (การสังเกตและสะท้อนคิด)**
   นักเรียนบันทึกผลการทดลอง ตั้งข้อสังเกต และอภิปรายร่วมกับเพื่อน
๓. **Abstract Conceptualization (การสรุปแนวคิดนามธรรม)**
   นักเรียนสรุปความรู้ทางวิทยาศาสตร์จากผลการทดลอง เช่น กฎทางฟิสิกส์ เคมี ชีววิทยา
๔. **Active Experimentation (การทดลองใช้งานจริง)**
   นักเรียนประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้จากการทดลองไปแก้ปัญหาหรือออกแบบการทดลองใหม่

การออกแบบชุดกิจกรรมทดลองในนวัตกรรมนี้จึงวางโครงสร้างกิจกรรมตามวงจรของ Kolb อย่างครบถ้วน เพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ที่ลึกซึ้งและยั่งยืน

ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivist Learning Theory) ของ Jean Piaget และ Jerome Bruner

Jean Piaget (๑๙๗๒)

Piaget เชื่อว่าเด็กสร้างองค์ความรู้จากประสบการณ์ที่ตนเองมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม ผ่านกระบวนการสองขั้น คือ

- Assimilation (การรับข้อมูลใหม่เข้าไปในโครงสร้างความรู้เดิม)
- Accommodation (การปรับเปลี่ยนโครงสร้างความรู้เพื่อรองรับข้อมูลใหม่)

ชุดกิจกรรมทดลองในนวัตกรรมนี้จึงเน้นให้เด็กได้เผชิญกับสถานการณ์ใหม่ๆ ที่ต้องวิเคราะห์ ตั้งข้อสันนิษฐาน ทดลอง และปรับความเข้าใจของตนเองจนเกิดการสร้างความรู้ใหม่

Jerome Bruner (๑๙๖๑)

Bruner พัฒนาแนวคิด "Discovery Learning" หรือการเรียนรู้แบบค้นพบ โดยให้นักเรียนเรียนรู้ผ่านการสำรวจ ทดลอง และค้นพบความรู้ด้วยตนเอง แทนที่จะได้รับการบอกเล่าจากครูโดยตรง
การใช้ชุดกิจกรรมทดลองในนวัตกรรมนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Bruner คือ

- กระตุ้นให้ผู้เรียน ตั้งคำถาม
- เปิดโอกาสให้ ทดลองและค้นพบ กฎหรือหลักการด้วยตนเอง
- ส่งเสริมการเรียนรู้แบบลงมือทำ (Learning by Doing)

แนวคิดการพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ (Scientific Process Skills)

การจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ในปัจจุบันเน้นการพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐานและขั้นผสม เช่น

- การสังเกต (Observation)
- การตั้งสมมติฐาน (Hypothesizing)
- การวัดและเก็บข้อมูล (Measuring and Data Collection)
- การทดลองควบคุมตัวแปร (Experimentation)
- การวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล (Data Analysis and Conclusion)

ชุดกิจกรรมทดลองในนวัตกรรมนี้จึงได้รับการออกแบบให้เน้นการฝึกฝนทักษะดังกล่าว เพื่อให้นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการคิดอย่างมีเหตุผลและแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ได้

๑๐. การออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นตอน	รายละเอียดหลัก	รายละเอียดย่อย
ขั้นวางแผน (Plan)	ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อออกแบบชุดกิจกรรมทดลองที่สอดคล้องกับหลักสูตร และปัญหาของผู้เรียน	- ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดในวิชาวิทยาศาสตร์ ป.๕ - วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนย้อนหลัง - ระบุปัญหา เช่น ความเข้าใจ

		เนื้อหาและทักษะทางวิทยาศาสตร์ต่ำ - วางแผนจัดทำชุดกิจกรรมทดลองที่เน้นลงมือปฏิบัติจริง - กำหนดรูปแบบกิจกรรมให้นักเรียนมีบทบาทมากที่สุด - เตรียมเครื่องมือประเมิน ได้แก่ แบบทดสอบก่อน–หลังเรียน, แบบประเมินทักษะกระบวนการ, แบบสังเกตพฤติกรรม
ขั้นดำเนินการตามแผน (Do)	นำชุดกิจกรรมเข้าสู่การเรียนการสอนจริง ผ่านการทดลองอย่างมีขั้นตอน	- เริ่มกระตุ้นความสนใจด้วยคำถามหรือสถานการณ์ปัญหา - จัดนักเรียนเป็นกลุ่มย่อยเพื่อร่วมมือทำกิจกรรม - ให้นักเรียนตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับผลการทดลอง - ดำเนินการทดลองจริงโดยใช้สื่อ อุปกรณ์ และแบบบันทึกผล - อภิปรายผลการทดลองวิเคราะห์สิ่งที่เกิดขึ้น - สรุปองค์ความรู้ใหม่ที่ค้นพบจากการปฏิบัติจริง - ครูทำหน้าที่แนะนำช่วยเหลือ และชี้แนะแนวทางการคิดเชิงวิทยาศาสตร์
ขั้นสรุปผลและติดตาม (Check)	รวบรวมข้อมูลผลสัมฤทธิ์ และพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้า	- ทำแบบทดสอบก่อน–หลังเรียนเพื่อวัดการเปลี่ยนแปลงด้านความรู้ - ใช้แบบประเมินทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

		วัดทักษะ เช่น การสังเกต ตั้งสมมติฐาน ออกแบบการทดลอง วิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผล - สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ เช่น ความร่วมมือ ความกระตือรือร้น ความสามารถในการอภิปราย - วิเคราะห์ผลเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่ตั้งไว้ (คะแนนเพิ่มขึ้นอย่างน้อย ๒๐%, ทักษะได้ระดับดีขึ้น)
ขั้นการปรับปรุงและพัฒนา (Act)	ใช้ผลการประเมินเพื่อปรับปรุงชุดกิจกรรมทดลองให้เหมาะสมยิ่งขึ้น	- ปรับเนื้อหาและโจทย์ในชุดกิจกรรมให้สอดคล้องกับศักยภาพผู้เรียน - เพิ่มสื่อการเรียนรู้เพิ่มเติม เช่น วิดีโอ แผนภาพ บัตรกิจกรรม - เสริมกระบวนการสะท้อนคิดหลังทำกิจกรรม เพื่อเชื่อมโยงกับชีวิตจริง - พัฒนาคู่มือการทดลองให้อ่านเข้าใจง่ายขึ้น - วางแผนการนำชุดกิจกรรมทดลองไปขยายผลในชั้นเรียนระดับอื่นหรือสถานศึกษาที่มีบริบทคล้ายกัน - สรุปข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนานวัตกรรมในระยะถัดไป

๑๑. โครงสร้างและองค์ประกอบของนวัตกรรม

องค์ประกอบหลัก	รายละเอียด
๑. เป้าหมายของนวัตกรรม	เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โดยส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านชุดกิจกรรมทดลองที่เน้นการลงมือปฏิบัติจริง
๒. เนื้อหาสาระการเรียนรู้	**กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี** - สาระที่ ๑: วิทยาศาสตร์ชีวภาพ เช่น กระบวนการสังเคราะห์ด้วยแสง ห่วงโซ่อาหาร และระบบนิเวศ - สาระที่ ๒: วิทยาศาสตร์กายภาพ เช่น การเปลี่ยนสถานะของน้ำ สมบัติของวัสดุและการใช้ประโยชน์ - สาระที่ ๓: วิทยาศาสตร์โลกและอวกาศ เช่น ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๓. กระบวนการเรียนรู้	**ขั้นตอนการเรียนรู้** ๑. กระตุ้นความสนใจโดยใช้คำถาม หรือสถานการณ์ใกล้ตัว ๒. ให้นักเรียนตั้งสมมติฐานจากประสบการณ์ที่มี ๓. วางแผนและออกแบบการทดลอง กำหนดตัวแปรต่าง ๆ ๔. ลงมือปฏิบัติการทดลองและเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ ๕. วิเคราะห์ข้อมูล เปรียบเทียบผลการทดลองกับสมมติฐาน ๖. สรุปผลการทดลอง และเชื่อมโยงกับหลักการทางวิทยาศาสตร์ ๗. สะท้อนคิดถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้ และแนวทางการนำไปใช้ในชีวิตจริง

๔. ผู้เรียน	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนบ้านหนองแล้ง จำนวนประมาณ ๔ คน
๕. ครูผู้สอน	ครูผู้สอนวิทยาศาสตร์หรือครูผู้รับผิดชอบโครงการ โดยทำหน้าที่เป็นผู้วางแผนกิจกรรม ผู้แนะนำการทดลอง และผู้ประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน
๖. แหล่งเรียนรู้	ห้องเรียนวิทยาศาสตร์, แปลงเกษตรของโรงเรียน, ศูนย์การเรียนรู้ท้องถิ่น, เว็บไซต์และสื่อดิจิทัลด้านวิทยาศาสตร์
๗. สื่อและอุปกรณ์	ชุดกิจกรรมทดลอง, ใบงานกิจกรรม, เครื่องมือทดลองเบื้องต้น เช่น เทอร์โมมิเตอร์, แก้วทดลอง, ตราชั่ง, แบบจำลองพืช, โมเดลแสดงการเปลี่ยนสถานะของน้ำ, วิดีโอการทดลอง และบัตรคำศัพท์ทางวิทยาศาสตร์
๘. เครื่องมือประเมินผล	- แบบทดสอบก่อนและหลังเรียนเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน - แบบประเมินทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เช่น การสังเกต การตั้งสมมติฐาน การวิเคราะห์ข้อมูล - แบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วม เช่น ความกระตือรือร้น ความคิดสร้างสรรค์ - แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรม
๙. ผลลัพธ์ที่ได้จากนวัตกรรม	- นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นโดยเฉลี่ยอย่างน้อย ๒๐% - นักเรียนสามารถใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์อย่างมีประสิทธิภาพ - นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาวิทยาศาสตร์ มีความกล้าแสดงความคิดเห็น และสามารถเชื่อมโยงความรู้กับชีวิตประจำวันได้

๑๐. แนวทางการพัฒนาและขยายผล	พัฒนาชุดกิจกรรมเพิ่มเติมในหน่วยการเรียนรู้ใหม่ ๆ เพื่อครอบคลุมสาระอื่นในวิชาวิทยาศาสตร์ระดับประถมศึกษา ขยายผลการใช้นวัตกรรมไปยังโรงเรียนอื่น โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็ก จัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมสำหรับครู เพื่อใช้เป็นแนวทางในการประยุกต์ใช้ชุดกิจกรรมทดลองให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน

๑๒. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผลที่คาดว่าจะได้รับต่อผู้เรียน

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ จะมีพัฒนาการด้านความรู้และทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์อย่างชัดเจน โดยสามารถตั้งสมมติฐาน ทดลองอย่างเป็นระบบ วิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลจากการเรียนรู้ด้วยตนเองได้อย่างถูกต้องและมีเหตุผล นอกจากนี้ นักเรียนยังจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้มากขึ้น กล้าแสดงออก แสดงความคิดเห็น และสามารถเชื่อมโยงความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ทั้งยังมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาวิทยาศาสตร์และการเรียนรู้แบบทดลองด้วยตนเอง

ผลที่คาดว่าจะได้รับต่อครู

ครูผู้สอนจะมีความสามารถในการออกแบบและจัดการเรียนรู้เชิงปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น สามารถพัฒนาทักษะในการส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีเหตุผล และการตั้งคำถามปลายเปิดที่กระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียนได้ดีขึ้น อีกทั้งยังมีแนวทางการประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลาย สามารถประยุกต์ใช้กิจกรรมเชิงปฏิบัติกับหน่วยการเรียนรู้ต่าง ๆ ได้อย่างคล่องแคล่ว และมีความภาคภูมิใจในพัฒนาการของนักเรียนที่เกิดจากกระบวนการเรียนรู้ที่ตนเองจัดขึ้น

ผลที่คาดว่าจะได้รับต่อสถานศึกษา

โรงเรียนจะได้รับประโยชน์จากการพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการปฏิบัติจริง ซึ่งช่วยยกระดับคุณภาพทางการศึกษาของโรงเรียนอย่างเป็นรูปธรรม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโดยรวมจะสูงขึ้น ช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ระดับชาติ เช่น O-NET และ NT และสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับโรงเรียนในด้านการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นอกจากนี้ โรงเรียนยังมีต้นแบบชุดกิจกรรมทดลองที่สามารถนำไปขยายผลสู่ระดับชั้นอื่นหรือวิชาอื่นได้ต่อไป

ผลที่คาดว่าจะได้รับต่อชุมชน

ชุมชนจะได้เห็นพัฒนาการของเยาวชนในพื้นที่ที่มีความรู้ความสามารถทางวิทยาศาสตร์และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง เช่น การเข้าใจปรากฏการณ์ธรรมชาติ หรือการประยุกต์ใช้ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมในชุมชน

นอกจากนี้ ยังส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียน เช่น การจัดหาวัสดุท้องถิ่นมาใช้ในการทดลอง และการส่งเสริมการจัดแหล่งเรียนรู้ชุมชนเพื่อสนับสนุนการศึกษาต่อเนื่องในระยะยาว

๑๓. งบประมาณเพื่อพัฒนานวัตกรรม

งบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษา

กิจกรรม	หมวดค่าใช้จ่าย	ค่าใช้จ่าย		
		รายการ	จำนวน	เป็นเงิน
การจัดทำ จัดหาวัสดุประกอบการจัดทำสื่อการเรียนรู้	ค่าวัสดุ	ค่าวัสดุอุปกรณ์ประกอบการจัดการเรียนรู้	๒,๕๐๐	บาท

๑๔. การประเมินผล

วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม	วิธีการประเมิน	เครื่องมือที่ใช้
เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิทยาศาสตร์ ผ่านการเรียนรู้ด้วยการทดลองอย่างเป็นระบบ	วัดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาทางวิทยาศาสตร์ก่อนและหลังเรียน เพื่อเปรียบเทียบความก้าวหน้าทางการเรียนรู้	- แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Pre-test และ Post-test) - แบบสัมภาษณ์หรือการตอบคำถามสรุปเนื้อหาหลังการทดลอง
เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียน	ประเมินทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่สำคัญ เช่น การสังเกต การตั้งสมมติฐาน การวางแผนการทดลอง การวิเคราะห์ข้อมูล และการสรุปผล	- แบบประเมินทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ - แบบสังเกตพฤติกรรมระหว่างการทดลอง
เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนให้สูงขึ้น จากการมีส่วนร่วมลงมือปฏิบัติจริงผ่านชุดกิจกรรมทดลอง	ตรวจสอบความเปลี่ยนแปลงด้านผลสัมฤทธิ์รวม (คะแนนสอบ และพฤติกรรมการมีส่วนร่วม) โดยวิเคราะห์จากการลงมือปฏิบัติจริง	- แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน (เน้นผลสัมฤทธิ์ภาพรวม) - แบบประเมินการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม (เช่น ความตั้งใจ ความกระตือรือร้น

		ความร่วมมือ)

๑. ชื่อผู้จัดทำนวัตกรรม

นายภูวไนย จันทร์ส่อง ตำแหน่ง ครูผู้ช่วย โรงเรียนบ้านหนองแล้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑

๒. ชื่อนวัตกรรมการเรียนรู้

นวัตกรรมการเสริมสร้างความสามารถด้านภาษาอังกฤษพื้นฐานผ่านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์การสอบ O-NET ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

๓. ระยะเวลาดำเนินการ

๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๘ – ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๙

๔. แนวทางการคิดค้นนวัตกรรม

☑ แนวทางที่ ๑ แสวงหานวัตกรรมการเรียนการสอนจากแหล่งต่าง ๆ ที่เคยมีผู้สร้างหรือทำไว้แล้ว แล้วนำมาปรับปรุงหรือพัฒนาใหม่

☐ แนวทางที่ ๒ การสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนใหม่

๕. ประเภทของนวัตกรรม

นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้

๖. หลักการและเหตุผล ความเป็นมา

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในโลกยุคปัจจุบัน เนื่องจากใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสาร การแสวงหาความรู้ การศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รวมถึงการประกอบอาชีพในหลากหลายสาขา การเสริมสร้างความสามารถทางภาษาอังกฤษตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจึงเป็นรากฐานสำคัญที่จะช่วยให้นักเรียนสามารถเติบโตอย่างมีคุณภาพในสังคมโลก โดยเฉพาะในศตวรรษที่ ๒๑ ซึ่งทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษถือเป็นหนึ่งในทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งควบคู่ไปกับทักษะการคิดขั้นสูง การใช้เทคโนโลยี และการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ

อย่างไรก็ตาม จากการวิเคราะห์ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) วิชาภาษาอังกฤษในช่วงหลายปีที่ผ่านมา พบว่า คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ อยู่ในระดับที่น่าเป็นห่วง โดยนักเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาทั้งในด้านความรู้พื้นฐาน การฟัง พูด อ่าน เขียน และขาดทักษะการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง สาเหตุหนึ่งมาจากวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ยังคงเน้นการท่องจำเนื้อหา ทฤษฎี ไวยากรณ์ และการสอนแบบเน้นผู้สอนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งไม่สอดคล้องกับลักษณะการเรียนรู้ที่ต้องการการมีส่วนร่วมและการปฏิบัติจริงของผู้เรียนในปัจจุบัน

จากปัญหาดังกล่าว จึงจำเป็นต้องพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สามารถตอบสนองต่อพฤติกรรมและความต้องการของนักเรียนได้อย่างแท้จริง โดยเน้นการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ซึ่งเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีบทบาทในการคิดวิเคราะห์ ลงมือปฏิบัติ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และประเมินตนเองผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ที่หลากหลาย เช่น เกมภาษาอังกฤษ การจัดบทบาทสมมติ (Role Play) กิจกรรมกลุ่มย่อย การแข่งขันตอบคำถาม และการใช้สื่อดิจิทัลช่วยเสริมการเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะภาษาอย่างเป็นธรรมชาติ และเกิดความสนุกสนานในการเรียนรู้

ด้วยเหตุนี้ จึงได้พัฒนานวัตกรรมการเสริมสร้างความสามารถด้านภาษาอังกฤษพื้นฐานผ่านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์การสอบ O-NET ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โดยออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน รวมถึงการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนด้วยกันเอง เพื่อเสริมสร้างความรู้พื้นฐานทางภาษาอังกฤษ เพิ่มทักษะการสื่อสารทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ตลอดจนเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ และสร้างความมั่นใจในการใช้ภาษาทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

นอกจากนี้ นวัตกรรมนี้ยังมุ่งหวังให้นักเรียนเกิดการพัฒนาทางทักษะกระบวนการคิด การแก้ปัญหา และการใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะนำไปสู่การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะในการสอบ O-NET ให้สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังเป็นการวางรากฐานสำคัญในการสร้างนักเรียนที่มีศักยภาพพร้อมสำหรับการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้น และการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขในสังคมโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในอนาคต

๗. วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม

๗.๑ เพื่อพัฒนาความรู้พื้นฐานและเสริมสร้างทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ให้มีความถูกต้องและมั่นใจในการสื่อสาร

๗.๒ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ให้สามารถทำคะแนนการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ได้สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ

๘. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนบ้านหนองแล้ง จำนวน ๙ คน

เป้าหมายเชิงปริมาณ

- นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษสูงกว่าร้อยละ ๖๐ จากการประเมินผลหลังการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
- นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐ สามารถทำคะแนนสอบ O-NET วิชาภาษาอังกฤษได้สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ
- นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๕ ของจำนวนกิจกรรมที่จัดขึ้นในภาคเรียน

เป้าหมายเชิงคุณภาพ

- นักเรียนมีทักษะพื้นฐานทางภาษาอังกฤษ (การฟัง พูด อ่าน เขียน) ดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษในสถานการณ์ง่าย ๆ ได้อย่างมั่นใจ
- นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ มีความกระตือรือร้นและกล้าแสดงออกในการใช้ภาษาอังกฤษมากขึ้นในระหว่างกิจกรรมการเรียนรู้

๙. หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่ใช้ในการพัฒนานวัตกรรม

๙.๑ หลักการ

นวัตกรรมการเสริมสร้างความสามารถด้านภาษาอังกฤษพื้นฐานผ่านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีหลักการสำคัญคือ การส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของกระบวนการเรียนรู้ (Learner-Centered) โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการสร้างองค์ความรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง (Learning by Doing) การแก้ปัญหา การตั้งคำถาม การทำกิจกรรมกลุ่ม และการสื่อสารภาษาอังกฤษในสถานการณ์จำลองจริง เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการคิดวิเคราะห์ การเชื่อมโยงข้อมูล และการใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

การจัดการเรียนรู้เชิงรุกเน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ควบคู่กันอย่างบูรณาการ โดยคำนึงถึงพัฒนาการทางสติปัญญา ความแตกต่างระหว่างบุคคล และการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการกล้าแสดงออก กระตุ้นความสนใจ และสร้างความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนในชั้นเรียนและนอกห้องเรียน

๙.๒ แนวคิดที่ใช้ในการพัฒนานวัตกรรม

แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

Active Learning เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนอย่างเต็มที่ โดยผู้เรียนต้องลงมือปฏิบัติจริง ตั้งข้อสังเกต วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล และสื่อสารความคิดเห็นออกมา ไม่เพียงแค่รับข้อมูลอย่างถูกถ่ายทอดจากครูเท่านั้น การจัดการเรียนรู้เชิงรุกช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างลึกซึ้ง และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้จริง รวมถึงเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ

แนวคิดการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษอย่างบูรณาการ (Integrated Skills Development)

แนวคิดนี้เน้นการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษทั้ง ๔ ด้าน (ฟัง พูด อ่าน เขียน) ไปพร้อมกันในการเรียนรู้ ไม่แยกทักษะเป็นรายส่วน แต่เชื่อมโยงกันอย่างสอดคล้อง เช่น ฟังแล้วพูด อ่านแล้วเขียน เพื่อให้นักเรียนใช้ภาษาได้อย่างเป็นธรรมชาติและสามารถนำไปใช้ในการสื่อสารจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวคิดการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Learner-Centered Approach)

เป็นแนวคิดที่ให้นักเรียนเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการกำหนดวิธีการเรียนรู้ตนเอง ผ่านการเลือกกิจกรรม การแสดงความคิดเห็น และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ โดยครูมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) สนับสนุนและให้คำแนะนำ ช่วยให้นักเรียนพัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน และเกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืน

๙.๓ ทฤษฎีที่ใช้ในการพัฒนานวัตกรรม

ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์ (Jean Piaget's Theory of Cognitive Development)

เพียเจต์เชื่อว่าผู้เรียนจะพัฒนาสติปัญญาผ่านกระบวนการสร้างองค์ความรู้จากประสบการณ์ตรง และการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม การจัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้คิด ลงมือทำ ทดลอง และเรียนรู้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับแนวคิดของเพียเจต์ ที่ชี้ว่าเด็กวัยประถมสามารถสร้างความเข้าใจใหม่ได้ดีที่สุดเมื่อมีโอกาสลงมือปฏิบัติ

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมและวัฒนธรรมของวีกอตสกี (Vygotsky's Sociocultural Theory) วีกอตสกีเสนอว่า การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเกิดขึ้นจากการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ผู้เรียนจะพัฒนาความสามารถใหม่ ๆ ได้ดีที่สุดเมื่อมีการช่วยเหลือที่เหมาะสมในช่วง "เขตพัฒนาการใกล้เคียง" (Zone of Proximal Development: ZPD) การออกแบบกิจกรรมกลุ่ม งานคู่ หรือการโค้ชชิ่งรายบุคคลในนวัตกรรมนี้จึงอิงตามแนวคิดของวีกอตสกี

ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism Theory) ทฤษฎีนี้เชื่อว่าความรู้ไม่ใช่สิ่งที่ถ่ายทอดโดยตรงจากครูไปยังผู้เรียน แต่เป็นสิ่งที่ผู้เรียนสร้างขึ้นเองผ่านประสบการณ์ การลงมือทำ และการสะท้อนคิด การจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น เกมภาษาอังกฤษ กิจกรรมบทบาทสมมติ และกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ในนวัตกรรมนี้ จึงมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสร้างความหมายและองค์ความรู้ด้วยตนเอง ไม่ใช่เพียงการท่องจำข้อมูล

๑๐. การออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นตอน	รายละเอียดหลัก	รายละเอียดย่อย
ขั้นวางแผน (Plan)	ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อออกแบบชุดกิจกรรมทดลองที่สอดคล้องกับหลักสูตร และปัญหาของผู้เรียน	- ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดภาษาอังกฤษ ป.๖ ที่เกี่ยวข้องกับการสอบ O-NET - วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานนักเรียน เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเดิม คะแนนสอบ O-NET ปีก่อน และพฤติกรรมการเรียนรู้ - กำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ชัดเจน เช่น พัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ หรือการสนทนาเบื้องต้น - ออกแบบหน่วยการเรียนรู้และแผนการสอนรายสัปดาห์ที่สอดคล้องกับแนวทาง Active Learning - จัดเตรียมสื่อการเรียนรู้ เช่น แฟลชการ์ด บทเรียนออนไลน์ ใบงาน ฝึกพูดตามสถานการณ์

		จำลอง - กำหนดรูปแบบการวัดและประเมินผล เช่น แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน แบบสังเกตพฤติกรรม และการประเมินแฟ้มสะสมงาน (Portfolio)
ขั้นดำเนินการตามแผน (Do)	ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการสอนที่ออกแบบไว้ โดยเน้น Active Learning และการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ	- เปิดบทเรียนด้วยกิจกรรมกระตุ้นความสนใจ เช่น เพลงภาษาอังกฤษ เกมทบทวนศัพท์ (Warm-up Activities) - ดำเนินการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก เช่น การตั้งสถานการณ์จำลอง (Role Play), การฝึกฟังบทสนทนา (Listening Practice), การอ่านจับใจความ (Reading Comprehension), การเขียนเรื่องสั้น (Short Story Writing) - จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) เช่น การทำงานกลุ่มย่อยเพื่อแก้โจทย์ปัญหา - ส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และนำเสนอผลงานหน้าเพื่อน - ใช้สื่อดิจิทัลสนับสนุนการเรียนรู้ เช่น วิดีโอสนทนาภาษาอังกฤษ เกมแบบ Interactive ผ่านคอมพิวเตอร์

		- จัดบรรยากาศห้องเรียนที่เอื้อต่อการสื่อสารอย่างเป็นธรรมชาติ และลดความกลัวในการใช้ภาษาอังกฤษ
ขั้นสรุปผลและติดตาม (Check)	ตรวจสอบผลการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างต่อเนื่องและประเมินความก้าวหน้า	- ประเมินผลระหว่างเรียนด้วยวิธีการสังเกตพฤติกรรม เช่น ความกล้าแสดงออก การใช้ภาษาอังกฤษในชั้นเรียน - ใช้แบบทดสอบก่อนเรียน–หลังเรียน (Pre-test/Post-test) เพื่อวัดพัฒนาการของทักษะภาษาอังกฤษ - สรุปผลคะแนนและเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่ตั้งไว้ (เช่น ร้อยละ ๗๐ ของนักเรียนต้องได้คะแนนเกิน ๖๐%) - ประเมินแฟ้มสะสมงาน (Portfolio) ที่รวบรวมผลงานภาษาอังกฤษ เช่น โปสเตอร์ โครงงาน บันทึกการอ่านภาษาอังกฤษ - ประเมินเจตคติที่มีต่อการเรียนภาษาอังกฤษผ่านแบบสอบถาม หรือแบบสัมภาษณ์สั้นๆ
ขั้นการปรับปรุงและพัฒนา (Act)	นำผลการประเมินมาใช้พัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ในรอบถัดไป	- วิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนจากผลการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ - ประชุมร่วมกับเพื่อนครูหรือ PLC (Professional Learning Community) เพื่อแลกเปลี่ยน

		เรียนรู้วิธีการปรับปรุง - ปรับเปลี่ยนรูปแบบกิจกรรมหรือเทคนิคการสอนให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน เช่น ใช้กิจกรรมเกมมากขึ้นสำหรับนักเรียนที่ยังไม่กล้าใช้ภาษา - พัฒนาสื่อการเรียนรู้เพิ่มเติม เช่น สื่ออินโฟกราฟิก วิดีโอการ์ตูนภาษาอังกฤษ หรือใบงานรูปแบบใหม่ - จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ต่อเนื่อง เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางภาษาอังกฤษอย่างเป็นระบบ

๑๑. โครงสร้างและองค์ประกอบของนวัตกรรม

องค์ประกอบหลัก	รายละเอียด
๑. เป้าหมายของนวัตกรรม	- พัฒนาความสามารถภาษาอังกฤษพื้นฐานของนักเรียน ป.๖ - ยกระดับผลสัมฤทธิ์การสอบ O-NET วิชาภาษาอังกฤษ - ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้เชิงรุก เช่น การสื่อสารและการทำงานร่วมกัน
๒. เนื้อหาสาระการเรียนรู้	- ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียนในสถานการณ์จริง - คำศัพท์และประโยคพื้นฐานในชีวิตประจำวัน - หลักไวยากรณ์ขั้นพื้นฐาน เช่น Present Simple, Past Simple - การอ่านจับใจความ การอ่านแผนภูมิ ตาราง

	และสรุปข้อมูล
๓. กระบวนการเรียนรู้	- จัดการเรียนแบบ Active Learning - ใช้กิจกรรมกลุ่ม (Group Work), เกมภาษาอังกฤษ (Games), บทบาทสมมติ (Role Play) - ฝึกทำแบบฝึกหัดแบบเจาะจงแนวข้อสอบ O-NET - การเรียนรู้ผ่านสถานการณ์จำลอง (Simulation)
๔. ผู้เรียน	- นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ - มีพื้นฐานภาษาอังกฤษในระดับเริ่มต้นถึงปานกลาง - มีความต้องการพัฒนาทักษะเพื่อการสอบและการใช้ในชีวิตจริง
๕. ครูผู้สอน	ครูผู้สอนภาษาอังกฤษหรือครูผู้รับผิดชอบโครงการ โดยทำหน้าที่เป็นผู้วางแผนกิจกรรมและผู้ประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน
๖. แหล่งเรียนรู้	- หนังสือเรียนภาษาอังกฤษตามหลักสูตร - ข้อสอบ O-NET ย้อนหลัง - ห้องเรียน, ห้องสมุด, แหล่งเรียนรู้ออนไลน์ เช่น Quizlet, Kahoot, YouTube
๗. สื่อและอุปกรณ์	**สื่อทำมือ** - บัตรคำศัพท์ (Flashcards) - โปสเตอร์สรุปไวยากรณ์และโครงสร้างประโยค - แบบฝึกหัดและใบงานที่ออกแบบเอง (Worksheets) - เกมกระดานภาษาอังกฤษ (Board Games) - ป้ายกิจกรรมต่าง ๆ ภายในห้องเรียน (Activity Signs) เป็นต้น **สื่อดิจิทัล**

	- วิดีโอการสอนจาก YouTube หรือที่จัดทำเอง (Teaching Videos) - เกมภาษาอังกฤษออนไลน์ เช่น Kahoot, Quizizz, Wordwall - แอปพลิเคชันฝึกภาษา เช่น Duolingo, Quizlet - ไฟล์เสียงสำหรับฝึกการฟัง (Audio Clips) - สไลด์นำเสนอ (PowerPoint / Canva Presentation) เป็นต้น
๘. เครื่องมือประเมินผล	- แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน (Pre-test / Post-test) - แบบฝึกหัดประเมินรายสัปดาห์ - การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน - แบบประเมินผลงานกลุ่มและเดี่ยว
๙. ผลลัพธ์ที่ได้จากนวัตกรรม	- นักเรียนมีคะแนนสอบ O-NET ภาษาอังกฤษสูงขึ้นอย่างชัดเจน - นักเรียนมีความมั่นใจในการสื่อสารภาษาอังกฤษมากขึ้น - นักเรียนสามารถประยุกต์ใช้ภาษาอังกฤษได้จริงในชีวิตประจำวัน
๑๐. แนวทางการพัฒนาและขยายผล	- ขยายผลไปยังนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีอื่น ๆ - ประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนในรูปแบบวิชาเลือกหรือเสริมพิเศษ - พัฒนาสื่อการเรียนรู้เชิงรุกเพิ่มเติมเพื่อรองรับความหลากหลายของผู้เรียน

๑๒. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผลที่คาดว่าจะได้รับต่อผู้เรียน

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จะมีพัฒนาการทางทักษะภาษาอังกฤษพื้นฐานเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด โดยเฉพาะในด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการสอบ O-NET ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนมีความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษมากขึ้น สามารถสื่อสารในสถานการณ์จริงได้คล่องแคล่ว

มีทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น และเกิดเจตคติเชิงบวกต่อการเรียนภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ยังมีทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหาเบื้องต้นผ่านกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก

ผลที่คาดว่าจะได้รับต่อครู

ครูผู้สอนจะมีพัฒนาการในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและสามารถเลือกใช้สื่อและเทคนิคการสอนได้อย่างเหมาะสมกับบริบทของนักเรียน ครูมีความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากขึ้น สามารถสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ และมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีและสื่อดิจิทัลประกอบการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสามารถวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนได้อย่างเป็นระบบ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ต่อไป

ผลที่คาดว่าจะได้รับต่อสถานศึกษา

โรงเรียนจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้อัตราคะแนนเฉลี่ยการสอบ O-NET ของโรงเรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น โรงเรียนสามารถนำแนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุกไปประยุกต์ใช้ในวิชาหรือระดับชั้นอื่น ๆ ได้ เกิดการพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษาในโรงเรียนอย่างเป็นรูปธรรม และโรงเรียนมีภาพลักษณ์ที่ดีในด้านการส่งเสริมทักษะภาษาอังกฤษและพัฒนาศักยภาพผู้เรียนอย่างรอบด้าน

ผลที่คาดว่าจะได้รับต่อชุมชน

ชุมชนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น การเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านภาษาอังกฤษ หรือการจัดกิจกรรมที่ใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตจริง ทำให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้จากห้องเรียนไปสู่การใช้งานในชุมชนได้จริง ชุมชนเกิดความภาคภูมิใจในความสำเร็จของนักเรียนในพื้นที่ของตนเอง และตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อก้าวทันโลกยุคใหม่ ส่งผลให้เกิดการสนับสนุนการศึกษาของเยาวชนในระยะยาว

๑๓. งบประมาณเพื่อพัฒนานวัตกรรม

งบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษา

กิจกรรม	หมวดค่าใช้จ่าย	ค่าใช้จ่าย		
		รายการ	จำนวน	เป็นเงิน
การจัดทำ จัดหาวัสดุประกอบการจัดทำสื่อการเรียนรู้	ค่าวัสดุ	ค่าวัสดุอุปกรณ์ประกอบการจัดการเรียนรู้	๒,๕๐๐	บาท

๑๔. การประเมินผล

วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม	วิธีการประเมิน	เครื่องมือที่ใช้
เพื่อพัฒนาความรู้พื้นฐานและเสริมสร้างทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ให้มีความถูกต้องและมั่นใจในการสื่อสาร	- ประเมินผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน เพื่อวัดพัฒนาการด้านภาษาอังกฤษ - สังเกตพฤติกรรมการใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์จำลองและการทำกิจกรรมกลุ่ม - ประเมินการทำแบบฝึกหัดรายสัปดาห์ที่เน้นทักษะฟัง พูด อ่าน และเขียน - ประเมินผลงานรายบุคคลและกลุ่มจากกิจกรรม Active Learning	- แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน (Pre-test / Post-test) - แบบประเมินทักษะฟัง พูด อ่าน เขียน แบบรายด้าน - แบบสังเกตพฤติกรรมการสื่อสารภาษาอังกฤษ
เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ให้สามารถทำคะแนนการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ได้สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ	ประเมินทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่สำคัญ เช่น การสังเกต การตั้งสมมติฐาน การวางแผนการทดลอง การวิเคราะห์ข้อมูล และการสรุปผล	- แบบทดสอบจำลองแนวข้อสอบ O-NET - ข้อสอบ O-NET ย้อนหลังที่ปรับใช้ในการฝึกฝน - แบบประเมินความก้าวหน้าในการทำแบบฝึกหัดแนวข้อสอบ

1. ชื่อผู้จัดทำนวัตกรรม

นางสาวนุชจรี พบลาภ ตำแหน่ง พนักงานราชการ โรงเรียนบ้านหนองแล้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

2. ชื่อนวัตกรรมการเรียนรู้

นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมุดเล่มเล็กเพื่อพัฒนาการอ่านิการเขียน

3. ระยะเวลาดำเนินการ

ตลอดปีการศึกษา

4. แนวทางการคิกค้นนวัตกรรม

☑ แนวทางที่ ๑ แสวงหานวัตกรรมการเรียนการสอนจากแหล่งต่าง ๆ ที่เคยมีผู้สร้างหรือทำไว้แล้ว แล้วนำมาปรับปรุงหรือพัฒนาใหม่

☐ แนวทางที่ ๒ การสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนใหม่

5. ประเภทของนวัตกรรม

นวัตกรรมด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน

6. หลักการและเหตุผล ความเป็นมา

ภาษาไทยเป็นทักษะพื้นฐานสำคัญของการเรียนรู้และการดำรงชีวิต การอ่าน การเขียน และการใช้ภาษาที่ถูกต้องไม่เพียงแต่เป็นเป้าหมายของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเท่านั้น หากยังเป็นเครื่องมือในการเข้าถึงสาระความรู้ในกลุ่มสาระวิชาอื่น ๆ อีกด้วย อย่างไรก็ตาม จากการจัดการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาของโรงเรียนบ้านหนองแล้ง พบว่า นักเรียนจำนวนมากยังขาดความสามารถในการอ่านคล่อง เขียนถูกต้อง และสื่อสารความคิดของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังมีข้อจำกัดด้านทักษะการใช้ภาษา เช่น การเรียงลำดับประโยค การใช้คำประเภทต่าง ๆ และการเขียนเรื่องราวจากความคิดของตนเองอย่างเป็นระบบ สะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการออกแบบการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกฝนอย่างต่อเนื่องและสนุกกับกระบวนการเรียนรู้

นวัตกรรมสมุดเล่มเล็กจึงถูกพัฒนาขึ้นในฐานะเครื่องมือเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาไทยอย่างสร้างสรรค์และยั่งยืน โดยใช้รูปแบบของสมุดที่นักเรียนสามารถมีส่วนร่วมในการจัดทำด้วยตนเอง ทั้งการเขียน อ่าน สรุป วาดภาพ และตกแต่ง สมุดเล่มเล็กนี้ประกอบด้วย 2 ส่วนสำคัญ ได้แก่ (1) เนื้อหาเกี่ยวกับหลักการใช้ภาษาไทย

โดยเฉพาะคำ 7 ชนิด ได้แก่ คำนาม สรรพนาม กริยา วิเศษณ์ บุพบท สันธาน และอุทาน ซึ่งออกแบบกิจกรรมให้ผู้เรียนได้สังเกต เรียนรู้ และฝึกใช้ในสถานการณ์จริง และ (2) นิทานอีสป ซึ่งเป็นวรรณกรรมสั้นที่มีสาระสอนใจ เข้าใจง่าย เหมาะกับเด็กนักเรียนประถม โดยครูจะให้ผู้เรียนฝึกอ่านอย่างเข้าใจ พร้อมทั้งวาดภาพประกอบและเขียนสรุปข้อคิดจากเรื่องราวในรูปแบบของตนเอง

จุดเด่นของนวัตกรรมนี้คือการเชื่อมโยงระหว่างความรู้ทางภาษา การพัฒนาทักษะการคิด และความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน นักเรียนจะได้ฝึกการใช้ภาษาในบริบทที่หลากหลาย ฝึกเรียบเรียงความคิด ถ่ายทอดเป็นข้อความของตนเอง ตลอดจนออกแบบภาพประกอบเพื่อสื่อความหมายจากมุมมองของผู้เรียนเอง ซึ่งเป็นการพัฒนาทักษะการสื่อสารทั้งด้านการเขียนและการแสดงออกอย่างมีจินตนาการ ส่งเสริมให้เกิดความภาคภูมิใจในผลงาน และเพิ่มแรงจูงใจในการเรียนรู้ภาษาไทยมากยิ่งขึ้น ทั้งยังเป็นเครื่องมือประเมินพัฒนาการของนักเรียนได้อย่างชัดเจนจากรูปธรรมที่ปรากฏในเล่มสมุด

จากผลการจัดกิจกรรมและการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ พบว่าสมุดเล่มเล็กช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในโครงสร้างของภาษาไทยได้ดีขึ้น มีพัฒนาการด้านการอ่าน การเขียน และการใช้คำอย่างเหมาะสมตามระดับชั้น สามารถถ่ายทอดความคิดของตนเองอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์ ตลอดจนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามศักยภาพของตนเอง ผ่านการเขียนและการออกแบบในแบบที่ตนถนัด เป็นการยกระดับคุณภาพผู้เรียนด้วยวิธีที่เป็นธรรมชาติ สอดคล้องกับหลักการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเฉพาะในกลุ่มนักเรียนประถมศึกษาที่กำลังอยู่ในช่วงพัฒนาทักษะพื้นฐานด้านภาษาอย่างเข้มข้น นวัตกรรมนี้จึงมีคุณค่าทั้งในมิติของการพัฒนาทักษะภาษาและการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ซึ่งเป็นทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 อย่างแท้จริง

7. วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม

7.1 เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียน และการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองแล้ง ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สมุดเล่มเล็กเป็นเครื่องมือ

7.2 เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และการแสดงออกทางความคิดของนักเรียน โดยเปิดโอกาสให้ได้ออกแบบ วาดภาพประกอบ และตกแต่งสมุดเล่มเล็กในรูปแบบของตนเอง

7.3 เพื่อยกระดับแรงจูงใจในการเรียนภาษาไทยของนักเรียน โดยใช้กิจกรรมสมุดเล่มเล็กที่น่าสนใจและมีส่วนร่วมกับผู้เรียนในทุกขั้นตอน ส่งผลให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างสนุกและมีความหมาย

8. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย: นักเรียนโรงเรียนบ้านหนองแล้ง

เป้าหมายเชิงปริมาณ

- นักเรียน โรงเรียนบ้านหนองแล้ง จำนวน 51 คน เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สมุดเล่มเล็กครบทุกระดับชั้น

- นักเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 มีคะแนนพัฒนาการด้านการอ่าน การเขียน และการใช้ภาษาไทยจากแบบวัดผลก่อนเรียน–หลังเรียน สูงขึ้นอย่างน้อย ร้อยละ 20

- นักเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ส่งชิ้นงานสมุดเล่มเล็กที่สมบูรณ์ ภายในระยะเวลาที่กำหนด และได้รับการประเมินผ่านเกณฑ์ตามรูปแบบที่กำหนด

เป้าหมายเชิงคุณภาพ

- นักเรียนมีพัฒนาการในการใช้ภาษาไทยได้อย่างเหมาะสมกับวัย มีความสามารถในการอ่านคล่อง เขียนถูกต้อง ใช้คำได้อย่างเหมาะสม และสามารถถ่ายทอดความคิดของตนเองอย่างมีเหตุผล

- นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ในการนำเสนอผลงานผ่านสมุดเล่มเล็ก โดยสามารถวาดภาพประกอบตกแต่ง และออกแบบเนื้อหาภายในเล่มด้วยตนเองอย่างอิสระและมีเอกลักษณ์

- นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ภาษาไทย มีความสุข สนุก และภาคภูมิใจในผลงานของตนเองจากกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

9. หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่ใช้ในการพัฒนานวัตกรรม

ทฤษฎีพัฒนาการทางปัญญา (Cognitive Development Theory) – Jean Piaget

ทฤษฎีของเพียเจต์อธิบายว่า เด็กในระดับประถมศึกษาอยู่ในช่วงพัฒนาการทางสติปัญญาระยะปฏิบัติการทางรูปธรรม (Concrete Operational Stage) ซึ่งเด็กจะสามารถคิดวิเคราะห์เกี่ยวกับสิ่งที่จับต้องได้ เข้าใจข้อมูลเชิงตรรกะจากสิ่งที่เป็นรูปธรรมและมีบริบทจริง การเรียนรู้ผ่านสมุดเล่มเล็กที่มีการอ่านเรื่องสั้น การวาดภาพประกอบ และการเขียนตอบคำถาม จึงช่วยกระตุ้นการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับพัฒนาการของผู้เรียน โดยเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนกับประสบการณ์ตรงผ่านการแสดงออกเชิงรูปธรรมในสมุดเล่มเล็กของตนเอง

ทฤษฎีการเรียนรู้สร้างสรรค์ด้วยตนเอง (Constructivist Learning Theory) – Jerome Bruner / Lev Vygotsky

แนวคิดของบรุนเนอร์และไวก็อตสกี้เสนอว่า การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเกิดจากการที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองผ่านประสบการณ์ โดยเฉพาะการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น (Social Constructivism) สมุดเล่มเล็กเป็นเครื่องมือที่เอื้อต่อการเรียนรู้แบบนี้อย่างแท้จริง เพราะนักเรียนได้เขียน ออกแบบ เล่าเรื่อง ตอบ

คำถาม และสะท้อนความคิดจากตนเอง โดยครูทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) มากกว่าการเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ ทำให้ผู้เรียนมีโอกาส “สร้าง” ความรู้ใหม่ที่มีความหมายต่อชีวิตตนเองอย่างแท้จริง

ทฤษฎีพหุปัญญา (Multiple Intelligences Theory) – Howard Gardner

การจัดการเรียนรู้ผ่านสมุดเล่มเล็กยังสอดคล้องกับแนวคิดของการ์ดเนอร์ที่ว่า ผู้เรียนแต่ละคนมีความถนัดและศักยภาพที่แตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นด้านภาษา มิติสัมพันธ์ ความคิดสร้างสรรค์ หรือการเคลื่อนไหว สมุดเล่มเล็กเป็นสื่อเปิดที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้พหุปัญญาของตนเอง เช่น นักเรียนที่ถนัดด้านภาษาจะเขียนได้ดี นักเรียนที่ถนัดศิลปะสามารถวาดภาพประกอบได้สวยงาม หรือบางคนอาจโดดเด่นด้านจินตนาการและสามารถเล่าเรื่องได้น่าสนใจ เป็นการส่งเสริมศักยภาพอย่างรอบด้าน

ทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์ (Creativity Theory) – Guilford และ Torrance

สมุดเล่มเล็กในฐานะพื้นที่การเขียนที่เปิดกว้างช่วยส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ทั้งด้านการเขียน การวาดภาพ และการตกแต่ง ซึ่งสะท้อนถึงทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์ที่เน้นองค์ประกอบของความคิดที่หลากหลาย (fluency) ความยืดหยุ่น (flexibility) ความคิดริเริ่มใหม่ (originality) และรายละเอียด (elaboration) นักเรียนได้แสดงออกถึงความคิดสร้างสรรค์ผ่านการออกแบบเล่มงานของตนเองอย่างมีอิสระ ซึ่งเป็นกระบวนการฝึกคิดในเชิงลึกและฝึกการสื่อสารอย่างไม่จำกัดกรอบ

แนวคิดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Active Learning) และการเรียนรู้แบบยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

นวัตกรรมสมุดเล่มเล็กสอดคล้องกับแนวคิดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ที่ให้นักเรียนเป็น “เจ้าของการเรียนรู้” โดยครูทำหน้าที่เป็นผู้ออกแบบกิจกรรม และนักเรียนมีบทบาทในการคิด เขียน วาด และสะท้อนความคิดของตนอย่างอิสระ ซึ่งช่วยกระตุ้นการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การสร้างสรรค์เนื้อหา และความภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง อันเป็นหลักการสำคัญของการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

10. การออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้

10.1 ขั้นวางแผน (Plan)

ครูเริ่มต้นจากการศึกษาสภาพปัจจุบันของนักเรียนเกี่ยวกับทักษะการอ่าน การเขียน และการใช้ภาษาไทย เพื่อวิเคราะห์หาจุดแข็ง จุดอ่อน และความต้องการในการพัฒนา จากนั้นกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ที่ชัดเจน คือ พัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ การเขียนสื่อสารอย่างถูกต้อง และการใช้ภาษาอย่างสร้างสรรค์

ครูวางแผนจัดการเรียนรู้ผ่านการใช้ "สมุดเล่มเล็ก" เป็นเครื่องมือหลัก โดยให้นักเรียนได้สรุปความรู้ เขียนบันทึกเรื่องราว แต่งนิทาน หรือแต่งกลอนด้วยตนเองในรูปแบบที่สร้างสรรค์ นอกจากนี้ ยังวางแผนออกแบบ

กิจกรรม เช่น การอ่านเรื่องสั้นแล้วสรุปใจความลงสมุดเล่มเล็ก, การเขียนเรื่องจากประสบการณ์จริง, การวาดภาพประกอบเรื่องเล่า พร้อมกำหนดเวลาและเกณฑ์การประเมินผลที่ชัดเจน ทั้งด้านเนื้อหา ความถูกต้องของภาษา และความคิดสร้างสรรค์

10.2 ขั้นดำเนินการตามแผน (Do)

ครูดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนที่วางไว้ โดยเริ่มจากการนำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับสมุดเล่มเล็ก ให้นักเรียนเข้าใจว่าคืออะไร มีลักษณะอย่างไร และสามารถใช้บันทึกความรู้หรือความคิดได้อย่างไร
จากนั้นให้นักเรียนเริ่มต้นลงมือทำสมุดเล่มเล็กของตนเอง ผ่านกิจกรรมหลากหลาย เช่น

- อ่านบทความหรือนิทานเรื่องสั้น แล้วสรุปลงสมุดเล่มเล็ก
- เขียนเล่าเรื่องจากประสบการณ์จริง เช่น "วันที่ฉันประทับใจที่สุด"
- แต่งเรื่องสั้น หรือแต่งบทกลอน
- วาดภาพประกอบข้อความที่เขียน เพื่อเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

ในระหว่างการทำกิจกรรม ครูให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด กระตุ้นให้นักเรียนกล้าแสดงออกทางความคิด ใช้ภาษาอย่างหลากหลาย และเน้นการสื่อสารด้วยภาษาที่ถูกต้องเหมาะสมตามวัย

10.3 ขั้นสรุปผลและติดตาม (Check)

หลังจากที่นักเรียนทำสมุดเล่มเล็กเสร็จแต่ละชิ้นงาน ครูดำเนินการประเมินผลการเรียนรู้โดยใช้เกณฑ์ที่วางไว้ เช่น

- ความสามารถในการจับใจความสำคัญจากการอ่าน
- ความสามารถในการเขียนอย่างเป็นระบบ มีการเรียบเรียงที่ดี
- การใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้องตามหลักไวยากรณ์
- ความสร้างสรรค์ในการถ่ายทอดเนื้อหา

ครูสังเกตพัฒนาการของนักเรียนทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม ผ่านชิ้นงาน การนำเสนอผลงาน และการสะท้อนความคิดเห็นเกี่ยวกับประสบการณ์การทำสมุดเล่มเล็กของตนเอง รวมถึงการเก็บข้อมูลจากแบบประเมินตนเองและการประเมินเพื่อนร่วมกลุ่ม

10.4 ขั้นการปรับปรุงและพัฒนา (Act)

เมื่อสรุปผลการประเมินแล้ว ครูนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อหาจุดเด่นและจุดที่ต้องพัฒนา เช่น หากพบว่านักเรียนมีปัญหาในการจับใจความ อาจวางแผนจัดกิจกรรมเสริมเรื่องการสรุปความให้มากขึ้น หรือหากนักเรียนยัง

ขาดความกล้าในการเขียนอย่างสร้างสรรค์ อาจเพิ่มกิจกรรมสร้างแรงบันดาลใจ เช่น การเล่าเรื่องจากภาพ หรือการต่อเรื่องเป็นกลุ่ม

ครูนำผลการเรียนรู้ไปใช้ปรับแผนการสอนในครั้งต่อไป โดยพัฒนารูปแบบกิจกรรมให้เหมาะสมยิ่งขึ้น และส่งเสริมให้นักเรียนสร้างสมุดเล่มเล็กอย่างต่อเนื่องเป็นผลงานสะสมรายบุคคล เพื่อใช้เป็นหลักฐานแสดงพัฒนาการของนักเรียนในระยะยาว

11. โครงสร้างและองค์ประกอบของนวัตกรรม

องค์ประกอบหลัก	รายละเอียด
1. เป้าหมายของนวัตกรรม	เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียน และการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้องและสร้างสรรค์ ผ่านการจัดทำสมุดเล่มเล็กที่ช่วยกระตุ้นความคิดอย่างอิสระ
2. เนื้อหาสาระการเรียนรู้	- การอ่านจับใจความสำคัญ - การเขียนสื่อความอย่างมีระบบ - การใช้ภาษาไทยถูกต้องตามหลักภาษา - การคิดสร้างสรรค์และการนำเสนอผลงานอย่างเป็นรูปธรรม
3. กระบวนการเรียนรู้	- อธิบายแนวทางการจัดทำสมุดเล่มเล็ก - อ่านและสรุปเนื้อหาลงในสมุดเล่มเล็ก - เขียนเรื่องเล่า บทกลอน หรือบทความสั้น - วาดภาพประกอบหรือสร้างสรรค์งานเขียนด้วยแนวคิดอิสระ - นำเสนอผลงานและสะท้อนผลการเรียนรู้
4. ผู้เรียน	นักเรียนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนบ้านหนองแล้ง ที่มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วย

	ตนเองและการพัฒนาทักษะภาษาอย่างต่อเนื่อง
5. ครูผู้สอน	ครูผู้สอนภาษาไทย หรือครูประจำชั้น ที่มีบทบาทในการวางแผน สนับสนุน ส่งเสริมการคิด และประเมินพัฒนาการด้านการอ่าน การเขียน และการใช้ภาษาไทยของนักเรียน
6. แหล่งเรียนรู้	- หนังสือเรียนภาษาไทยและหนังสืออ่านเสริม - หนังสือนิทาน - แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน เช่น ห้องสมุด เคลื่อนที่ของโรงเรียน
7. สื่อและอุปกรณ์	- สมุดเล่มเล็ก กระดาษ A4 พับและเย็บเล่ม - แบบฝึกเขียนจับใจความ แบบฝึกการเขียนสร้างสรรค์ - เครื่องเขียน เช่น ดินสอ สี ปากกา
8. เครื่องมือประเมินผล	- แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่านและการเขียน - แบบประเมินผลงานสมุดเล่มเล็ก - แบบประเมินการใช้ภาษาและความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน
9. ผลลัพธ์ที่ได้จากนวัตกรรม	นักเรียนมีทักษะการอ่านจับใจความ การเขียนสื่อความ และการใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง มีความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างเนื้อหา และมีความมั่นใจในการสื่อสารทางภาษา
10. แนวทางการพัฒนาและขยายผล	- ขยายการใช้สมุดเล่มเล็กในรายวิชาอื่น ๆ เช่น วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา - พัฒนากิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์เพิ่มเติม เช่น การแต่งเรื่องจากภาพ หรือการเขียนหนังสือเล่มเล็กแบบกลุ่ม

	- ส่งเสริมให้นักเรียนจัดนิทรรศการแสดงผลงานสมุดเล่มเล็กในโรงเรียน

12. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผลที่คาดว่าจะได้รับต่อผู้เรียน

นักเรียนจะมีพัฒนาการด้านการอ่านจับใจความสำคัญได้ดีขึ้น สามารถวิเคราะห์และสรุปเนื้อหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงมีทักษะการเขียนที่ถูกต้องตามหลักภาษาไทย และสามารถถ่ายทอดความคิดของตนเองผ่านการเขียนอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ นักเรียนจะมีความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างเนื้อหาใหม่ ๆ ทั้งในรูปแบบเรื่องสั้น บทกลอน หรือบทความต่าง ๆ และเกิดความภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง ซึ่งช่วยส่งเสริมให้มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทย

ผลที่คาดว่าจะได้รับต่อครู

ครูผู้สอนมีแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมากขึ้น สามารถพัฒนาทักษะการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ การสรุปความ และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ครูยังมีเครื่องมือในการประเมินพัฒนาการด้านภาษาไทยของนักเรียนอย่างเป็นรูปธรรม และสามารถพัฒนาการสอนให้สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคนได้ดียิ่งขึ้น

ผลที่คาดว่าจะได้รับต่อสถานศึกษา

สถานศึกษามีรูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยที่สร้างสรรค์ น่าสนใจ และสามารถนำไปขยายผลในระดับชั้นอื่น ๆ ได้ ทำให้นักเรียนมีการพัฒนาทักษะทางด้านภาษาไทยดีขึ้น อีกทั้งยังสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เน้นการสร้างสรรค์ผลงาน ส่งเสริมให้โรงเรียนมีความโดดเด่นด้านนวัตกรรมการเรียนรู้และการพัฒนาทักษะภาษาของผู้เรียน**ได้ดี**

ผลที่คาดว่าจะได้รับต่อชุมชน

ชุมชนเกิดความภาคภูมิใจในความสำเร็จของนักเรียนที่มีความรู้ความสามารถด้านการอ่าน การเขียน และการใช้ภาษาไทยอย่างมีคุณภาพ และมีความคิดสร้างสรรค์ในการสื่อสาร ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น การจัดนิทรรศการผลงานสมุดเล่มเล็ก หรือการร่วมกิจกรรมอ่านและเล่าเรื่องในชุมชน ซึ่งช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์ที่อันดีระหว่างโรงเรียนและชุมชนอย่างต่อเนื่อง

13. งบประมาณเพื่อพัฒนานวัตกรรม

งบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษา

กิจกรรม	หมวดค่าใช้จ่าย	ค่าใช้จ่าย		
		รายการ	จำนวน	เป็นเงิน
การจัดทำ จัดหาวัสดุประกอบการจัดทำสื่อการเรียนรู้	ค่าวัสดุ	ค่าวัสดุอุปกรณ์ประกอบการจัดการเรียนรู้	2,000	บาท

14. การประเมินผล

วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม	**วิธีการประเมิน**	**เครื่องมือที่ใช้**
เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียน และการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองแล้งผ่านกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สมุดเล่มเล็กเป็นเครื่องมือ	- ประเมินการจับใจความและสรุปเนื้อหาในสมุดเล่มเล็ก - ประเมินการเรียบเรียงเนื้อหาและการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง	- แบบประเมินชิ้นงานสมุดเล่มเล็ก - แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่านและการเขียน - แบบประเมินความถูกต้องในการใช้ภาษาไทย
เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และการแสดงออกทางความคิดของนักเรียน โดยเปิดโอกาสให้ได้ออกแบบ วาดภาพประกอบและตกแต่งสมุดเล่มเล็กในรูปแบบของตนเอง	- ประเมินความคิดสร้างสรรค์ในหัวข้อและการเขียนเรื่องเล่า - ประเมินการออกแบบและวาดภาพประกอบในสมุดเล่มเล็ก	- แบบประเมินความคิดสร้างสรรค์ในสมุดเล่มเล็ก - แบบสังเกตการออกแบบและการตกแต่งผลงาน
เพื่อยกระดับแรงจูงใจในการเรียนภาษาไทยของนักเรียน โดย	- สังเกตความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม	- แบบสังเกตพฤติกรรมและความกระตือรือร้น

ใช้กิจกรรมสมุดเล่มเล็กที่น่าสนใจและมีส่วนร่วมกับผู้เรียนในทุกขั้นตอน ส่งผลให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างสนุกและมีความหมาย	- ประเมินทัศนคติต่อการเรียนภาษาไทยผ่านกิจกรรม	- แบบสอบถามความพึงพอใจ	**การประเมินผลจากการนำเสนอผลงาน**

A = Authentic assessment = ประเมินผลสัมฤทธิ์ ตามสภาพจริง เป็นสิ่งสำคัญสร้างสรรค์ผลงาน

ในการวัดประเมินผลการพัฒนาการอ่านการเขียนสู่ผลงานหนังสือเล่มเล็กให้ก้าวหน้า ประเมินจากสภาพจริง (Authentic Assessment) เป็นการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้จากการที่นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติงาน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการนำความรู้และทักษะที่เรียนไปใช้ในสภาพและสถานการณ์จริง หรือเชื่อมโยงใกล้เคียงกับสถานการณ์จริงมากที่สุด

การประเมินตามสภาพจริงมักมีการกำหนดชิ้นงานหรือภาระงานให้ผู้เรียนปฏิบัติ และมีการใช้เครื่องมือการวัดและประเมินผลที่มีเกณฑ์พร้อมคำอธิบาย คุณภาพงานตามเกณฑ์ไว้อย่างชัดเจน เมื่อทำการศึกษาและปฏิบัติเรียบร้อยแล้วต้องมีการวัดและประเมินผลโดยต้องวัดให้ครอบคลุมกิจกรรมการทำงาน ตั้งแต่การเตรียมก่อนลงมือทำกิจกรรม กระบวนการทำงานตามแผนที่วางไว้และผลสำเร็จของผลงานที่อาจอยู่ในรูปชิ้นงานก็ได้ เพื่อหาข้อบกพร่องปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในระหว่างทำงานจนถึงสิ้นสุดการปฏิบัติงานการประเมินผลมักจะประเมินตามจุดประสงค์และการปฏิบัติงาน จะต้องทำอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอและมีผลย้อนกลับต่อผู้ปฏิบัติงานคือ นำผลประเมินไปปรับปรุงและพัฒนาต่อไป

โดยการประเมินผลงานตามประเมินจากสภาพจริง จะถูกประเมินจากคุณครูสอน จากเพื่อนในห้องเรียนที่ช่วยกันประเมินผลงานของเพื่อนกลุ่มอื่น นอกจากนี้ยังมีการจัดนิทรรศการผลงานนักเรียนในระดับห้องเรียน โรงเรียน และในวันสำคัญที่ทางโรงเรียนได้จัดขึ้น เช่น วันภาษาไทยและวันสุนทรภู่ เพื่อให้ทุกคนในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานด้วย

1. ชื่อผู้จัดทำนวัตกรรม

นางสาวนุชจรี พบลาภ ตำแหน่ง พนักงานราชการ โรงเรียนบ้านหนองแล้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

2. ชื่อนวัตกรรมการเรียนรู้

นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้บูรณาการทักษะชีวิตและทักษะอาชีพผ่านการแปรรูปผลผลิตท้องถิ่นด้วยกิจกรรมกล้วยๆ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 – 6 โรงเรียนบ้านหนองแล้ง

3. ระยะเวลาดำเนินการ

ตลอดปีการศึกษา

4. แนวทางการคิดค้นนวัตกรรม

☑ แนวทางที่ ๑ แสวงหานวัตกรรมการเรียนการสอนจากแหล่งต่าง ๆ ที่เคยมีผู้สร้างหรือทำไว้แล้ว แล้วนำมาปรับปรุงหรือพัฒนาใหม่

☐ แนวทางที่ ๒ การสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนใหม่

5. ประเภทของนวัตกรรม

นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้

6. หลักการและเหตุผล ความเป็นมา

ในโลกยุคปัจจุบันที่ความรู้เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การศึกษาสำหรับผู้เรียนระดับประถมศึกษาไม่สามารถเน้นเฉพาะความรู้ทางวิชาการเท่านั้น หากแต่จำเป็นต้องส่งเสริมทักษะที่หลากหลาย ทั้ง ทักษะชีวิต (Life Skills) และ ทักษะอาชีพ (Career Skills) ควบคู่ไปกับการปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2566) ซึ่งเน้น “การพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน” และ “ความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง” เพื่อให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขในสังคมที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

อย่างไรก็ตาม จากการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการงานอาชีพในบริบทของ โรงเรียนขนาดเล็กในพื้นที่ชนบท เช่น โรงเรียนบ้านหนองแล้ง พบว่านักเรียนมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการทำอาหารและการใช้วัสดุท้องถิ่นอยู่บ้างจากบริบทครอบครัว แต่ขาดโอกาสในการนำทักษะเหล่านั้นมาใช้ในเชิงกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็น

ระบบ โดยเฉพาะในด้านการวางแผน การทำงานร่วมกัน การวิเคราะห์ต้นทุน การออกแบบผลิตภัณฑ์ และการจัดจำหน่าย ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของทักษะอาชีพ นักเรียนส่วนมากเรียนรู้เพียงจากตำราและบทเรียนจำลอง แต่ไม่ได้มีโอกาส “ลงมือทำ” อย่างแท้จริงภายใต้สถานการณ์จริง

ในขณะเดียวกัน โรงเรียนบ้านหนองแล้งมีจุดแข็งด้านทรัพยากรท้องถิ่น โดยเฉพาะ “กล้วย” ซึ่งเป็นผลผลิตพื้นบ้านที่มีอยู่แทบทุกหลังคาเรือน และ “ข้าวเหนียวกับกล้วย” ซึ่งเป็นวัตถุดิบสำคัญในการทำข้าวต้มมัด ซึ่งผู้ปกครองหลายคนมีภูมิปัญญาในการทำและขายอยู่แล้ว การเชื่อมโยงโรงเรียนกับบริบทชุมชนผ่านกิจกรรมเหล่านี้ ไม่เพียงแต่ช่วยพัฒนาเด็กให้เรียนรู้เรื่องการแปรรูปและสร้างรายได้เท่านั้น แต่ยังเป็นการปลูกฝังจิตสำนึกในคุณค่าของสิ่งรอบตัว และความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่ในชุมชนของตนเอง

ดังนั้น ผู้พัฒนาจึงได้ออกแบบ นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้บูรณาการ ที่เชื่อมโยงระหว่าง “รายวิชาการงานอาชีพ” กับ “ทักษะชีวิตและทักษะอาชีพ” โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning และ Project-based Learning ให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 – 6 ได้เรียนรู้ผ่านการแปรรูปกล้วยเป็นกล้วยฉาบ และข้าวต้มมัด ด้วยกระบวนการจริงตั้งแต่ต้นทางถึงปลายทาง ตั้งแต่การเลือกวัตถุดิบ การเรียนรู้วิธีทำจากภูมิปัญญาชุมชน การผลิต การจัดบรรจุภัณฑ์ และการจำหน่ายในชุมชนหรือกิจกรรมตลาดนัดโรงเรียน

ผลที่คาดหวังคือ นักเรียนจะมีทักษะในการทำงานอย่างเป็นระบบ มีความคิดสร้างสรรค์ในกระบวนการผลิต กล้าคิดกล้าแสดงออกในการขาย ฝึกวางแผน รู้จักบริหารต้นทุน และเข้าใจเรื่องการใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่า อีกทั้งยังเกิดคุณลักษณะที่ดี เช่น ความขยัน ความอดทน ความซื่อสัตย์ และการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะนำไปสู่สมรรถนะผู้เรียนในด้าน “การเป็นผู้ประกอบการเบื้องต้น” และ “ความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างยั่งยืน” ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษาที่มีความหมายและใช้ได้จริงในชีวิตจริง

7. วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม

5.1 เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนผ่านการวางแผน การทำงานร่วมกัน และความรับผิดชอบในการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากกล้วยและข้าวต้มมัด

5.2 เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพและความรู้ด้านการแปรรูปและจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากวัตถุดิบท้องถิ่น

5.3 เพื่อปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถนะผู้เรียน เช่น ความคิดสร้างสรรค์ ความภาคภูมิใจ และการเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่น

8. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย: นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 6 โรงเรียนบ้านหนองแล้ง

เป้าหมายเชิงปริมาณ

- นักเรียนร้อยละ 80 เข้าร่วมกิจกรรมการแปรรูปจากกล้วยและข้าวต้มมัดครบทุกขั้นตอน
- นักเรียนร้อยละ 80 สามารถแสดงออกถึงความรู้และทักษะในการแปรรูปและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ได้อย่างเหมาะสม
- นักเรียนร้อยละ 75 ผ่านเกณฑ์การประเมินผลตามแบบสังเกตพฤติกรรมที่กำหนดไว้

เป้าหมายเชิงคุณภาพ

- นักเรียนมีความสุขและมีแรงจูงใจในการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง
- นักเรียนมีทักษะชีวิตที่ดีขึ้น ได้แก่ ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกับผู้อื่น และการแก้ปัญหา
- นักเรียนสามารถแสดงออกถึงความคิดสร้างสรรค์ ความมั่นใจ และความภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง
- นักเรียนเห็นคุณค่าและเกิดจิตสำนึกในการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นอย่างรู้คุณค่า
-

9. หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่ใช้ในการพัฒนานวัตกรรม

การพัฒนานวัตกรรมนี้มีพื้นฐานจากแนวคิดและทฤษฎีทางการศึกษาหลายประการ ที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้เชิงรุก การพัฒนาทักษะชีวิต และทักษะอาชีพของผู้เรียนอย่างเป็นองค์รวม ดังนี้

แนวคิดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning)

กิจกรรมการแปรรูปกล้วยฉาบและข้าวต้มมัดเป็นการสร้างสถานการณ์ปัญหาจำลองที่มีอยู่จริงในชีวิตประจำวัน เช่น การวางแผนการผลิต การคิดต้นทุน การจัดทีมทำงาน และการจำหน่ายสินค้า ซึ่งนักเรียนต้องช่วยกันคิด วิเคราะห์ แก้ปัญหา และลงมือทำอย่างมีระบบ เป็นการฝึกกระบวนการคิดขั้นสูงและการทำงานร่วมกันอย่างมีเป้าหมาย

แนวคิดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning)

กิจกรรมนี้จัดในลักษณะโครงงานกลุ่ม โดยนักเรียนจะได้วางแผนและดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ต้นน้ำ (เลือกวัตถุดิบ) กลางน้ำ (แปรรูป-ผลิต) จนถึงปลายน้ำ (ออกแบบ-จำหน่าย) พร้อมการสะท้อนผลภายหลังเสร็จสิ้น เป็นการส่งเสริมทักษะการวางแผน การจัดการ การสื่อสาร และการคิดสร้างสรรค์

แนวคิดพหุปัญญา (Multiple Intelligences) ของ Howard Gardner

กิจกรรมแปรรูปอาหารเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงศักยภาพตามรูปแบบความถนัดที่หลากหลาย เช่น

- ปัญญาด้านร่างกาย (ลงมือทำ)
- ปัญญาด้านมิติสัมพันธ์ (การออกแบบผลิตภัณฑ์)

- ปัญญาด้านภาษา (การนำเสนอ/สื่อสารการขาย)
- ปัญญาด้านมนุษยสัมพันธ์ (การทำงานกลุ่ม)

แนวคิดนี้ช่วยให้ครูสามารถออกแบบกิจกรรมที่รองรับความแตกต่างระหว่างบุคคลได้อย่างเหมาะสม

แนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ (Experiential Learning Theory) ของ David Kolb

กิจกรรมเน้นการ “เรียนรู้จากการทำ” โดยผู้เรียนได้สัมผัสกระบวนการจริง สังเกต ทดลอง ลงมือทำ วิเคราะห์ และสะท้อนผลด้วยตนเอง การเรียนรู้ในรูปแบบนี้ช่วยให้เกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้

แนวคิดการเรียนรู้แบบ Active Learning

กิจกรรมทั้งหมดอยู่ภายใต้กรอบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ซึ่งผู้เรียนมีบทบาทเป็น “เจ้าของการเรียนรู้” ผ่านการทำงานจริง สนทนา ถาม-ตอบ แก้ปัญหาและสร้างผลงานร่วมกับเพื่อน ทำให้เกิดการพัฒนาแบบรอบด้านทั้งความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ

แนวคิดการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

นวัตกรรมนี้สอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตรแกนกลาง พ.ศ. 2566 ที่มุ่งเน้นการพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน เช่น

- การสื่อสารและการทำงานร่วมกัน
- การคิดอย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์
- การใช้เทคโนโลยีและทรัพยากรอย่างมีคุณธรรม
- การเป็นผู้ประกอบการและมีความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างยั่งยืน

10. การออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้

10.1 ขั้นวางแผน (Plan)

การวางแผนจัดกระบวนการเรียนรู้ของนวัตกรรมนี้ ได้อิงตามหลักการจัดการศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการเรียนรู้ และสามารถบูรณาการความรู้ ทักษะ และเจตคติไปสู่การดำเนินชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในบริบทของชุมชนท้องถิ่นที่มีทรัพยากรหลากหลาย และมีภูมิปัญญาที่สามารถนำมาใช้พัฒนาทักษะอาชีพของนักเรียนได้อย่างสอดคล้องกับความเป็นจริงในชีวิตประจำวัน

1. วิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของผู้เรียน

- จากการสำรวจพบว่า นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 3–6 ส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับปานกลาง แต่ยังขาดทักษะในการคิดวิเคราะห์ การวางแผน การทำงานร่วมกับผู้อื่น และขาดโอกาสในการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตจริง
- เด็กจำนวนไม่น้อยยังขาดแรงจูงใจในการเรียนรู้ในห้องเรียนแบบเดิม ๆ ซึ่งส่งผลให้เกิดพฤติกรรมไม่สนใจเรียน หรือขาดการมีส่วนร่วม
- บริบทโรงเรียนตั้งอยู่ในชุมชนชนบทที่มีวัตถุดิบและภูมิปัญญาในการแปรรูปอาหาร เช่น กล้วยฉาบ ข้าวต้มมัด ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นฐานการเรียนรู้แบบบูรณาการได้

2. กำหนดจุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนรู้

- เพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้และพัฒนาทักษะชีวิต เช่น การวางแผน การแก้ปัญหา การทำงานเป็นทีม ความรับผิดชอบ และความคิดสร้างสรรค์ ผ่านกิจกรรมแปรรูปผลผลิตที่หาได้จากชุมชนพื้นบ้าน
- เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกฝนทักษะอาชีพเบื้องต้น เช่น การผลิตสินค้าจริง การคิดต้นทุน–กำไร การออกแบบบรรจุภัณฑ์ และการนำเสนอผลิตภัณฑ์
- เพื่อบูรณาการความรู้จากหลายกลุ่มสาระการเรียนรู้เข้าสู่กิจกรรมจริงที่สามารถวัดผลได้

3. วางแผนกิจกรรมการเรียนรู้ตามลำดับขั้น

กิจกรรมที่ 1: สำรวจภูมิปัญญาท้องถิ่น – นักเรียนศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับกล้วยและข้าวต้มมัดจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชน

กิจกรรมที่ 2: วางแผนการแปรรูป – นักเรียนร่วมกันออกแบบขั้นตอนและจัดเตรียมวัตถุดิบ

กิจกรรมที่ 3: ปฏิบัติการผลิตจริง – นักเรียนลงมือแปรรูปผลิตภัณฑ์โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ (Hands-on Activity)

กิจกรรมที่ 4: การออกแบบบรรจุภัณฑ์และการคำนวณต้นทุน–กำไร

กิจกรรมที่ 5: การนำเสนอผลิตภัณฑ์ และการประเมินตนเอง

4. กำหนดรูปแบบการจัดการเรียนรู้

- ใช้แนวคิด Active Learning และ Project-Based Learning เป็นหลัก
- จัดกิจกรรมแบบกลุ่มย่อยเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม
- ใช้ครูชุมชน/วิทยากรท้องถิ่นเป็นแหล่งเรียนรู้สำคัญ
- ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ และการแก้ปัญหา

5. เตรียมทรัพยากร สื่อ และปัจจัยเอื้อต่อการเรียนรู้

- เตรียมวัตถุดิบ เช่น กล้วย ข้าวเหนียว ใบตอง น้ำตาล ฯลฯ
- เตรียมอุปกรณ์: เตา กระทะ หม้อมีฝา แพคเกจจิ้งพื้นฐาน ฯลฯ
- จัดทำใบงานประกอบการเรียนรู้ เช่น แบบวิเคราะห์ต้นทุน ใบสรุปขั้นตอนการทำ ใบสะท้อนคิด
- เตรียมเอกสารความรู้เกี่ยวกับการแปรรูปอาหาร ภูมิปัญญาท้องถิ่น
- วางแผนพื้นที่จัดกิจกรรมให้เอื้อต่อการทำงานเป็นกลุ่มอย่างปลอดภัย

6. การวางแผนการวัดและประเมินผล

- ใช้การประเมินหลากหลายรูปแบบ (Authentic Assessment)
- ใช้แบบสังเกตพฤติกรรม แบบประเมินการปฏิบัติงาน แบบประเมินผลงานจริง
- มีการประเมินตนเอง และการสะท้อนผลการเรียนรู้ของนักเรียน (Reflective Thinking)

10.2 ขั้นดำเนินการตามแผน (Do)

การดำเนินการจัดการเรียนรู้ในนวัตกรรมนี้ถูกออกแบบให้เป็นกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริงของผู้เรียน โดยเน้นการมีส่วนร่วม การลงมือปฏิบัติจริง และการเรียนรู้ร่วมกันของนักเรียนภายในกลุ่ม ผ่านกิจกรรมการแปรรูปผลผลิตท้องถิ่น ซึ่งเป็นภูมิปัญญาที่มีอยู่ในชุมชน เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างลึกซึ้ง มีความหมาย และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างแท้จริง

1. ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน (Project-Based Learning)

- แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5–6 คน ตามความสนใจและทักษะ
- ให้นักเรียนร่วมกันวางแผนโครงงานการผลิตคิดค้นผลิตภัณฑ์จากกล้วย หรือ “ข้าวต้มมัด” โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างผลิตภัณฑ์จริง
- ครูทำหน้าที่เป็น “ผู้อำนวยความสะดวก” (facilitator) คอยชี้แนะ กระตุ้น และสนับสนุนการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน

2. การเรียนรู้เชิงปฏิบัติ (Experiential Learning)

กิจกรรมย่อยประกอบด้วย:

- **ศึกษาข้อมูลเบื้องต้น**
  นักเรียนค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับที่มาของขนมพื้นบ้าน ส่วนประกอบ กระบวนการผลิต ต้นทุน วัตถุดิบ และบรรจุภัณฑ์
- **วางแผนและจัดเตรียมวัตถุดิบ**
  นักเรียนเรียนรู้การเตรียมวัตถุดิบ การกำหนดสูตร และการจัดซื้อภายในงบประมาณที่กำหนด

- **ลงมือปฏิบัติการผลิต**
  นักเรียนร่วมกันลงมือผลิตกล้วยฉาบ หรือข้าวต้มมัดจริง โดยปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ตกลงกันไว้ เช่น ผู้หั่น ผู้ทอด ผู้ห่อ ผู้จัดบรรจุ ฯลฯ
- **ออกแบบบรรจุภัณฑ์**
  นักเรียนเรียนรู้การสร้างแบรนด์ เลือกบรรจุภัณฑ์ เขียนฉลากสินค้า และตกแต่งให้ดูน่าสนใจ
- **คำนวณต้นทุนและกำไร**
  นักเรียนฝึกคิดต้นทุนรวม ราคาต่อหน่วย กำไรต่อชิ้น และการตั้งราคาขายจริง โดยใช้หลักคณิตศาสตร์ง่าย ๆ
- **จัดกิจกรรมนำเสนอผลงาน**
  นักเรียนจัดกิจกรรม “ตลาดนัดขนมพื้นบ้าน” เพื่อขายผลิตภัณฑ์ให้ครู เพื่อน หรือผู้ปกครองภายในโรงเรียน พร้อมอธิบายกระบวนการผลิตและการบริหารจัดการของตน

3. การเรียนรู้ร่วมกับชุมชน (Community-Based Learning)

- เชิญปราชญ์ท้องถิ่นหรือผู้สูงอายุในชุมชนที่มีความรู้ มาเป็นวิทยากรสอนและถ่ายทอดประสบการณ์จริงให้กับนักเรียน
- เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองหรืออาสาสมัครในชุมชนเข้าร่วมกิจกรรม เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมและความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่น

4. การเสริมทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21

- นักเรียนได้พัฒนา **ทักษะการสื่อสาร** ผ่านการนำเสนอผลิตภัณฑ์
- พัฒนา **ทักษะการคิดวิเคราะห์** ผ่านการแก้ปัญหาในการลงมือผลิตจริง
- เสริม **ความคิดสร้างสรรค์** ในการออกแบบสินค้า
- พัฒนา **ทักษะการทำงานร่วมกัน** และการบริหารความขัดแย้งภายในกลุ่ม

10.3 ขั้นสรุปผลและติดตาม (Check)

การประเมินผลในนวัตกรรมนี้มุ่งเน้นการวัดผลทั้งในด้าน **กระบวนการเรียนรู้ (Process)** และ **ผลลัพธ์ของการเรียนรู้ (Product)** โดยใช้รูปแบบการประเมินที่หลากหลาย ทั้งการประเมินของครู การประเมินตนเองของนักเรียน และการประเมินโดยเพื่อนร่วมกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางของการประเมินเพื่อพัฒนา (Formative Assessment) และการประเมินเพื่อสรุปผล (Summative Assessment)

1. การประเมินผลระหว่างการเรียนรู้ (Formative Assessment)

วัตถุประสงค์: เพื่อตรวจสอบความเข้าใจ กระบวนการทำงาน และพฤติกรรมของผู้เรียนในระหว่างการทำกิจกรรม

- **การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน**
  ครูใช้แบบบันทึกการสังเกตเพื่อประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม การสื่อสาร การแบ่งหน้าที่ และการมีส่วนร่วมในกิจกรรม
- **การตรวจชิ้นงานระหว่างกระบวนการ**
  เช่น แบบฝึกการวางแผนผลิตภัณฑ์, ตารางต้นทุน-กำไร, แบบร่างบรรจุภัณฑ์
- **การซักถามแบบมีจุดประสงค์**
  ครูตั้งคำถามปลายเปิดเพื่อประเมินความเข้าใจ เช่น “หากกล้วยที่ใช้ไม่กรอบเพราะทอดไม่ถึงเวลา ควรแก้อย่างไร?” หรือ “ต้นทุนสูงเกิน ควรปรับที่จุดไหน?”

2. การประเมินผลลัพธ์ปลายกิจกรรม (Summative Assessment)

วัตถุประสงค์: เพื่อประเมินผลการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของหน่วยการเรียนรู้ในทุกด้าน

- **การประเมินผลงานจริง (Performance/Product Assessment)**
  ประเมินผลิตภัณฑ์ที่นักเรียนจัดทำ โดยใช้แบบรูบริก (Rubric Score) ในด้านต่าง ๆ เช่น:
  - ความสะอาดปลอดภัย
  - ความสวยงามของบรรจุภัณฑ์
  - ความคิดสร้างสรรค์ในการจัดการ
  - รสชาติและคุณภาพของผลิตภัณฑ์
- **การนำเสนอผลงานหน้าชั้น / งานนิทรรศการ**
  นักเรียนอธิบายขั้นตอนการผลิต การคำนวณต้นทุน การออกแบบบรรจุภัณฑ์ และสะท้อนผลการเรียนรู้ของตนเอง
- **การประเมินแบบทดสอบความรู้**
  ประเมินความเข้าใจพื้นฐาน เช่น ขั้นตอนการผลิต สัดส่วนส่วนผสม หรือการคำนวณต้นทุนและกำไร

3. การใช้ผลการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

- สรุปผลการประเมินเพื่อปรับแผนการจัดการเรียนรู้ในรอบต่อไป
- วิเคราะห์จุดแข็ง-จุดอ่อนของผู้เรียน และใช้เป็นข้อมูลในการจัดกิจกรรมเสริม
- นำเสนอผลการประเมินต่อเพื่อนครูในการประชุม PLC เพื่อพัฒนาแนวปฏิบัติร่วมกัน

10.4 ขั้นการปรับปรุงและพัฒนา (Act)

การดำเนินการตามขั้นตอนสุดท้ายของวงจร PDCA คือการนำผลจากการตรวจสอบและประเมินผล มาสู่การวิเคราะห์เพื่อสังเคราะห์บทเรียน ปรับปรุง และพัฒนานวัตกรรมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทั้งในด้านเนื้อหา วิธีการจัดการเรียนรู้ เครื่องมือประเมิน และการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง โดยมีแนวทางในการดำเนินการดังนี้

1. การสะท้อนผลร่วมกันระหว่างครูและนักเรียน

- หลังสิ้นสุดกิจกรรม ครูและนักเรียนร่วมกันวิเคราะห์สิ่งที่ทำได้ดี สิ่งที่ควรปรับปรุง และสิ่งที่อยากทำเพิ่มเติมในครั้งต่อไป
- ใช้เทคนิค “KWL” (What I Know – What I Want to know – What I Learned) หรือ “3 สะท้อน: รู้สึก ⟶ ได้เรียนรู้ ⟶ อยากต่อยอด”
- นักเรียนเสนอความคิดเห็น เช่น “อยากลองทำเมนูอื่น ๆ จากกล้วย” หรือ “อยากลองออกแบบบรรจุภัณฑ์ที่ใช้วัสดุธรรมชาติ”

2. การสังเคราะห์ข้อมูลจากผลการประเมิน

- วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินตนเอง แบบสังเกต และผลงานของนักเรียน พบว่านักเรียนมีพัฒนาการด้านทักษะชีวิต เช่น การกล้าพูด การร่วมมือ และการวางแผนเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด
- ด้านทักษะคณิตศาสตร์ เช่น การคิดต้นทุน บางกลุ่มยังมีข้อผิดพลาดเรื่องการแปลงหน่วยและการคิดเปอร์เซ็นต์ ซึ่งควรออกแบบแบบฝึกเพิ่มเติม
- ผลิตภัณฑ์ที่ได้มีคุณภาพดีเกินครึ่ง และบางกลุ่มสามารถขายได้จริงในงานนิทรรศการของโรงเรียน

3. การปรับปรุงกิจกรรมการเรียนรู้

- ปรับเวลาให้กิจกรรมการเตรียมวัตถุดิบและการทดลองสูตรมีระยะเวลามากขึ้น
- เพิ่มกิจกรรมเสริม เช่น “กิจกรรมเกมคำนวณทุน–กำไร” เพื่อให้ฝึกฝนการคิดตัวเลขอย่างสนุก
- พัฒนารูปแบบใบงานให้ชัดเจน ใช้งานง่าย และเป็นมิตรกับนักเรียนระดับประถม

4. การขยายผลและพัฒนาต่อเนื่อง

- พัฒนานวัตกรรมสู่รูปแบบ “ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ” ที่มีหลายเมนู เช่น กล้วยบวชชี กล้วยกรอบแก้ว ขนมเทียน ฯลฯ
- จัดทำ “คู่มือกิจกรรมแปรรูปผลผลิตท้องถิ่น” สำหรับครูร่วมสอนหรือขยายผลในโรงเรียนเครือข่าย
- เผยแพร่นวัตกรรมผ่านกิจกรรม PLC ของโรงเรียน และเวทีนิทรรศการงานวิชาการระดับเขตพื้นที่การศึกษา

5. การติดตามและประเมินผลระยะยาว

- ติดตามผลนักเรียนในระยะหลังจบกิจกรรม เช่น ความสามารถในการประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตหรือการนำไปใช้ในกิจกรรมกลุ่มอาชีพของครอบครัว
- สำรวจความพึงพอใจของผู้ปกครองและชุมชนต่อการจัดการเรียนรู้รูปแบบนี้
- ใช้ข้อมูลจากการติดตามเพื่อนำไปสู่การพัฒนาเป็นนวัตกรรมต่อยอด เช่น “กลุ่มเยาวชนต้นแบบการเรียนรู้เชิงอาชีพในชุมชน”

11. โครงสร้างและองค์ประกอบของนวัตกรรม

องค์ประกอบหลัก	รายละเอียด
1. เป้าหมายของนวัตกรรม	- ส่งเสริมทักษะชีวิตและทักษะอาชีพของผู้เรียน - บูรณาการความรู้จากกลุ่มสาระต่าง ๆ - ส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์และความภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่น
2. เนื้อหาสาระการเรียนรู้	- การแปรรูปผลผลิต จากกล้วย/ข้าวต้มมัด - การวางแผนการผลิต - การคิดต้นทุน–กำไร - การออกแบบบรรจุภัณฑ์ - การนำเสนอผลิตภัณฑ์
3. กระบวนการเรียนรู้	- ใช้ Project-Based Learning และ Active Learning - นักเรียนลงมือปฏิบัติจริงในทุกขั้นตอน - ครูเป็นผู้ชี้แนะและอำนวยความสะดวก
4. ผู้เรียน	- นักเรียนระดับชั้น ป.3 – ป.6 - มีความหลากหลายในด้านความสามารถ - ส่งเสริมให้ทุกคนมีส่วนร่วมและพัฒนาเต็ม

	ศักยภาพ
5. ครูผู้สอน	- ผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ - ออกแบบกิจกรรม สื่อ และการประเมิน - ใช้คำถาม กระตุ้นคิด และสะท้อนผลร่วมกับนักเรียน
6. แหล่งเรียนรู้	- ปราชญ์ท้องถิ่น - ผู้ปกครอง/ผู้เชี่ยวชาญด้านการแปรรูปอาหาร - ชุมชนในท้องถิ่นของโรงเรียน
7. สื่อและอุปกรณ์	- วัตถุดิบท้องถิ่น: กล้วย ข้าวเหนียว ใบตอง ฯลฯ - อุปกรณ์การทำอาหาร - ใบงาน แบบประเมิน คลิปวิดีโอ ฯลฯ
8. เครื่องมือประเมินผล	- แบบสังเกตพฤติกรรม - รูบริกประเมินผลิตภัณฑ์ - แบบทดสอบความรู้ - ใบประเมินตนเองและเพื่อนร่วมกลุ่ม
9. ผลลัพธ์ที่ได้จากนวัตกรรม	- นักเรียนมีทักษะชีวิตและอาชีพที่นำไปใช้ได้จริง - สร้างผลงานจากการเรียนรู้ - ครูมีแนวทางการจัดการเรียนรู้ใหม่ที่ใช้ได้จริง
10. แนวทางการพัฒนาและขยายผล	- ปรับเป็นชุดกิจกรรมหรือคู่มือการสอน - ขยายผลสู่โรงเรียนเครือข่าย/งานวิชาการ - ใช้ในกิจกรรม PLC เพื่อพัฒนาวิชาชีพครู

12. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

การดำเนินนวัตกรรมนี้คาดว่าจะก่อให้เกิดผลลัพธ์ที่สำคัญต่อผู้เรียน ครู และชุมชนในหลายด้าน ดังต่อไปนี้

1. ด้านผู้เรียน

1.1 ด้านความรู้

- ผู้เรียนสามารถเข้าใจหลักการและกระบวนการแปรรูปอาหารพื้นบ้านอย่างถูกต้อง
- มีความรู้เกี่ยวกับการวางแผนผลิต การจัดการต้นทุน และการออกแบบบรรจุภัณฑ์ในเบื้องต้น
- สามารถบูรณาการความรู้จากกลุ่มสาระต่าง ๆ (คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย ศิลปะ ฯลฯ) เข้ากับสถานการณ์จริง

1.2 ด้านทักษะ

- ผู้เรียนมีทักษะชีวิตที่จำเป็น เช่น การทำงานร่วมกับผู้อื่น การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการจัดการเวลา
- ได้ฝึกทักษะอาชีพเบื้องต้น เช่น การผลิต การคำนวณราคาขาย การสร้างผลงานจริง และการนำเสนอ
- พัฒนาทักษะด้านการสื่อสารและการนำเสนอความคิดเห็นอย่างมั่นใจ

1.3 ด้านคุณลักษณะและเจตคติ

- ผู้เรียนมีความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนเอง
- มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น ความรับผิดชอบ ความอดทน ความคิดสร้างสรรค์ ความมีวินัย และความเสียสละ
- มีทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้และการใช้ความรู้ในชีวิตจริง

2. ด้านครูและการจัดการเรียนรู้

- ครูมีแนวทางใหม่ในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
- สามารถออกแบบกิจกรรมบูรณาการข้ามกลุ่มสาระโดยเชื่อมโยงกับบริบทของนักเรียน
- ส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพของครูผ่านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชุมชนวิชาชีพ (PLC)
- เกิดสื่อการสอนและชุดกิจกรรมที่สามารถนำไปใช้ต่อยอดในปีถัดไปหรือเผยแพร่ให้โรงเรียนเครือข่าย

3. ด้านโรงเรียนและชุมชน

- โรงเรียนมีนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับบริบทจริง มีความยืดหยุ่น และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

- ชุมชนเกิดความร่วมมือในการสนับสนุนการเรียนรู้ เช่น การเป็นวิทยากร การเป็นแหล่งเรียนรู้ หรือการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียน
- เกิดความภาคภูมิใจร่วมกันระหว่างโรงเรียน ครู นักเรียน และชุมชน ในการอนุรักษ์และต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น

13. งบประมาณเพื่อพัฒนานวัตกรรม

งบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษา

กิจกรรม	หมวดค่าใช้จ่าย	ค่าใช้จ่าย		
		รายการ	จำนวน	เป็นเงิน
การจัดทำ จัดหาวัสดุประกอบการจัดทำสื่อการเรียนรู้	ค่าวัสดุ	ค่าวัสดุอุปกรณ์ประกอบการจัดการเรียนรู้	2,000 บาท	2,000 บาท

14. การประเมินผล

วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม	วิธีการประเมิน	เครื่องมือที่ใช้
เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนผ่านการวางแผนการทำงานร่วมกัน และความรับผิดชอบในการแปรรูปกล้วยและข้าวต้มมัด	- การสังเกตพฤติกรรมขณะทำงานกลุ่ม -ผลงาน	- แบบสังเกตพฤติกรรม
เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพและความรู้ด้านการแปรรูปและจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากวัตถุดิบ	- การประเมินผลงาน จากกิจกรรม ผลงาน - การนำเสนอผลงาน	- แบบสังเกตการปฏิบัติ - แบบประเมินการนำเสนอผลิตภัณฑ์

ท้องถิ่น		
เพื่อปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถนะผู้เรียน เช่น ความคิดสร้างสรรค์ ความภาคภูมิใจ และการเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่น	- การประเมินเจตคติและคุณลักษณะรายบุคคล	- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. ชื่อผู้จัดทำนวัตกรรม นางวิภาดา ชนะประโคน

๒. ชื่อนวัตกรรมการเรียนรู้

นวัตกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ผ่านการศึกษานอกสถานที่เรื่องการผลิตและจำหน่ายเกลือสินเธาว์ เพื่อเสริมสร้างการคิดคำนวณและการใช้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนบ้านหนองแล้ง

๓. ระยะเวลาดำเนินการ

ตลอดปีการศึกษา ๒๕๖๘

๔. แนวทางการคิกค้นนวัตกรรม

☑ แนวทางที่ ๑ แสวงหานวัตกรรมการเรียนการสอนจากแหล่งต่าง ๆ ที่เคยมีผู้สร้างหรือทำไว้แล้ว แล้วนำมาปรับปรุงหรือพัฒนาใหม่

☐ แนวทางที่ ๒ การสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนใหม่

๕. ประเภทของนวัตกรรม

นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้

๖. หลักการและเหตุผล ความเป็นมา

ในศตวรรษที่ ๒๑ แนวโน้มการจัดการศึกษามุ่งเน้นการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการพัฒนาทักษะชีวิต ทักษะวิชาการ และสมรรถนะที่จำเป็นในศตวรรษใหม่ นักเรียนควรได้รับการส่งเสริมให้เรียนรู้จากสถานการณ์จริง ผ่านประสบการณ์ตรง ซึ่งจะช่วยกระตุ้นการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง รายวิชาคณิตศาสตร์ซึ่งมักถูกมองว่าเป็นวิชาที่ยาก และห่างไกลจากชีวิตจริง จึงควรถูกออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน เพื่อเสริมสร้างแรงบันดาลใจ และเจตคติที่ดีต่อวิชานี้

บริบทของโรงเรียนตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีแหล่งผลิต "เกลือสินเธาว์" ซึ่งเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สืบทอดกันมาช้านาน มีคุณค่าในเชิงเศรษฐกิจและวัฒนธรรม กระบวนการผลิตเกลือครอบคลุมองค์ความรู้หลากหลายสาขา โดยเฉพาะในด้านคณิตศาสตร์ เช่น การวัดปริมาณน้ำเกลือ การคำนวณต้นทุน ค่าวัสดุ ค่าแรง การหากำไร และการวางแผนราคาจำหน่าย เหมาะอย่างยิ่งในการนำมาใช้เป็นฐานการเรียนรู้เชิงประสบการณ์

จากบริบทและโอกาสทางการเรียนรู้นี้ ผู้จัดทำจึงพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ โดยบูรณาการการศึกษานอกสถานที่เข้ากับการเรียนคณิตศาสตร์ ผ่านกระบวนการผลิตและจำหน่ายเกลือสินเธาว์ นักเรียนจะได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง เริ่มตั้งแต่การเก็บข้อมูลภาคสนาม การชั่ง ตวง วัด การจดบันทึก การวิเคราะห์ต้นทุน การกำหนดราคาขาย การออกแบบบรรจุภัณฑ์ ไปจนถึงการนำผลิตภัณฑ์เข้าสู่การจำหน่ายจริงในโรงเรียน

กระบวนการทั้งหมดมุ่งหวังให้นักเรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ที่สมบูรณ์ทั้งด้านวิชาการ (คณิตศาสตร์) และด้านทักษะชีวิต เช่น ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกับผู้อื่น การจัดการเวลา ความคิดสร้างสรรค์ และการสื่อสาร อีกทั้งยังส่งเสริมให้เห็นคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นและการเรียนรู้จากชุมชนซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการศึกษาเพื่อความยั่งยืน และเป้าหมายการเรียนรู้ของชาติไทยในปัจจุบันนวัตกรรมนี้จึงไม่เพียงพัฒนาการเรียนรู้ในรายวิชาคณิตศาสตร์ แต่ยังช่วยเชื่อมโยงระหว่างห้องเรียนกับโลกภายนอก ให้นักเรียนเห็น

ว่า “คณิตศาสตร์อยู่รอบตัวเรา” และสามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง เป็นจุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของผู้เรียนจาก “วิชาที่ยาก” ไปสู่ “วิชาที่เรียนรู้ได้และมีคุณค่า” ซึ่งถือเป็นความสำเร็จขั้นต้นของการจัดการศึกษาแบบองค์รวม

๗. วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม

๗.๑ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดคำนวณและการใช้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนผ่านกิจกรรมเรียนรู้จากสถานการณ์จริง

๗.๒ เพื่อให้นักเรียนสามารถบูรณาการความรู้ด้านคณิตศาสตร์กับกระบวนการผลิตเกลือสินเธาว์ในบริบทของชุมชน

๗.๓ เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น ความรับผิดชอบ ความมีวินัย ความร่วมมือ และความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่น

๘. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย: นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ในโรงเรียนบ้านหนองแล้ง

๖.๑ เป้าหมายเชิงปริมาณ

-นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมครบ ๑๐๐% ของชั้น

-นักเรียนร้อยละ ๘๐ ขึ้นไปผ่านเกณฑ์การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

-นักเรียนสามารถผลิตเกลือบรรจุใส่กระทอเกลือเพื่อจำหน่ายได้ไม่ต่ำกว่า ๓ กระทอต่อกลุ่ม พร้อมคำนวณต้นทุนและกำไรได้ถูกต้อง

๖.๒ เป้าหมายเชิงคุณภาพ

-นักเรียนสามารถวิเคราะห์และแก้ปัญหาโดยใช้ทักษะคณิตศาสตร์ในบริบทการผลิตและจำหน่ายเกลือ

-นักเรียนมีพัฒนาการด้านทักษะชีวิต เช่น การวางแผน การทำงานเป็นทีม และความคิดสร้างสรรค์

-นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ และเกิดความภาคภูมิใจในวิถีท้องถิ่น

๙. หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่ใช้ในการพัฒนานวัตกรรม

ทฤษฎีการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ของ David A. Kolb

เน้นการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ซึ่งแบ่งเป็น ๔ ขั้น คือ การเผชิญสถานการณ์จริง การสะท้อนคิด การสรุปเป็นแนวคิด และการทดลองนำไปใช้ใหม่ กิจกรรมนี้ครอบคลุมครบทั้ง ๔ ขั้นตอน ได้แก่

๑. การมีประสบการณ์จริง (Concrete Experience)

๒. การสะท้อนสิ่งที่พบ (Reflective Observation)

๓. การสรุปแนวคิดจากประสบการณ์ (Abstract Conceptualization)

๔. การนำไปทดลองใช้จริง (Active Experimentation)

ในการจัดกิจกรรมศึกษานอกสถานที่เรื่องเกลือสินเธาว์ นักเรียนจะได้มีประสบการณ์ตรงจากแหล่งเรียนรู้ เช่น โรงผลิตเกลือสินเธาว์ ได้ลงมือปฏิบัติ สังเกตขั้นตอนการผลิต บันทึกข้อมูล และนำข้อมูลมาใช้คำนวณต้นทุน-กำไรในสถานการณ์จำลอง ซึ่งถือเป็นการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงระหว่างประสบการณ์กับแนวคิดทางคณิตศาสตร์ได้อย่างเป็นรูปธรรม

แนวคิดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning: PBL)

PBL เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่ใช้ “ปัญหา” ที่มีความหมายต่อผู้เรียนเป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการเรียนรู้ ผู้เรียนจะต้องศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ และร่วมกันแก้ปัญหา โดยใช้กระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ

ในกิจกรรมนี้ นักเรียนจะได้พบกับปัญหาในชีวิตจริง เช่น “จะตั้งราคาขายเกลือเท่าไรจึงจะได้กำไร?” หรือ “การผลิต ๑ กิโลกรัม ต้องใช้วัตถุดิบเท่าไร?” ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่กระตุ้นการใช้ความรู้ทางคณิตศาสตร์ เช่น การคำนวณ การประมาณค่า การวิเคราะห์และเปรียบเทียบ ทำให้นักเรียนได้ฝึกคิด วิเคราะห์ แก้ปัญหาในบริบทที่มีความหมาย

ทฤษฎีพัฒนาการทางปัญญา (Cognitive Development Theory) – *Jean Piaget*

เพียเจต์ได้แบ่งพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กเป็นช่วงต่าง ๆ โดยเด็กวัยประถมศึกษาตอนปลาย (อายุ ๑๐–๑๒ ปี) อยู่ในช่วง "ปฏิบัติการทางรูปธรรม" (Concrete Operational Stage) ซึ่งสามารถคิดอย่างมีเหตุผลต่อสิ่งที่จับต้องได้จริง แต่ยังไม่ถนัดต่อการคิดแบบนามธรรม

การให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติในสถานการณ์จริง เช่น การชั่งน้ำหนักเกลือ การวัดปริมาณ การคำนวณต้นทุน การวิเคราะห์กำไร จะช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางปัญญาให้เป็นไปตามธรรมชาติของวัย และทำให้เกิดความเข้าใจเชิงลึกในเนื้อหาคณิตศาสตร์

๑๐. การออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้

๑๐.๑ ขั้นวางแผน (Plan)

ขั้นนแรก ครูผู้สอนทำการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับกระบวนการผลิตเกลือสินเธาว์ในชุมชน เพื่อทำความเข้าใจทั้งในด้านวิธีการผลิต กระบวนการจำหน่าย และข้อมูลที่สามารถนำมาใช้วิเคราะห์ในเชิงคณิตศาสตร์ เช่น ต้นทุนการผลิต รายได้จากการจำหน่าย ปริมาณการผลิต และกำไรสุทธิ จากนั้นกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ให้ชัดเจน ได้แก่ การเสริมสร้างทักษะการคิดคำนวณ การวิเคราะห์ข้อมูล และการใช้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ผ่านกิจกรรมจริง

ต่อมาทำการออกแบบแผนกิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วย

- การเตรียมชุดกิจกรรมและแบบบันทึกข้อมูลให้นักเรียนใช้เก็บข้อมูลจริง
- การวางโครงสร้างกิจกรรมกลุ่มเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บมา
- การเตรียมแบบฝึกเสริม เช่น แบบฝึกคิดคำนวณต้นทุน ผลกำไร อัตราส่วนต่าง ๆ
- การนัดหมายประสานงานกับแหล่งเรียนรู้ ได้แก่ ผู้ประกอบการผลิตเกลือในพื้นที่ และวางกำหนดการเดินทางศึกษานอกสถานที่อย่างชัดเจน

- การเตรียมเครื่องมือประเมิน เช่น แบบประเมินการทำงานกลุ่ม แบบประเมินการนำเสนอข้อมูล และแบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์

๑๐.๒ ขั้นดำเนินการตามแผน (Do)

ในขั้นปฏิบัติ ครูนำนักเรียนเดินทางไปศึกษานอกสถานที่ ณ แหล่งผลิตเกลือสินเธาว์ นักเรียนแบ่งกลุ่มทำกิจกรรมโดยมีภารกิจเก็บข้อมูลจริง ได้แก่ ต้นทุนวัตถุดิบ (น้ำเกลือ ค่าฟืน ค่าแรงงาน) เวลาที่ใช้ในกระบวนการผลิต ปริมาณผลผลิตต่อครั้ง ราคาขาย และรายได้ที่ได้รับ

นักเรียนสัมภาษณ์เจ้าของแหล่งผลิตเพื่อเก็บข้อมูลเพิ่มเติม และสังเกตวิธีการผลิตในแต่ละขั้นตอน พร้อมทั้งจดบันทึกข้อมูลที่สำคัญ จากนั้น นำข้อมูลที่เก็บได้กลับมาที่โรงเรียนเพื่อดำเนินกิจกรรมการวิเคราะห์ข้อมูล เช่น

- คำนวณต้นทุนรวมและต้นทุนต่อหน่วย
- คำนวณรายได้และกำไรเบื้องต้น
- วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุน ผลผลิต และกำไร

ครูมีบทบาทในการชี้แนะ กระตุ้นการตั้งคำถามเชิงวิเคราะห์ และดูแลให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพ

๑๐.๓ ขั้นสรุปผลและติดตาม (Check)

เมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูล นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานของตนเองในรูปแบบที่หลากหลาย เช่น การเขียนสรุปรายงาน การนำเสนอปากเปล่า หรือการจัดทำแผนภูมิเปรียบเทียบข้อมูล ครูใช้เกณฑ์การประเมินที่วางไว้ เช่น ความถูกต้องในการคิดคำนวณ การวิเคราะห์ข้อมูลอย่างมีเหตุผล ความสามารถในการทำงานร่วมกัน และการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ เพื่อประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน

นอกจากนี้ ยังมีการสะท้อนผลการเรียนรู้แบบเปิด เช่น การให้แต่ละกลุ่มอภิปรายปัญหาและแนวทางแก้ไขที่พบระหว่างการเก็บข้อมูลและการคำนวณ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

๑๐.๔ ขั้นการปรับปรุงและพัฒนา (Act)

หลังการประเมิน ครูสรุปบทเรียนเพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ในอนาคต โดยการวิเคราะห์ข้อมูลผลการเรียนรู้ พบจุดแข็ง เช่น นักเรียนมีทักษะการคิดคำนวณที่ดี และมีการวิเคราะห์ข้อมูลได้ลึกซึ้ง แต่บางกลุ่มยังมีปัญหาเรื่องการบูรณาการข้อมูลที่เก็บมาเข้ากับการคิดคำนวณเชิงเศรษฐศาสตร์อย่างเป็นระบบ

ครูจึงวางแผนการพัฒนาต่อไป เช่น การเสริมกิจกรรมเตรียมความพร้อมด้านการวิเคราะห์ข้อมูลเศรษฐศาสตร์เบื้องต้นในชั้นเรียนก่อนออกไปศึกษานอกสถานที่ และการเพิ่มแนวทางการตั้งคำถามเชิงวิเคราะห์ระหว่างเก็บข้อมูลจริง เพื่อทำให้การเรียนรู้นอกสถานที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ ยังมีการพัฒนาความร่วมมือกับแหล่งเรียนรู้ในชุมชนให้ต่อเนื่อง เพื่อสร้างเครือข่ายการเรียนรู้อย่างยั่งยืนระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในระยะยาว

๑๑. โครงสร้างและองค์ประกอบของนวัตกรรม

องค์ประกอบหลัก	รายละเอียด
๑. เป้าหมายของนวัตกรรม	เพื่อพัฒนาทักษะการคิดคำนวณ การวิเคราะห์ข้อมูล และการใช้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ของนักเรียน ผ่านการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงในการศึกษานอกสถานที่เรื่องการผลิตและจำหน่ายเกลือสินเธาว์
๒. เนื้อหาสาระการเรียนรู้	- ความรู้เกี่ยวกับการผลิตเกลือสินเธาว์ - กระบวนการจำหน่ายสินค้าในชุมชน - การคำนวณต้นทุน รายได้ และกำไร - การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น - การเชื่อมโยงความรู้ทางคณิตศาสตร์กับสถานการณ์จริง
๓. กระบวนการเรียนรู้	- วางแผนการศึกษานอกสถานที่ - ลงพื้นที่เก็บข้อมูลจริงจากแหล่งผลิตเกลือ - ดำเนินกิจกรรมกลุ่มเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล - คำนวณต้นทุน กำไร และวิเคราะห์เศรษฐศาสตร์ท้องถิ่น - นำเสนอผลการวิเคราะห์และสรุปบทเรียน
๔. ผู้เรียน	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนบ้านหนองแล้ง ที่มีความพร้อมในการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ และสามารถทำกิจกรรมกลุ่มเพื่อวิเคราะห์และสรุปข้อมูลได้
๕. ครูผู้สอน	ครูประจำชั้นหรือครูผู้สอนคณิตศาสตร์ ทำหน้าที่เป็นผู้วางแผนกิจกรรม อำนวยความสะดวกในการศึกษานอกสถานที่ ดูแลกระบวนการเก็บข้อมูล และประเมินผลการเรียนรู้
๖. แหล่งเรียนรู้	แหล่งผลิตเกลือสินเธาว์ในชุมชน เช่น บ่อเกลือ

	สินเธาว์ โรงต้มเกลือ รวมถึงวิทยากรชุมชนหรือปราชญ์ท้องถิ่นที่มีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการผลิตเกลือ
๗. สื่อและอุปกรณ์	- ใบงานบันทึกข้อมูลการผลิตเกลือ - แบบฝึกหัดการคำนวณต้นทุนและกำไร - อุปกรณ์บันทึกข้อมูล เช่น สมุดบันทึก กล้องถ่ายรูป - สื่อการเรียนรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจชุมชน
๘. เครื่องมือประเมินผล	- แบบประเมินการทำงานกลุ่ม - แบบประเมินการคิดคำนวณและวิเคราะห์ข้อมูล - แบบสังเกตพฤติกรรมการทำกิจกรรม - แบบประเมินการนำเสนอผลงานของนักเรียน
๙. ผลลัพธ์ที่ได้จากนวัตกรรม	นักเรียนมีพัฒนาการด้านการคิดคำนวณ การวิเคราะห์ข้อมูล และการใช้เหตุผลได้ดีขึ้น เข้าใจการประยุกต์ใช้คณิตศาสตร์ในชีวิตจริง และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้เชิงประสบการณ์
๑๐. แนวทางการพัฒนาและขยายผล	ขยายกิจกรรมการเรียนรู้นอกสถานที่ไปยังแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ ในชุมชน - พัฒนาเนื้อหาการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเศรษฐศาสตร์ขั้นสูงมากขึ้น - นำรูปแบบนวัตกรรมไปปรับใช้กับวิชาอื่น ๆ เช่น วิทยาศาสตร์และสังคมศึกษา

๑๒. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผลที่คาดว่าจะได้รับต่อผู้เรียน

ผู้เรียนจะมีทักษะการคิดคำนวณและการใช้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ที่ดีขึ้น โดยการได้เรียนรู้ผ่านข้อมูลจริงจากการศึกษานอกสถานที่ ทำให้นักเรียนเข้าใจการนำความรู้ด้านการคำนวณไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง สามารถวิเคราะห์ข้อมูลต้นทุน รายได้ และกำไรอย่างมีเหตุผล อีกทั้งยังเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์

จริง เห็นคุณค่าในภูมิปัญญาท้องถิ่น และตระหนักถึงบทบาทของตนเองในการอนุรักษ์และต่อยอดองค์ความรู้ชุมชน

ผลที่คาดว่าจะได้รับต่อครู

ครูจะมีพัฒนาการในด้านการออกแบบและจัดการเรียนรู้ที่เน้นประสบการณ์ตรง สามารถบูรณาการแหล่งเรียนรู้ในชุมชนเข้าสู่กระบวนการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ครูยังมีโอกาสในการพัฒนาทักษะการประเมินผลแบบหลากหลาย และเรียนรู้วิธีการกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ ส่งผลให้กระบวนการสอนมีความน่าสนใจและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนมากยิ่งขึ้น

ผลที่คาดว่าจะได้รับต่อสถานศึกษา

สถานศึกษาจะมีรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการแหล่งเรียนรู้ท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรม เกิดแหล่งเรียนรู้ที่มีชีวิตจริงภายในและภายนอกโรงเรียน ส่งเสริมภาพลักษณ์ของโรงเรียนในด้านการสร้างสรรค์นวัตกรรมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ และช่วยยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาตามแนวทางของการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง

ผลที่คาดว่าจะได้รับต่อชุมชน

ชุมชนจะมีความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนเองจากการที่ได้รับการยอมรับและนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา อีกทั้งยังส่งเสริมให้ชุมชนมีบทบาทในการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่เยาวชนรุ่นใหม่ เกิดความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และนำไปสู่การร่วมมือกันในการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนในอนาคต

๑๓. งบประมาณเพื่อพัฒนานวัตกรรม

งบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษา

กิจกรรม	หมวดค่าใช้จ่าย	ค่าใช้จ่าย		
		รายการ	จำนวน	เป็นเงิน
การจัดทำ จัดหาวัสดุประกอบการจัดทำสื่อการเรียนรู้	ค่าวัสดุ	ค่าวัสดุอุปกรณ์ประกอบการจัดการเรียนรู้	๒,๕๐๐	บาท

๑๔. การประเมินผล

วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม	วิธีการประเมิน	เครื่องมือที่ใช้
เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดคำนวณและการใช้เหตุผลทาง	- ประเมินจากการทำแบบฝึกหัดคำนวณต้นทุน	- แบบทดสอบคำนวณ - แบบสังเกตพฤติกรรมการ

คณิตศาสตร์ของนักเรียนผ่านกิจกรรมเรียนรู้จากสถานการณ์จริง	รายได้ และกำไร - สังเกตการวิเคราะห์ข้อมูลในกิจกรรมกลุ่ม	คิดวิเคราะห์
เพื่อให้นักเรียนสามารถบูรณาการความรู้ด้านคณิตศาสตร์กับกระบวนการผลิตเกลือสินเธาว์ในบริบทของชุมชน	- ประเมินความสามารถในการเชื่อมโยงข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้กับความรู้ทางคณิตศาสตร์	- แบบประเมินการวิเคราะห์ข้อมูล
เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น ความรับผิดชอบ ความมีวินัย ความร่วมมือ และความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่น	- การประเมินเจตคติและคุณลักษณะรายบุคคล	- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. ชื่อผู้จัดทำนวัตกรรม นางวิภาดา ชนะประโคน

๒. ชื่อนวัตกรรมการเรียนรู้

นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาเชิงประสบการณ์ผ่านกิจกรรมเครื่องจักสานไม้ไผ่เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของนักเรียนระดับประถมศึกษาโรงเรียนบ้านหนองแล้ง

๓. ระยะเวลาดำเนินการ

ตลอดปีการศึกษา

๔. แนวทางการคิกค้นนวัตกรรม

☑ แนวทางที่ ๑ แสวงหานวัตกรรมการเรียนการสอนจากแหล่งต่าง ๆ ที่เคยมีผู้สร้างหรือทำไว้แล้ว แล้วนำมาปรับปรุงหรือพัฒนาใหม่

☐ แนวทางที่ ๒ การสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนใหม่

๕. ประเภทของนวัตกรรม

นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้

๖. หลักการและเหตุผล ความเป็นมา

วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เป็นรายวิชาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับตัวเอง ครอบครัว ชุมชน ประเทศชาติ และโลก โดยเน้นให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสาธารณะ รู้จักดำรงตนอย่างเหมาะสมในสังคม มีทักษะชีวิตที่ดี และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ในบริบทของโรงเรียนบ้านหนองแล้ง ซึ่งตั้งอยู่ในชุมชนชนบทที่มีทุนทางวัฒนธรรมหลากหลาย “เครื่องจักสานไม้ไผ่” ถือเป็นหนึ่งในภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สะท้อนความคิดสร้างสรรค์ ความอดทน และความสัมพันธ์ในชุมชนอย่างลึกซึ้ง

จากการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านมาพบว่า นักเรียนขาดโอกาสในการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง ส่วนใหญ่เรียนรู้ผ่านตำราและการบรรยาย ซึ่งไม่เพียงพอต่อการพัฒนาทักษะชีวิตหรือการเข้าใจคุณค่าของวัฒนธรรมรอบตัว นักเรียนหลายคนไม่รู้จักการจักสาน ไม่เคยจับไม้ไผ่หรือรู้ที่มาของภาชนะที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น กระติ๊บข้าว ตะกร้า หรือกล่องข้าว ทั้งที่สิ่งเหล่านี้มีอยู่ในชุมชนของตนเอง การเรียนรู้จึงขาดความหมายและไม่สามารถเชื่อมโยงกับชีวิตจริงได้อย่างแท้จริง

เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงมีแนวคิดในการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้สังคมศึกษาเชิงประสบการณ์ โดยเชิญวิทยากรซึ่งเป็นปราชญ์ชาวบ้านหรือผู้มีทักษะในการจักสานไม้ไผ่มาร่วมถ่ายทอดความรู้ให้แก่นักเรียน ผ่านกระบวนการบรรยาย สาธิต และการให้ลงมือฝึกปฏิบัติจริง ครูได้ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีทั้งช่วงการสังเกต วิเคราะห์ ถามตอบ การลงมือทำ การสรุปผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการสะท้อนคิดผ่านใบงานหรือการนำเสนอผลงาน นักเรียนได้เรียนรู้ตั้งแต่ประวัติความเป็นมาของงานจักสาน ความสำคัญทางวัฒนธรรม เทคนิคพื้นฐาน ไปจนถึงการสร้างสรรค์ชิ้นงานด้วยตนเอง

นวัตกรรมนี้ไม่เพียงส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องเครื่องจักสานไม้ไผ่ แต่ยังช่วยพัฒนา “ทักษะชีวิต” ที่สำคัญ เช่น ความอดทน การทำงานร่วมกัน ความรับผิดชอบ และการเห็นคุณค่าในงานฝีมือ รวมทั้งปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น ความมีวินัย ความเคารพในภูมิปัญญา และความภูมิใจในรากเหง้า

ทางวัฒนธรรมของตน นอกจากนี้ยังเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออกทางความคิดสร้างสรรค์ และพัฒนาการเรียนรู้แบบองค์รวมที่สอดคล้องกับสมรรถนะผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑

กิจกรรมดังกล่าวยังสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยวิทยากรในชุมชนมีบทบาทในการถ่ายทอดองค์ความรู้ อันเป็นการสืบสานวัฒนธรรมให้คงอยู่ และทำให้นักเรียนตระหนักว่า “วิชาสังคมศึกษา” ไม่ใช่เพียงการจดจำเนื้อหาในตำราเท่านั้น แต่คือการเรียนรู้ชีวิต เข้าใจรากเหง้าของตน และสามารถนำองค์ความรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพอย่างแท้จริง

๗. วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม

๗.๑ เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของนักเรียนระดับประถมศึกษาในการสืบค้นข้อมูลและเข้าใจคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเครื่องจักสานไม้ไผ่ ผ่านการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ในรายวิชาสังคมศึกษา

๗.๒ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะชีวิตที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในสังคม เช่น ความรับผิดชอบ ความร่วมมือ การลงมือทำอย่างมีขั้นตอน และการสะท้อนคิดจากประสบการณ์จริง

๗.๓ เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น และสร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้สังคมศึกษาโดยเชื่อมโยงความรู้กับบริบทของตนเองและชุมชน

๘. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย: นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ โรงเรียนบ้านหนองแล้ง

เป้าหมายเชิงปริมาณ

๑. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑–๖ โรงเรียนบ้านหนองแล้ง จำนวนไม่ต่ำกว่า ๓๐ คน เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เกี่ยวกับเครื่องจักสานไม้ไผ่

๒. นักเรียนอย่างน้อย ร้อยละ ๘๐ สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ครบทุกขั้นตอน ตั้งแต่การรับฟังบรรยาย การสังเกตการสาธิต การฝึกปฏิบัติ และการสรุปผลการเรียนรู้ผ่านใบงาน

เป้าหมายเชิงคุณภาพ

นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องจักสานไม้ไผ่ และสามารถอธิบายขั้นตอนการผลิตเบื้องต้นได้

นักเรียนสามารถลงมือปฏิบัติการจักสานง่าย ๆ ได้ด้วยตนเอง และแสดงทักษะชีวิต เช่น ความอดทน ความรับผิดชอบ และการทำงานร่วมกัน

นักเรียนเกิดจิตสำนึกรักภูมิปัญญาท้องถิ่น เห็นคุณค่าของวัฒนธรรมชุมชน และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ในวิชาสังคมศึกษา

๙. หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่ใช้ในการพัฒนานวัตกรรม

แนวคิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experiential Learning Theory – David A. Kolb)

แนวคิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ของเดวิด เอ. คอล์บ (David A. Kolb) ถือเป็นรากฐานสำคัญของนวัตกรรมนี้ โดยมีหลักสำคัญที่ว่า “ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพเมื่อได้ผ่านกระบวนการจากประสบการณ์จริง” ซึ่งวงจรการเรียนรู้ของคอล์บประกอบด้วย ๔ ขั้นตอน คือ การมีประสบการณ์ตรง (Concrete Experience) การสะท้อนคิดจากประสบการณ์นั้น (Reflective Observation) การสร้างแนวคิดนามธรรม (Abstract Conceptualization) และการนำแนวคิดไปใช้จริง (Active Experimentation) กิจกรรมเครื่องจักสานไม้ไผ่ที่ผู้เรียนได้ลงมือทำจริงในชั้นเรียน ช่วยให้ผู้เรียนได้สัมผัสประสบการณ์ตรง ทั้งในด้านกระบวนการผลิต การคิดวิเคราะห์ และการสะท้อนความรู้สึกของตนเองระหว่างทำงานร่วมกับผู้อื่น ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้อย่างลึกซึ้งและมีความหมาย

แนวคิดพหุปัญญา (Multiple Intelligences Theory – Howard Gardner)

ทฤษฎีพหุปัญญาของฮาวเวิร์ด การ์ดเนอร์ (Howard Gardner) ให้ความสำคัญกับความสามารถที่หลากหลายของมนุษย์ โดยไม่จำกัดเพียงด้านสติปัญญาทางวิชาการเท่านั้น การออกแบบนวัตกรรมการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมจักสานไม้ไผ่ มีลักษณะการเรียนรู้ที่ช่วยส่งเสริมพหุปัญญาหลายด้าน เช่น ปัญญาด้านมิติสัมพันธ์ (Visual-Spatial Intelligence) ที่ใช้ในการออกแบบและจัดวางลวดลายการสาน ปัญญาด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว (Bodily-Kinesthetic Intelligence) ที่จำเป็นต่อการควบคุมมือให้ทำงานประณีต และปัญญาด้านระหว่างบุคคล (Interpersonal Intelligence) ที่พัฒนาผ่านการร่วมมือและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนร่วมกิจกรรม แนวคิดนี้สอดคล้องกับเป้าหมายของนวัตกรรมที่ต้องการพัฒนานักเรียนให้มีความสามารถหลากหลายอย่างสมดุล

แนวคิดภูมิปัญญาท้องถิ่น (Local Wisdom Education)

การจัดการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐาน มีแนวคิดสำคัญคือการนำความรู้ ความเชื่อ และทักษะของชุมชน มาเป็นสื่อและบริบทในการจัดการเรียนรู้ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อปลูกฝังจิตสำนึกในวัฒนธรรม ความเป็นท้องถิ่น และความภาคภูมิใจในรากเหง้าของตนเอง การนำกิจกรรมเครื่องจักสานไม้ไผ่มาใช้ในนวัตกรรมนี้ ถือเป็นการฟื้นฟูและส่งต่อองค์ความรู้ที่มีคุณค่าของท้องถิ่นให้แก่เยาวชน ผู้เรียนได้เรียนรู้ทั้งทักษะทางช่าง ศิลปะพื้นบ้าน รวมถึงแนวคิดทางเศรษฐกิจพอเพียงและการอนุรักษ์ทรัพยากร ซึ่งเป็นหัวใจของภูมิปัญญาท้องถิ่น การเรียนรู้ในลักษณะนี้ยังส่งเสริมการบูรณาการระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ทำให้เกิดความร่วมมืออย่างยั่งยืน

แนวคิดการเรียนรู้โดยใช้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child-Centered Learning)

แนวคิดการเรียนรู้โดยใช้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความต้องการ ความสนใจ และศักยภาพเฉพาะตัวของผู้เรียนเป็นหลัก การดำเนินกิจกรรมจักสานไม้ไผ่ในนวัตกรรมนี้ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกวิธีการทำงาน ลงมือปฏิบัติ คิดแก้ปัญหา และเรียนรู้ผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ทั้งนี้ครูจะทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกและกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการคิดวิเคราะห์ การเรียนรู้ในรูปแบบนี้ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความมั่นใจ กล้าแสดงออก และมีแรงจูงใจภายในที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑

๑๐. การออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้

๑๐.๑ ขั้นวางแผน (Plan)

ในขั้นตอนการวางแผน ผู้สอนศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับเครื่องจักสานไม้ไผ่และภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน เพื่อทำความเข้าใจเนื้อหาที่จะนำมาบูรณาการในการเรียนการสอน พร้อมทั้งกำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ การเสริมสร้างความรู้ ทักษะชีวิต และการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น นอกจากนี้ยังมีการออกแบบกิจกรรมให้เหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียนประถมศึกษา เช่น การเรียนรู้ผ่านการสังเกต การลงมือทำ และการสะท้อนคิดประสบการณ์ ทั้งยังวางแผนการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ เช่น ไม้ไผ่ มีด ตะกร้า และกำหนดบทบาทหน้าที่ของนักเรียนในแต่ละกิจกรรมอย่างชัดเจน

๑๐.๒ ขั้นดำเนินการตามแผน (Do)

ในขั้นตอนการปฏิบัติ ผู้สอนดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนที่วางไว้ โดยเริ่มจากการสร้างแรงบันดาลใจให้นักเรียนเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่น จากนั้นให้นักเรียนได้เรียนรู้กระบวนการจักสานไม้ไผ่ผ่านการสาธิตและฝึกปฏิบัติจริงภายใต้การดูแลของครูผู้สอนหรือวิทยากรชุมชน นักเรียนได้แบ่งกลุ่มเพื่อช่วยกันเรียนรู้ ทดลองทำ และแก้ไขปัญหาร่วมกันระหว่างการปฏิบัติ เพื่อเสริมสร้างทักษะการทำงานเป็นทีม การลงมือทำ และการคิดวิเคราะห์เชิงสร้างสรรค์

๑๐.๓ ขั้นสรุปผลและติดตาม (Check)

หลังจากกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้สอนดำเนินการประเมินผลทั้งในระหว่างการเรียนรู้ (Formative Assessment) และหลังการปฏิบัติงาน (Summative Assessment) โดยใช้หลากหลายรูปแบบ เช่น การสังเกตพฤติกรรม การประเมินผลงานจักสานไม้ไผ่ที่นักเรียนสร้างขึ้น การสัมภาษณ์สะท้อนคิด (Reflection) และการประเมินตนเองของนักเรียน เพื่อวัดความรู้ ทักษะ และเจตคติที่เปลี่ยนแปลงไป นอกจากนี้ยังรับฟังข้อเสนอแนะจากนักเรียนและวิทยากรเพื่อนำข้อมูลไปปรับปรุงในครั้งต่อไป

๑๐.๔ ขั้นการปรับปรุงและพัฒนา (Act)

ในขั้นตอนสุดท้าย ผู้สอนนำผลการประเมินและข้อเสนอแนะต่าง ๆ มาวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของกิจกรรม พร้อมทั้งวางแนวทางในการพัฒนากิจกรรมในอนาคต เช่น การปรับรูปแบบการจัดกลุ่ม การเลือกเทคนิคการสอนที่หลากหลายยิ่งขึ้น หรือการเพิ่มความยากง่ายของผลงานให้เหมาะสมกับระดับนักเรียน การพัฒนานี้มุ่งเน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข เกิดความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่น และสามารถนำทักษะชีวิตที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง

๑๑. โครงสร้างและองค์ประกอบของนวัตกรรม

องค์ประกอบหลัก	รายละเอียด
๑. เป้าหมายของนวัตกรรม	เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะชีวิต การคิดวิเคราะห์ และการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผ่านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมเครื่องจักสานไม้ไผ่

๒. เนื้อหาสาระการเรียนรู้	- ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการจักสาน - กระบวนการผลิตเครื่องจักสานไม้ไผ่ - การประยุกต์ใช้ทักษะชีวิต เช่น การวางแผน การแก้ปัญหา และความอดทน
๓. กระบวนการเรียนรู้	ใช้รูปแบบการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Experiential Learning) ผ่านการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง ได้แก่ การรับฟังวิทยากร สาธิต ทดลองทำเครื่องจักสาน และสะท้อนผลการเรียนรู้
๔. ผู้เรียน	นักเรียนระดับประถมศึกษา (ป.๑ – ป.๖) ที่มีความสนใจในการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง และการนำองค์ความรู้ท้องถิ่นมาใช้ในชีวิตจริง
๕. ครูผู้สอน	ครูผู้สอนสังคมศึกษา หรือครูที่รับผิดชอบกิจกรรม พร้อมทั้งประสานงานกับวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญด้านการจักสาน
๖. แหล่งเรียนรู้	- ภูมิปัญญาท้องถิ่นช่างจักสานในชุมชน - แหล่งเรียนรู้นอกสถานที่ เช่น ศูนย์เรียนรู้จักสานไม้ไผ่ - วิทยากรผู้มีความเชี่ยวชาญในงานจักสาน
๗. สื่อและอุปกรณ์	- วัสดุไม้ไผ่และอุปกรณ์จักสานพื้นฐาน เช่น มีดเหลา ตอกไม้ไผ่ - สื่อวิดีทัศน์เกี่ยวกับงานจักสาน - ใบงานสำหรับบันทึกขั้นตอนและผลการเรียนรู้
๘. เครื่องมือประเมินผล	- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานเป็นกลุ่ม - แบบประเมินชิ้นงานเครื่องจักสาน - แบบสอบถามความพึงพอใจ และการสะท้อนผลการเรียนรู้ของนักเรียน

๙. ผลลัพธ์ที่ได้จากนวัตกรรม	- นักเรียนมีความรู้และทักษะด้านการจักสานไม้ไผ่ - นักเรียนพัฒนาทักษะชีวิต เช่น ความรับผิดชอบ ความคิดสร้างสรรค์ และการแก้ปัญหา - นักเรียนมีความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่นและสามารถถ่ายทอดความรู้ต่อได้
๑๐. แนวทางการพัฒนาและขยายผล	- ขยายกิจกรรมสู่ระดับชั้นเรียนอื่น ๆ และบูรณาการกับกลุ่มสาระอื่น เช่น วิทยาศาสตร์ (วัสดุและแรง), คณิตศาสตร์ (การวัด) - พัฒนาต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชนเพื่อสร้างรายได้

๑๒. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผลที่คาดว่าจะได้รับต่อผู้เรียน

นักเรียนจะมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการจักสานไม้ไผ่ สามารถอธิบายและลงมือปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง อีกทั้งยังได้พัฒนาทักษะชีวิตที่สำคัญ เช่น การทำงานร่วมกัน การคิดวิเคราะห์ การวางแผน และการแก้ไขปัญหาในสถานการณ์จริง นักเรียนจะเกิดความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของท้องถิ่น รวมถึงมีแนวคิดในการประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้รับเพื่อต่อยอดในการดำเนินชีวิตหรืออาชีพในอนาคตได้

ผลที่คาดว่าจะได้รับต่อครู

ครูผู้สอนจะมีทักษะและประสบการณ์ในการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์มากขึ้น โดยสามารถบูรณาการเนื้อหาวิชากับการเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นได้อย่างสร้างสรรค์ ครูจะมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ มากกว่าการสอนแบบเน้นเนื้อหาเพียงอย่างเดียว อีกทั้งยังสามารถพัฒนาวิธีการสอนที่หลากหลายเพื่อสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง

ผลที่คาดว่าจะได้รับต่อสถานศึกษา

โรงเรียนจะมีภาพลักษณ์ที่ดีในการเป็นแหล่งเรียนรู้ที่เชื่อมโยงการศึกษาเข้ากับภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรม เกิดการพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการลงมือปฏิบัติจริงมากขึ้น ส่งผลให้นักเรียนมีพัฒนาการทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณธรรมควบคู่กัน นอกจากนี้ โรงเรียนยังสามารถนำผลสำเร็จของนวัตกรรมไปขยายผลหรือต่อยอดในรูปแบบของโครงการพัฒนาชุมชนหรือกิจกรรมพิเศษอื่น ๆ ได้

ผลที่คาดว่าจะได้รับต่อชุมชน

ชุมชนจะมีบทบาทมากขึ้นในฐานะแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญ โดยภูมิปัญญาท้องถิ่นได้รับการสืบทอดและเผยแพร่สู่เยาวชนรุ่นใหม่ ชุมชนมีความภาคภูมิใจในศักยภาพและเอกลักษณ์ของตนเอง อีกทั้งยังอาจเกิดการสร้าง

งานหรือเสริมรายได้จากการนำทักษะการจักสานไปต่อยอดในเชิงเศรษฐกิจ เช่น การผลิตสินค้าหัตถกรรมเพื่อจำหน่ายในท้องถิ่นหรือในตลาดออนไลน์ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนของชุมชนในระยะยาว

๑๓. งบประมาณเพื่อพัฒนานวัตกรรม

งบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษา

กิจกรรม	หมวดค่าใช้จ่าย	ค่าใช้จ่าย		
		รายการ	จำนวน	เป็นเงิน
การจัดทำ จัดหาวัสดุประกอบการจัดทำสื่อการเรียนรู้	ค่าวัสดุ	ค่าวัสดุอุปกรณ์ประกอบการจัดการเรียนรู้	๒,๕๐๐	บาท

๑๔. การประเมินผล

วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม	วิธีการประเมิน	เครื่องมือที่ใช้
เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของนักเรียนระดับประถมศึกษาในการสืบค้นข้อมูลและเข้าใจคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเครื่องจักสานไม้ไผ่ ผ่านการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ในรายวิชาสังคมศึกษา	สังเกตพฤติกรรมการสืบค้นข้อมูล การตั้งคำถาม การอภิปราย และการนำเสนอผลการเรียนรู้ พร้อมทั้งประเมินจากชิ้นงานหรือรายงานที่นักเรียนจัดทำ	- แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ - แบบประเมินรายงานหรือชิ้นงาน - แบบประเมินการนำเสนอผลงาน
เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะชีวิตที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในสังคม เช่น ความรับผิดชอบ ความร่วมมือ การลงมือทำอย่างมีขั้นตอน และการสะท้อนคิดจากประสบการณ์จริง	สังเกตพฤติกรรมระหว่างกิจกรรม เช่น การทำงานเป็นกลุ่ม การรับผิดชอบหน้าที่ และการสะท้อนความคิดหลังปฏิบัติกิจกรรม รวมถึงประเมินการมีส่วนร่วมและทัศนคติที่แสดงออก	- แบบสังเกตพฤติกรรมกลุ่ม - แบบบันทึกการมีส่วนร่วมในกิจกรรม
เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น และ	ประเมินจากการตอบคำถาม การอภิปรายทัศนคติ การ	- แบบประเมินการอภิปราย

สร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้สังคมศึกษา โดยเชื่อมโยงความรู้กับบริบทของตนเองและชุมชน	สะท้อนความคิดเห็น และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ส่งเสริมการอนุรักษ์ รวมถึงใช้แบบสอบถามวัดทัศนคติก่อนและหลังการเรียน	และสะท้อนความคิดเห็น